

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

SITUAČNÍ A VÝHLEDOVÁ ZPRÁVA OVOCE

SITUAČNÍ
A VÝHLEDOVÁ
ZPRÁVA
OVOCE

PROSINEC
2017

OBSAH

Úvod	3
Souhrn	3
Zásahy státu a opatření EU u komodity ovoce	5
Světový trh	39
Produkce ovoce v zemích EU	40
Produkce ovoce v ČR	43
Produkční ovocné sady v ČR	49
Integrovaná produkce ovoce v ČR	57
Školkařství v ČR	60
Zpracovatelský průmysl ovoce v ČR	62
Skladovací kapacity v ovocnářství ČR.	65
Cenový vývoj ovoce v ČR	67
Spotřeba ovoce v ČR.	70
Zahraniční obchod s ovocem v ČR.	72
Přehled o užití ovoce mírného pásma v ČR	77
Přílohy	78
č. 1 - Zahraniční obchod ČR s čerstvým a zpracovaným ovocem.	78
č. 2 - Nejvýznamnější země zahraničního obchodu ČR s ovocem.	83
č. 3 - Porovnání finančního vyjádření produkce ovoce v ČR	85
č. 4 - Struktura celkových sklizní ovoce v produkčních a extenzivních sadech v ČR	86
č. 5 - Přehled uznaných organizací producentů v odvětví ovoce a zeleniny	88

ÚVOD

Cílem této Situační a výhledové zprávy je informovat o situaci v sektoru ovoce, dále o změnách a základních pravidlech týkajících se společné organizace trhu EU u komodity ovoce.

Předkládaná zpráva navazuje na Situační a výhledovou zprávu z prosince 2016. Použité údaje jsou zpracovány podle dostupných informací k září 2017, není-li uvedeno jinak.

Situační a výhledové zprávy jsou v roce 2017 pro všechny podnikatelské subjekty k dispozici na internetové adrese: <http://www.eagri.cz/>, navigace - zemědělství, rostlinné komodity, ovoce a zelenina, situační a výhledové zprávy.

SOUHRN

Roky 2016 a 2017 byly pro ovocnáře pěstitelsky mnohem méně příznivé než rok 2015 z důvodu značných škod v ovocných sadech způsobených pozdními jarními mrazy, které zasáhly prakticky všechny pěstitelské oblasti ovoce v Evropě (především Slovensko, Maďarsko, Chorvatsko, Slovinsko). V ČR dosahovaly mrazy po několik dní hodnot od -2 °C až -7 °C a způsobily značné škody v sadech na jižní Moravě, lokální škody byly indikovány i v dalších regionech Čech a Moravy. Další škody v ovocných sadech způsobilo destruktivní krupobití zejména ve středních a východních Čechách, ale i v některých lokalitách na Moravě.

Vzhledem k tomuto vývoji počasí produkce ovoce v roce 2016 činila 318,9 tis. t ovoce, tj. meziročně o více jak 20 % méně. Kromě višně a třešně výrazně poklesla produkce u všech ovocných druhů, zejména však u broskvoní a meruněk (meziroční pokles téměř o 80 %, res. 70 %). Sklizeň jablek klesla o 19 % na celkových 209,6 tis. t, z toho v produkčních sadech se sklídilo 150,1 tis. t jablek, což představuje meziroční pokles o 20 %.

Po nízké sklizni jablek v roce 2016 bylo pro sezónu 2016/2017 počátkem prosince naskladněno 42,6 tis. t, což je meziroční pokles téměř o 24 %. Celková skladovací kapacita tak mohla být využita pouze z 38,6 %. Tuzemská konzumní jablka byla v obchodní síti ve větší míře zastoupena do března 2017 a celkově se prodalo 39,0 tis. t. Podíl tuzemských jablek na trhu se v porovnání s předchozí sezónou snížil ze 48 % na 41 %.

Průběh zimy 2016/2017 byl poměrně stabilní se silnými déle trvajících mrazy a sněhovou pokrývkou na velké části Čech. Po výrazném oteplení, které začalo v březnu, zasáhly 21. dubna a následně ještě 10. května prakticky celé území ČR neobvykle silné jarní mrazy (v průměru -6 °C). Již první vlna mrazů úplně zničila nebo závažně poškodila úrodu prakticky všech ovocných druhů zejména na jižní Moravě, kde byla vegetace v nejpokročilejší fázi vývoje. Druhá vlna mrazů udeřila již v pokročilé vegetaci a způsobila značné škody i v chladnějších částech našeho území. Jablka byla méně poškozena jen v nejteplejších lokalitách Čech, produkce peckovin či hrušek se podařilo v některých podnicích plně nebo alespoň částečně zachránit jen s plným nasazením protimrazových opatření. K nejvýraznějším škodám došlo v teplejších oblastech republiky, tj. především na jižní Moravě, ale rovněž na střední a severní Moravě, v Čechách byly škody spíše lokálního charakteru. Procentuálně je poškození mrazy nejvýznamnější, místy až fatální, u meruněk a broskvoní, a to celoplošně na celém území ČR. Více než v předchozím roce byly zasaženy také třešně, dále hrušně, jahodník, švestky a slivoně. Nejvyšší finanční ztráty jsou odhadovány u našeho hlavního ovocného druhu - jablek. Ve srovnání s předchozím rokem se očekává mnohem nižší sklizeň ovoce cca o 25 %.

Celková výměra ovocných sadů v ČR se v roce 2017 dle statistického šetření ČSÚ meziročně výrazně snížila o 3 690 ha na 17 111 ha, z toho je pouhých 12 837 ha produkčních plodných sadů. Od roku 2014 se výměra těchto sadů snížila již o 22 % jak z důvodů aktualizace sadů evidovaných Ústředním

kontrolním a zkušebním ústavem zemědělským v „Registru sadů“ na základě zpřísnění podmínek dotace a definice kultury „sad“ v registru půdy LPIS, tak rovněž likvidace starých výsadeb u řady pěstitelů. Redukce ploch produkčních sadů má na druhé straně příznivý dopad na věkovou strukturu těchto sadů v ČR - podíl přestárých sadů se snížil již na 41,2 %.

Ceny zemědělských výrobců ovoce (CZV) v roce 2016 zaznamenaly meziročně mírný nárůst. Kromě cen švestek, průmyslových jablek a černého rybízu meziročně výrazně vzrostla cena broskví, červeného a bílého rybízu, dále hrušek a meruněk. V roce 2017 průměrné CZV většiny sledovaných druhů ovoce dosahují vyšších úrovní oproti roku 2016, výrazný nárůst je zejména u jablek pro průmyslové zpracování, višňi, jahod, rybízů, broskví a konzumních jablek.

Celková bilance zahraničního obchodu ČR s čerstvým a sušeným ovocem se každoročně zvyšuje, v roce 2016 dosahuje úhrnné pasivum 12,3 mld. Kč. Dovoz čerstvého a sušeného ovoce do ČR se v roce 2016 opět meziročně výrazně zvýšil, a to o 7,1 % na 650,0 tis. t v hodnotě 16,5 mld. Kč. V porovnání s předchozím rokem vzrostl především dovoz banánů, mandarinek, kiwi, ale také švestek, hrušek, broskví a nektarinek. Dodávky ovoce ze zemí EU se meziročně mírně zvýšily na 390,6 tis. t a na celkovém objemu dovezeného ovoce se podílely 60 %. Mezi největší dodavatele patřilo tradičně Španělsko a Itálie, dále pak Polsko, Německo a Belgie.

Vývoz ovoce včetně reexportu v roce 2016 meziročně klesl o 18 % na 187,1 tis. t v celkové hodnotě 4,2 mld. Kč, a to do zemí EU. Největší objemy směřovaly na trh Slovenska, dále rovněž Rakouska, Německa, Rumunska a Polska.

ZÁSAHY STÁTU A OPATŘENÍ EU U KOMODITY OVOCE

Do této kapitoly je zahrnuto:

1. Regulace podnikání a obchodu uvnitř EU
2. Vnější obchodní politika EU
3. Daňová politika
4. Dotační politika
5. Reforma Společné zemědělské politiky pro období 2015–2020
6. Právní předpisy od roku 2008 vztahující se k sektoru ovoce a zeleniny
  - 6.1. Legislativa v rámci SOT ovoce a zeleniny
  - 6.2. Projekt „Ovoce a zelenina do škol“
  - 6.3. Změny v předpisech EU pro kontrolu čerstvého ovoce a zeleniny
  - 6.4. Mimořádná opatření pro producenty ovoce a zeleniny
7. Státní zemědělský intervenční fond - opatření v rámci SOT
8. Právní předpisy ČR vztahující se ke komoditě ovoce
9. Kontrola jakosti ovoce a ovocných výrobků

I. Regulace podnikání a obchodu uvnitř EU

V rámci Evropské unie, jejímž členem se od 1. 5. 2004 stala i Česká republika, nejsou pro pohyb zboží stanovena žádná cla ani kvóty. Pro dovozy zboží ze zemí, které nejsou součástí EU, platí společný celní sazebník.

Vzhledem k neexistenci hraničních kontrol a celního řízení mezi státy EU vznikla povinnost evidovat daňové a statistické údaje. Nesplnění této povinnosti je sankcionováno. Statistikou vnitřního obchodu se zabývá systém INTRASTAT (informace na www.czso.cz).

Systém Intrastat je povinný pro všechny členské státy EU, není však jednotný v oblasti sběru prvotních údajů (např. ve formě výkazu, v organizačním zabezpečení, v rozlišení obchodních transakcí, ve sběru některých údajů a způsobu jejich vykazování, ve výši prahů pro vykazování apod.).

Povinnost vykazovat data pro Intrastat v ČR vzniká osobám (právníkům i fyzickým) registrovaným nebo identifikovaným v ČR k DPH, které odeslaly zboží do jiného členského státu anebo přijaly zboží z jiného členského státu, a to v hodnotě dosahující prahu pro vykazování údajů do Intrastatu.

Zpravodajskými jednotkami se mohou stát nejen tzv. plátcí DPH, včetně zastupujících členů skupin spojených osob registrovaných DPH jako skupiny v souladu s ustanovením § 5a až 5c zákona o DPH, ale i právnické osoby, jako jsou např. veřejnoprávní instituce, státní orgány, orgány samosprávy a jiné, které jsou podle zákona o DPH osobami identifikovanými k dani. Povinnost vykazovat data pro Intrastat může vzniknout také zpravodajským jednotkám, které jsou osobami registrovanými k DPH současně v ČR i v jiném členském státě a v ČR nemají své sídlo, místo podnikání nebo provozovnu, nebo i zahraničním osobám s daňovou povinností k DPH v ČR, pokud se registrovaly k DPH a DIČ jim přidělil Finanční úřad pro Prahu I. Místně příslušným celním úřadem pro odevzdávání výkazů pro Intrastat i pro registraci k elektronickému předávání těchto výkazů je pro tyto zpravodajské jednotky Celní úřad pro hlavní město Prahu.

Práh pro vykazování je limit hodnoty odeslaného nebo přijatého zboží, který činí 8 mil. Kč pro odeslané a 8 mil. Kč pro přijaté zboží.

Základní nařízení Evropské unie

- a) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 638/2004, o statistice Společenství obchodu se zbožím mezi členskými státy a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 3330/91,
- b) Nařízení Komise (ES) č. 1982/2004, kterým se provádí nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 638/2004, o statistice Společenství obchodu se zbožím mezi členskými státy a o zrušení nařízení Komise (ES) č. 1901/2000 a (EHS) č. 3590/92,
- c) Nařízení Rady (EHS) č. 2658/87, o celní a statistické nomenklatuře a o společném celním sazebníku, ve znění pozdějších předpisů,
- d) Příloha I nařízení Rady (EHS) č. 2658/87 - prováděcí nařízení Komise (EU) č. 2016/1821,
- e) Nařízení Rady (EHS) č. 2913/1992, kterým se vydává celní kodex Společenství,
- f) Nařízení Komise (EU) č. 1106/2012, kterým se provádí nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 471/2009, o statistice Společenství týkající se zahraničního obchodu se třetími zeměmi, pokud jde o aktualizaci klasifikace zemí a území,
- g) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013, kterým se stanoví celní kodex Unie, včetně prováděcích nařízení č. 2015/2446, 2015/2447 a 2016/341,
- h) Směrnice Rady 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty.

Základní právní předpisy České republiky související se zahraničním obchodem

- Zákon č. 242/2016 Sb., celní zákon,
- Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů,
- Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů,
- Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů,
- Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech, ve znění pozdějších předpisů,
- Zákon č. 17/2012 Sb., o Celní správě České republiky,
- Vyhláška č. 285/2012 Sb., o územních pracovištích celních úřadů, která se nenacházejí v jejich sídlech,
- Nařízení vlády č. 244/2016 Sb., k provedení některých ustanovení celního zákona v oblasti statistiky.

2. Vnější obchodní politika EU

EU je celní unií vytvořenou v souladu s pravidly WTO. EU má společný celní kodex a společný celní sazebník. Pro dovozce je celní sazebník v podobě tzv. **TARIC** (Integrovaný tarif Evropského společenství, vydávaný v souladu s nařízením Komise EHS č. 2658/87), elektronická podoba na adrese:

http://ec.europa.eu/taxation_customs/ nebo na adrese www.celnisprava.cz/cz/aplikace a 1x ročně je vydáván v Úředním věstníku EU.

Česká republika jako členský stát EU participuje na **bilaterálních dohodách, které má EU uzavřeny s mimounijními zeměmi (tzv. třetími zeměmi)**. Formy těchto dohod jsou různé a postihují různé úseky a úroveň spolupráce. Většina z nich obsahuje část týkající se buď obchodu se zemědělskými a potravinářskými výrobky, nebo spolupráce v oblasti zemědělství. Nejčastějším typem dohod jsou **dohody asociační (AA)**, které zakládají přidružení (obvykle včetně vytvoření zóny volného obchodu - FTA) a jsou uzavírány se zeměmi, které buď hodlají vstoupit do EU, nebo chtějí mít s EU velmi úzké obchodní vztahy (např. Moldavsko, Gruzie, Srbsko, Ukrajina atd.).

Jednou z forem **dohod o volném obchodu (FTA)**, které poskytují preferenční obchodní koncese za

účelem postupného uvolnění obchodu, jsou **dohody o volném obchodu (DCFTA)**, jejichž podoba v poslední době nabývá formy **prohloubené a komplexní dohody**.

Významnou oblastí, kde má EU sjednány dohody typu zóny volného obchodu je oblast Středomoří EUROMED (Maroko, Palestinská území, Tunisko, Jordánsko, Libanon, Egypt, Alžírsko, Izrael, Sýrie).

Neměně využívanou smluvní základnou pro spolupráci se zeměmi, kterým EU poskytuje různé formy pomoci za účelem jejich rozvoje, jsou **dohody o partnerství a spolupráci (PCA)** a **dohody o hospodářském partnerství (EPA)**. V rámci těchto dohod může EU poskytnout partnerským třetím zemím **autonomní obchodní preference (ATP)**, umožňující bezcelní přístup jejich zboží na unijní trh (např. Moldavsko, autonomní kvóty pro hroznové víno, jablka a švestky).

Existují i samostatná obchodní ujednání o obchodu s některými zemědělskými výrobky. Privilegované jsou vztahy s geograficky a historicky nejbližšími partnery, tzn. se členskými státy Evropského sdružení volného obchodu (ESVO), které zahrnuje Švýcarsko, Norsko, Island a Lichtenštejnsko.

Neměně důležitá z hlediska zemědělských komodit je dohoda o spolupráci se skupinou afrických, karibských a tichomořských rozvojových zemí (**ACP**). Významné jsou rovněž preferenční dohody s Tureckem, Izraelem, dále dohody s Čínou, Chile, Makedonií, Mexikem a Mongolskem.

S vyspělými mimoevropskými zeměmi, jako je Austrálie, Kanada, Japonsko, Korejská republika, Hongkong, Tchaj-wan, Nový Zéland, Singapur a USA, probíhá obchod EU na základě smluvních celních sazeb. Na některé vybrané zemědělské výrobky existují komoditní preferenční ujednání.

Pro úplnost je třeba zmínit, že za stanovených podmínek je možné partnerům poskytnout **jednostranné (autonomní) preference**, obvykle v podobě snížení, resp. odstranění celních sazeb. EU této možnosti využívá ve vztahu vůči rozvojovým a nejméně rozvinutým zemím podle Všeobecného systému preferencí zemím západního Balkánu, zemím Východního Partnerství, 20 zámořským zemím a územím, s nimiž mají Dánsko, Francie, Velká Británie a Nizozemsko zvláštní vztahy.

Druhy ovoce, na které se při dovozu ze třetích zemí do EU vztahují vstupní ceny - rok 2017

Pravidla pro uplatňování vstupní ceny pro ovoce a zeleninu jsou stanovena v nařízení Komise (ES) č. 543/2011, ve znění pozdějších předpisů

Kód KN	Popis	Vstupní cena v EUR/100 kg	Celní sazba smluvní v %
0805 10 20	Pomeranče sladké čerstvé 1.1.-31.3. 1.4.-30.4. 1.5.-15.5. 16.5.-31.5. 1.12.-31.12.	35,4 35,4 35,4 35,4 35,4	16,0* 10,4* 4,8 3,2 16,0
0805 20 10	Mandarinky (včetně druhů tangerin a satsuma), klementinky, wilkingy apod. 1.1.- konec února, 1.11.-31.12.	64,9	16,0
0805 20 30	1.1.- konec února, 1.11.-31.12.	28,6	16,0
20 50			
20 70			
0805 20 90	1.1.-konec února 1.11.-31.12.	28,6 28,6	16,0* 16,0
0805 50 10	Citrony a limety čerstvé 1.1.-31.5. 1.6.-31.7. 1.8.-31.10. 1.11.-31.12.	46,2 55,8 55,8 46,2	6,4* 6,4* 6,4 6,4
0806 10 10	Hrozny stolní čerstvé 21.7.-31.10. 1.11.-20.11.	54,6 47,6	14,1* 11,5

Kód KN	Popis	Vstupní cena v EUR/100 kg	Celní sazba smluvní v %
0808 10 80	Jablka konzumní čerstvá		
	1.1.-31.3.	56,8	4
	1.4.-30.6.	56,8	0
	1.7.-31.7. 1.8.-31.12.	45,7 45,7	0 9
0808 30 90	Hrušky konzumní čerstvé		
	1.1.-30.1.	51,0	8
	1.2.-31.3.	51,0	5
	1.4.-30.4.	51,0	0
	1.7.-15.7.	46,5	0
	16.7.-31.7.	46,5	5
	1.8.-31.10. 1.11.-31.12.	38,8 51,0	10,4* 10,4*
0809 10 00	Meruňky čerstvé		
	1.6.-20.6.	107,1	20*
	21.6.-30.6. 1.7.-31.7.	87,3 77,1	20* 20*
0809 21 00	Višně čerstvé		
	21.5.-31.5.	149,4	12
	1.6.-31.7.	125,4	12
	1.8.-10.8.	91,6	12
	Višně pro průmyslové zpracování		
21.5.-15.7. 16.7.-10.8.	50,7 45,9	12 12	
0809 29 00	Třešně čerstvé		
	21.5.-31.5.	149,4	12*
	1.6.-15.6.	125,4	12*
	16.6.-15.7.	125,4	6*
	16.7.-31.7. 1.8.-10.8.	125,4 91,6	12 12
0809 30 10 0809 30 90	Nektarinky, broskve čerstvé		
	11.6.-20.6.	88,3	17,6
	21.6.-31.7. 1.8.-30.9.	77,6 60,0	17,6 17,6
0809 40 05	Švestky čerstvé		
	11.6.-30.6. 1.7.-30.9.	69,6 69,6	6,4 12,0

Pramen: Nařízení Komise (EU) č. 2016/1821, příloha 2

Poznámka: * celní kvóta WTO

3. Daňová politika

Zákonem č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů, jsou upraveny daně na zboží, nemovitosti a služby za podmínek stanovených tímto zákonem. Od 1. 1. 2013 došlo ke zvýšení snížené sazby DPH ze 14 % na 15 % a základní sazby daně z 20 % na 21 %. Snížené sazby DPH (tj. 15 %) podléhá kapitola 08 celního sazebníku, tzn. jedlé ovoce a ořechy, slupky citrusových plodů, a kapitola 20, tzn. přípravky ze zeleniny, ovoce, ořechů nebo jiných částí rostlin.

4. Dotační politika

Realizaci podpůrných programů v roce 2017 lze rozdělit do následujících skupin:

A) Národní podpory (STATE AID)

Zásady, kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotací pro rok 2017 na základě § 2 a § 2d zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství.

● I. I. Podpora vybudování kapkové závlahy v ovocných sadech, chmelnicích, vinicích a ve školkách

Účelem je zvýšení konkurenceschopnosti a kvality ovoce, chmele, vinných hroznů a školkařských výpěstků. Předmětem dotace je vybudování funkční kapkové závlahy v ovocných sadech, chmelnicích, vinicích a ve školkách mimo území hlavního města Prahy. U školek se dotace vztahuje na plochy určené k produkci školkařských výpěstků určených k výsadbě ovocných sadů, chmelnic, vinic a k produkci školkařských výpěstků okrasných školek. Podmínkou je, že příjemce dotace bude s předmětem dotace podnikat min. 7 let.

Výše dotace: do 72 000 Kč/ha vybudované kapkové závlahy.

► Vyhodnocení dotačního programu - rok 2016

Bylo čerpáno celkem 10 077 tis. Kč (při sazbě 60 000 Kč/ha) na vybudování kapkové závlahy na 177 ha sadů.

● I.R. Podpora restrukturalizace ovocných sadů

I.R. - podpora restrukturalizace sadů v systému integrované produkce

Účelem této dotace je restrukturalizace ovocných sadů, resp. nezbytné zlepšení zdravotního stavu ovocných stromů a zlepšení kvality produkovaného ovoce. Předmětem dotace je plocha nově vysázeného ovocného sadu osázená odrůdami, které jsou uvedeny v části D Zásad a obhospodařovaná podle Směrnice pro integrované systémy pěstování na půdách, které nepřekročí limity těžkých kovů uvedené ve výkladu dotačního programu. Subjektem je podnikatel (§ 420 zákona č. 89/2012 Sb.) podnikající v zemědělské výrobě.

Žadatel musí doložit kromě jiných také potvrzení ÚKZÚZ o uznání předmětné sadby i potvrzení Svazu pro integrované systémy pěstování ovoce (SISPO) o použití povolených odrůd a dodržení limitů těžkých kovů v půdě a doklad o registraci v SISPO. Příjemce dotace je povinen vlastnit doklad o účasti v SISPO a po celou dobu závazku 10 let být držitelem ochranné známky SISPO pro každý příslušný rok.

Podmínkou je, že příjemce dotace bude podnikat s předmětem dotace a obhospodařovat jej podle Směrnice pro integrované systémy pěstování min. 10 let.

Výše dotace: a) **sazba do 240 000 Kč/ha** vysázeného ovocného sadu uznanou sadbou jabloní, hrušní, meruněk, broskvoní, slivoní, třešní a višní na výměře min. 1 ha jednoho druhu, min. počet stromů 800 ks/ha,

b) **sazba do 120 000 Kč/ha** vysázeného ovocného sadu uznanou sadbou jabloní, hrušní, meruněk, broskvoní, slivoní, třešní a višní na výměře min. 1 ha jednoho druhu, min. počet stromů 400 ks/ha,

c) **sazba do 60 000 Kč/ha** vysázeného ovocného sadu uznanou sadbou drobného ovoce (rybízů, angreštů, malin) na min. 0,5 ha jednoho druhu, min. počet sazenic 3 000 ks/ha.

► Vyhodnocení dotačního programu I.R. - rok 2016

I.R.: 62 040,0 tis. Kč na výsadbu 310 ha ovocných sadů (sazba 200 tis. Kč/ha),

6 183,0 tis. Kč na výsadbu 62 ha ovocných sadů (sazba 100 tis. Kč/ha),

85,0 tis. Kč na výsadbu 1,7 ha (sazba 50,0 tis. Kč/ha).

● 3. Podpora ozdravování polních a speciálních plodin

Účelem je zvýšení kvality rostlinné produkce cestou náhrady chemického ošetření a prevence proti šíření hospodářsky závažných virových a bakteriálních chorob a chorob přenosných osivem a sadbou.

3.b. - Podpora některých činností souvisejících s plněním „Národního ozdravovacího programu pro ozdravení rozmnožovacího materiálu ovocných rostlin, révy a chmele od hospodářsky významných škodlivých organismů rostlin“ (NOPRM).

Výše dotace: do výše 100 % prokázaných nákladů přímo souvisejících s:

a) vizuálním hodnocením zdravotního stavu rostlin a s prováděním pravidelných vizuálních kontrol zdravotního stavu rostlin v technickém a prostorovém izolátu a v okolí těchto izolátů podle legislativou předepsaných izolačních vzdáleností, v rozsahu a četnosti stanovených v NOPRM, max. však do výše stanovené v příloze 2 části 2 a v příloze 4 části 3 vyhl. č. 221/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů,

b) odběrem, skladováním, úpravou a přepravou vzorků a s testováním rostlin, přenašečů původců chorob rostlin a zeminy z pozemků v technickém a prostorovém izolátu na přítomnost škodlivých organismů rostlin, včetně testování na indikátorových rostlinách, diagnostickými metodami,

do výše 90 % prokázaných nákladů přímo souvisejících s:

a) nákupem, skladováním a aplikací přípravků na ochranu rostlin v technickém a prostorovém izolátu a v jeho okolí podle legislativou předepsaných izolačních vzdáleností, určených k preventivní a kurativní ochraně rostlin způsobem a v rozsahu, aby mohl být předzákladní a základní rozmnožovací materiál v technickém a prostorovém izolátu uznán ÚKZÚZ za úředně prostý hospodářsky významných škodlivých organismů rostlin, specifikovaných NOPRM, nebo za materiál od těchto škodlivých organismů ozdravený,

b) preventivním a kurativním odstraněním rostlin a s udržením jejich zdravotního stavu v technickém a prostorovém izolátu a v jejich okolí podle legislativou předepsaných izolačních vzdáleností tak, aby mohl být předzákladní a základní rozmnožovací materiál v technickém a prostorovém izolátu uznán ÚKZÚZ za úředně prostý hospodářsky významných škodlivých organismů rostlin, specifikovaných NOPRM, nebo za materiál od těchto škodlivých organismů ozdravený,

c) vyčištěním a dezinfekcí pozemků, prostor, zařízení a vybavení v technickém a prostorovém izolátu způsobem a v rozsahu, aby mohl být předzákladní a základní rozmnožovací materiál v tomto izolátu uznán ÚKZÚZ za úředně prostý hospodářsky významných škodlivých organismů rostlin, specifikovaných NOPRM, nebo za materiál od těchto škodlivých organismů ozdravený.

3.c. - Podpora na testování množitelského materiálu s využitím imunoenzymatických metod a metod PCR do výše 60 % prokázaných přímých nákladů,

3.d. - Podpora tvorby rostlinných genotypů s vysokou rezistencí k biotickým i abiotickým faktorům a diferencovanou kvalitou obilovin včetně kukuřice, malých zrnin, olejnin, luskovin, brambor, píce, zelenin, kořeninových rostlin, chmele, révy vinné a ovocných dřevin a ozdravování genotypů révy, chmele a ovocných plodin, do výše 70 % prokázaných vyjmenovaných nákladů dle výkladu dotačního programu.

► Vyhodnocení dotačního programu - rok 2016

DP 3.b. - podpora prostorových a technických izolátů množitelského materiálu - bylo vyplaceno 521,0 tis. Kč; na DP 3.c. 688,8 tis. Kč a na DP 3.d. 8 300,0 tis. Kč.

● 9.A.b. - Speciální poradenství pro rostlinnou výrobu

9.A.b.1) - Publikace doporučovaných odrůd a souvisejících informací, poskytované pěstitelům zdarma. Subjektem je pěstitelský svaz. Výše podpory je stanovena do výše 80 % prokázaných přímých nákladů.

9.A.b.2) - Pořádání výstav pěstovaných rostlin. Subjektem je vystavovatel nebo pěstitelský svaz. Výše podpory: fixní částka podle rozhodnutí MZe, podle významu pořádané výstavní akce.

9.A.b.3) - Pořádání seminářů, školení pro pěstitelskou veřejnost. Subjektem je pořadatel (se souhlasem MZe). Výše podpory: do výše 60 % prokázaných přímých nákladů, avšak max. do 50 tis. Kč na jedno školení či seminář.

► **Vyhodnocení dotačního programu - rok 2016**

V rámci DP 9.A.b.2) bylo vyplaceno 1 159,0 tis. Kč, na DP 9.A.b.3) bylo čerpáno 100,0 tis. Kč.

● **S.1. - Zmírnění škod způsobených suchem** na zemědělských plodinách a na produkci v okrasných a ovocných školkách v období květen až říjen 2015

Vláda schválila kompenzace škod pěstitelům polních plodin a pěstitelům sadebního materiálu lesních dřevin postiženým suchem v roce 2015, u kterých došlo k poklesu produkce plodin (v přepočtu na tržby) a sadbového materiálu lesních dřevin o více než 30 % v porovnání s průměrem posledních tří let. Nárok na odškodnění měli pěstitelé následujících plodin: brambor, cukrové řepy, chmele, ovoce, zeleniny, ovocných a okrasných školek a sadbového materiálu lesních dřevin, dále se toto odškodnění rovněž týkalo kukuřice pro krmné účely a trvalých travních porostů. Celkem bylo 3 580 žadatelům vyplaceno 1 193,6 tis. Kč; z toho pěstitelům jablek 2,6 mil. Kč, ovocným školkařům 4,6 mil. Kč.

● **M.1. - Zmírnění škod způsobených pozdními jarními mrazy na ovocných kulturách v dubnu 2016**

V rámci dotačního programu byly vypsány tři podprogramy - M.1.1., který byl určený pěstitelům letního ovoce se škodou přesahující 50 %; M.1.2. pěstitelům jablek a hrušek; M.1.3. pěstitelům letních druhů ovoce se škodou v rozmezí od 30,01-50,00 %, kteří si nepodali žádost v rámci podprogramu M.1.1.

Celkem bylo na zmírnění škod způsobených jarními mrazy žadatelům vyplaceno 76,2 mil. Kč.

B) Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond (PGRLF)

Investiční programy PGRLF Podpory podnikání jsou zaměřené zejména na realizaci dlouhodobých investičních záměrů s ohledem na restrukturalizaci a zvýšení efektivity, modernizace, snížení výrobních nákladů, zlepšení jakosti a další rozvoj zemědělských subjektů. PGRLF umožňuje v současné době obnovovat investice, které jsou pro zemědělský resort neustále vysoce potřebné a bez podpory PGRLF obtížně dostupné. Podporou pojištění se daří postupně zvyšovat stále nedostatečnou úroveň propojištěnosti v pojištění plodin a zvířat a tím do jisté míry eliminovat specifická rizika podnikání v zemědělském sektoru.

Hlavním předmětem činnosti PGRLF je subvencování části úroků z úvěrů podnikatelských subjektů v oblasti zemědělství, lesnictví, vodního hospodářství a průmyslu zabývajícího se zpracováním produkce ze zemědělské výroby. Dalšími činnostmi PGRLF je finanční podpora pojištění plodin, hospodářských zvířat a lesních porostů, podpora ve formě úvěrů poskytovaných PGRLF na investiční a provozní financování podniku související se zemědělskou prvovýrobou, se zpracováním zemědělských produktů, lesním hospodářstvím nebo zpracováním dřeva či na nákup nestátní zemědělské půdy nebo podpory sociálního zemědělství a podpory ve formě zajištění komerčních úvěrů.

Aktuální informace o pravidlech pro poskytování podpory PGRLF lze nalézt na internetových stránkách www.pgrlf.cz.

Pro rok 2017 byly vyhlášeny zejména tyto programy:

Zemědělec: cílem je vytvořit předpoklady pro další rozvoj prvovýrobců zemědělské produkce. Podpora ve formě dotace části úroků z investičních úvěrů na nákup zemědělské techniky do zemědělské prvovýroby, na výstavbu, pořízení nebo vylepšení nemovitého majetku v zemědělských závodech a na nákup plemenných zvířat za účelem zlepšení genetické hodnoty stáda. V rámci uvedeného programu je poskytováno zvýhodnění pro mladé podnikatele v zemědělství, a to navýšením základní sazby podpory o další 1 % p. a. Minimální úrokové zatížení příjemce podpory činí 0,5 % p. a.

Zpracovatel: Program je určen podnikatelům, kteří se zabývají zpracováním zemědělských produktů a dosahují požadované hranice příjmů ze zpracování zemědělské produkce. Podpora je poskytována ve formě subvence části úroků z úvěrů poskytnutých na pořízení investičního majetku, který souvisí se zpracováním zemědělských produktů. Program je poskytován v režimu *de minimis* (= až 200 000 € na jeden podnik za poslední 3 roky).

Podpora nákupu půdy: Program pro podporu nákupu nestátní zemědělské půdy zemědělskými prvovýrobcí. Podpora ve formě dotace části úroků z úvěrů na nákup půdy dle podmínek poskytování podpory malého rozsahu (*de minimis*) = až do 15 000 € na jeden podnik za poslední 3 roky.

Podpora nákupu půdy - snížení jistiny úvěru: Program určený na podporu nákupu nestátní zemědělské půdy, v rámci kterého je poskytována podpora ve formě finančních prostředků určených ke snížení jistiny úvěrů poskytnutých komerčními subjekty na nákup zemědělské půdy. Podpora bude poskytnuta až do výše limitu příslušného nařízení *de minimis* (= až 15 000 € na jeden podnik za poslední 3 roky). Uvedená podpora může být poskytnuta i opakovaně. Program podpory je určen pro zemědělské podnikatele, kteří působí v oblasti zemědělské prvovýroby.

Podpora pojištění

Účelem podpory je zpřístupnění pojistné ochrany širokému okruhu zemědělců a tím dosažení vyššího zajištění podnikatelských aktivit proti nepředvídatelným škodám a částečná kompenzace pojistného, vynaloženého na zemědělské pojištění. Předmětem podpory je úhrada části nákladů prokazatelně vynaložených na platbu pojistného u pojištění plodin a hospodářských zvířat. Podpora bude poskytnuta pěstiteli, který splňuje všechny podmínky pro poskytnutí finanční podpory pojištění a který na své jméno sjednal smluvní pojištění plodin a uhradil pojistné ve výši min. 1 000 Kč za příslušný rok. Za plodiny se nepovažují lesní porosty a lesní školky. Uvedeným pojištěním se rozumí pojištění plodin na ztráty způsobené přírodními pohromami či nepříznivými klimatickými jevy či škůdci rostlin.

Nepříznivými klimatickými jevy se rozumí nepříznivé povětrnostní podmínky jako mráz, bouře a krupobití, námraza, silný nebo dlouhotrvající déšť, sucho a další nepříznivé klimatické podmínky.

Přírodní pohromou se rozumí zemětřesení, laviny, sesuvy půdy a záplavy, tornáda a požáry v přírodě přirozeného původu.

Škůdci rostlin se rozumí všechny druhy, kmeny nebo biotypy rostlin, živočichů nebo patogenů, škodlivé rostlinám nebo rostlinným produktům.

Výše podpory: - v rozmezí od 25 % do 50 % prokázaných uhrazených nákladů na pojištění speciálních plodin pro příslušný rok;

Pro účely poskytování podpory se speciálními plodinami se rozumí:

- trvalé kultury vč. školek, tj. réva vinná, chmel, ovoce (meruňky, jablka, hrušky, třešně, višně, broskve, rybíz, angrešt, ořechy, mandle, kdoule, švestky, slívy, ryngle, maliny, ostružiny, jeřáb černý, jeřáb obecný, kaštanovník jedlý),
- jahody, brambory,
- zelenina,
- okrasné rostliny vč. školek a LAKR, přadné rostliny (len a konopí), produkce trav a jetelovin pěstovaných na semeno.

Investiční úvěry

Účelem Úvěru poskytnutého PGRLF v rámci programu podpory Investiční úvěry je pořízení investičního majetku, který souvisí se zpracováním zemědělských produktů ve smyslu „Pokynů“. Úvěr nesmí být použit na nákup (pořízení) nemovitého majetku. Doba splatnosti Úvěru na uvedené investice nepřesáhne 15 let (od podpisu smlouvy o poskytnutí Úvěru). Úvěr bude poskytnut ve výši od 100 tis. Kč do 10 mil. Kč. (Podpora do 15 000 € na jeden podnik za poslední 3 měsíce).

Provozní úvěry

Účelem provozního Úvěru poskytnutého PGRLF v rámci programu podpory Provozní úvěry je provozní financování zpracovatelů zemědělských produktů ve smyslu „Pokynů“.

Doba splatnosti Úvěru na stanovené provozní financování nepřesáhne 2 roky (od podpisu smlouvy o poskytnutí Podpory). Úvěr bude poskytnut ve výši od 100 tis. Kč do 2 mil. Kč. (Podpora do 15 000 € na jeden podnik za poslední 3 měsíce).

Sociální zemědělství: Program podpory je určen zemědělskému prvovýrobcí, který umožní znevýhodněným osobám spolupodílet se na běžných (nebo zvláště vyčleněných) činnostech farmy, má uzavřené pracovní smlouvy s uvedenými osobami a uzavřenou smlouvu s registrovaným poskytovatelem sociálních služeb či sám je registrovaným poskytovatelem sociálních služeb. V rámci uvedeného programu jsou poskytovány úvěry PGRLF, a to úvěry jak investiční, tak úvěry provozní.

C) Národní program podpory potravin

Národní značka kvality KLASA je udělována od roku 2003 ministrem zemědělství pouze kvalitním potravinářským a zemědělským výrobkům, které splní přísné kvalitativní (prokázání nadstandardní kvalitativní charakteristiky) a legislativní požadavky. Spravuje ji Odbor administrace podpory kvalitních potravin Státního zemědělského intervenčního fondu (SZIF). Spotřebitelům a odběratelům slouží k lepší orientaci na trhu při identifikaci výjimečně kvalitních produktů v porovnání s běžně dostupnými konkurenčními potravinami.

Značka KLASA jako marketingový nástroj napomáhá zvyšovat hodnotu oceněných potravinářských výrobků. Jejím smyslem je na straně jedné marketingově podpořit aktivity producentů potravin, na straně druhé pak informovat spotřebitele. Značka se uděluje na 3 roky a garantuje, že jsou nabízeny skutečně kvalitní potraviny. V současné době je značkou KLASA oceněno 981 výrobků od 220 producentů.

Značka Regionální potravina

Značka Regionální potravina je určena pro potravinářské nebo zemědělské výrobky od malých a středních potravinářských výrobců (tj. firem s maximálně 250 zaměstnanci). Odborné poroty vybírají vždy jeden vítězný výrobek v 9 kategoriích. Jejím držitelem se mohou stát jen ty výrobky, které zvítězí v dané kategorii. Oceněné výrobky získávají certifikát ministra zemědělství a právo užívat značku „Regionální potravina“ daného kraje po dobu 4 let.

Soutěž o značku „Regionální potravina“ se vyhlašuje v každém ze 13 krajů ČR. Zemědělský nebo potravinářský výrobek, který je předmětem žádosti o udělení značky, musí být vyroben v příslušném regionu ze surovin z daného regionu, případně je-li to z objektivních důvodů nutné z tuzemských surovin. Značka Regionální potravina je součástí informační a komunikační kampaně Ministerstva zemědělství. Jejím hlavním cílem je představit spotřebitelům to nejlepší z potravinářské produkce v jednotlivých krajích ČR. Projekt vychází vstříc sílícímu zájmu veřejnosti o kvalitní potraviny od tradičních regionálních výrobců.

Více informací lze nalézt na internetových stránkách www.eklasa.cz, www.szif.cz.

Reforma Společné zemědělské politiky do roku 2020 (přímé platby)

Rostlinná výroba, včetně pěstování ovoce a zeleniny, je v podmínkách ČR podporována několika dotačními tituly v rámci I. pilíře (přímé platby) Společné zemědělské politiky EU.

Vícesložkový systém přímých plateb (SAPS, ozelenění, VCS a platba pro mladé zemědělce)

Společná zemědělská politika (SZP) v rámci přímých plateb klade důraz na šetrný přístup k životnímu prostředí pomocí režimu ozelenění, generační obměnu na venkově prostřednictvím podpor pro mladé zemědělce nebo na podporu tzv. citlivých komodit pomocí dobrovolné podpory vázané na produkci. Od roku 2015 přímé platby v ČR tvoří jednotná platba na plochu zemědělské půdy (SAPS), platba pro zemědělce dodržující zemědělské postupy příznivé pro klima a životní prostředí (tzv. greeningová platba), dobrovolná podpora vázaná na produkci (VCS) a platba pro mladé zemědělce.

Žádost o poskytnutí SAPS je podávána v rámci tzv. Jednotné žádosti ke Státnímu zemědělskému intervenčnímu fondu (SZIF) zpravidla od poloviny dubna do 15. května příslušného kalendářního roku.

a) Jednotná platba na plochu zemědělské půdy (SAPS)

SAPS i nadále tvoří nejvýznamnější část přímých plateb. Poskytnutí podpory v rámci SAPS upravuje nařízení vlády č. 50/2015 Sb., o stanovení některých podmínek poskytování přímých plateb zemědělci a o změně některých souvisejících nařízení vlády, ve znění pozdějších předpisů. Přehled výše vnitrostátních stropů na SAPS, včetně sazeb na 1 ha, je uveden v následující tabulce.

Výše vnitrostátních stropů na přímé platby, obálky a sazby SAPS v letech 2010–2017

Rok	Obálka na SAPS (mil. EUR)	Sazba SAPS (EUR/ha)	Sazba SAPS (Kč/ha)
2010	581,177	165,07	4 060,80
2011	667,365	189,32	4 686,50
2012	755,659	214,28	5 387,30
2013	832,828	235,86	6 068,88
2014	773,751	218,08	5 997,23
2015	462,980	130,35	3 543,91
2016	462,535	130,07	3 514,54
2017	461,017	130,01	3 377,73

Pramen: MZe

Poznámka: Ke snížení vnitrostátního stropu na SAPS od roku 2015 došlo v důsledku převodu části finančních prostředků v rámci přímých plateb na greeningovou platbu, VCS a platbu pro mladé zemědělce. Od roku 2015 je SAPS vyplácen spolu s greeningovou platbou.

SAPS je poskytován ze zdrojů EU na hektar způsobilé zemědělské půdy. Poskytnutí SAPS je mimo jiné podmíněno splněním podmínek aktivního zemědělce a zemědělského podnikatele, řádným obhospodařováním zemědělské půdy, dodržováním podmínek dobrého zemědělského a environmentálního stavu (DZES) a také dodržováním některých povinných požadavků na hospodaření, které jsou společně s DZES známy jako podmínky podmíněnosti (tzv. Cross - Compliance). Minimální výměra, na kterou lze poskytnout SAPS, činí 1 ha zemědělské půdy.

b) Platba pro zemědělce dodržující zemědělské postupy příznivé pro klima a životní prostředí (greening)

Cílem greeningu je snížit negativní dopady zemědělské činnosti na životní prostředí. Pokud žadatel požádá o SAPS, je povinen dodržovat na všech svých způsobilých hektarech zemědělské půdy zemědělské postupy příznivé pro klima a životní prostředí. Základní pravidla greeningu vyplývají z příslušného evropského nařízení pro přímé platby, které vymezuje jeho tři složky, tj. diverzifikaci plodin, zachování výměry trvalých travních porostů a vyhrazení plochy využívané v ekologickém zájmu (Ecological Focus Area - EFA). Podmínky této platby upravuje **nařízení vlády č. 50/2015 Sb.**, ve znění pozdějších předpisů. Přehled výše vnitrostátních stropů a sazba na greening, včetně sazeb na 1 ha, je uveden v následující tabulce.

Vnitrostátní stropy a sazby greening

Rok	Obálka SAPS (mil. EUR)	Směnný kurz (Kč/EUR)	Sazba (EUR/ha)	Sazba (Kč/ha)
2015	253,456	27,180	71,49	1 943,62
2016	253,212	27,020	71,35	1 928,43
2017	252,960	25,981	71,34	1 853,35

c) Dobrovolná podpora vázaná na produkci (Voluntary Coupled Support - VCS)

ČR dlouhodobě podporuje citlivé sektory rostlinné a živočišné výroby v rámci přímých plateb.

Pro období 2015–2020 směřují finanční prostředky v rámci VCS na **ovoce, zeleninu**, konzumní brambory, cukrovou řepu, bílkovinné plodiny a také na již v minulosti podpořené komodity: chmel, masná telata, dojnice, ovce a kozy, a to v celkové výši 15 % roční obálky na přímé platby (průměrná roční částka cca 3,3 mld. Kč). Došlo nejenom k rozšíření počtu podporovaných komodit, ale také k významnému nárůstu objemu finančních prostředků. Tento mechanismus na rozdíl od jiných jako jediný umožňuje podporu vázat na skutečnou aktuální produkci.

Podpora na produkci ovocných druhů s velmi vysokou pracností (VVP) a vysokou pracností (VP)

Podmínky poskytování podpory na produkci ovocných druhů s VVP a VP upravuje § 22 a § 23 nařízení vlády č. 50/2015 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Nejdůležitější předpisy EU pro přímé platby:

- nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. **1307/2013**, kterým se stanoví pravidla pro přímé platby zemědělcům v režimech podpory v rámci společné zemědělské politiky a kterým se **zrušují nařízení Rady (ES) č. 637/2008** a nařízení Rady (ES) č. **73/2009**, ve znění pozdějších předpisů,
- nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. **1306/2013**, o financování, řízení a sledování společné zemědělské politiky a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 352/78, (ES) č. 165/94, (ES) č. 2799/98, (ES) č. 814/2000, (ES) č. 1290/2005 a (ES) č. 485/2008, ve znění pozdějších předpisů.

Minimální výměra pro podporu na produkci ovocných druhů s VVP a VP činí 1 ha ovocného sadu, který byl vysázen v roce 1995 a později, je veden v evidenci sadů u ÚKZÚZ a v evidenci využití půdy podle užitelských vztahů (tzv. LPIS), vyhovuje kritériu minimálního počtu životaschopných jedinců a dalším požadavkům dle NV č. 50/2015 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

V případě ovocného druhu jahodník se podpora na produkci poskytne na výměru standardní orné půdy. Pro účely poskytnutí dotace je žadatel dále povinen prokázat požadovaný objem vlastní produkce včetně výrobních kalkulací pro jednotlivé ovocné druhy.

Průměrně bude pro období 2015–2020 vyčleněno na odvětví ovoce v rámci přímých plateb cca 100 mil. Kč ročně.

Rok	Sazba platby na produkci ovocem VVP	Sazba platby na produkci ovoce s VP
2015	13 734,02 Kč/ha	9 491,99 Kč/ha
2016	13 849,96 Kč/ha	8 495,28 Kč/ha
2017	12 932,59 Kč/ha	7 940,85 Kč/ha

d) Platba pro mladé zemědělce (MZ)

Cílem této platby je podpořit mladé a začínající zemědělce do věku 40 let. Platba se poskytuje na maximální výměru 90 ha po dobu nejvýše 5 let. Poskytnutí platby pro MZ upravuje nařízení vlády č. 50/2015 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Sazba platby pro rok 2016 byla stanovena ve výši 878,64 Kč/ha, pro rok 2017 ve výši 844,43 Kč/ha.

e) Přechodné vnitrostátní podpory (PVP)

Reforma SZP umožňuje novým členským státům (včetně ČR) poskytovat PVP i v letech 2015–2020. V principu se jedná o obdobné podpory, jako byly národní doplňkové platby k přímým podporám (tzv. Top-Up), tj. v rámci těchto podpor se nadále budou podporovat stejné sektory zemědělské výroby (chmel, brambory pro výrobu škrobu, přežvýkavci, krávy bez tržní produkce mléka (KBTPM), ovce a kozy), jako v předchozích letech. Rovněž bude vyplácena platba na zemědělskou půdu, jako určitý „příplatek“ k SAPS. PVP bude i nadále poskytováno výhradně z rozpočtu ČR, maximálně však ve výši 75 % pro rok 2015, 70 % pro rok 2016, 65 % pro rok 2017, 60 % pro rok 2018, 55 % pro rok 2019 a 50 % pro rok 2020.

Podrobné podmínky pro poskytování PVP jsou uvedeny v nařízení vlády č. 112/2008 Sb., o stanovení některých podmínek poskytování národních doplňkových plateb k přímým podporám. Žádost o poskytnutí PVP je podávána v rámci tzv. Jednotné žádosti na SZIF, a to do 15. května příslušného kalendářního roku.

Výše obálék a sazeb na jednotlivé sektory v rámci PVP v roce 2017

Sektor	Sazba
Zemědělská půda	159,25 Kč/ha
Chmel	4 370,55 Kč/ha
Brambory na škrob	1 449,39 Kč/ha
Přežvýkavci	85,65 Kč/VDJ
KBTPM	100,93 Kč/VDJ
Ovce/kozy	50,43 Kč/VDJ

f) Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EAFRD) - Program rozvoje venkova na období 2014–2020

Z programu rozvoje venkova ČR na období 2014–2020 (dále jen PRV) mohou pěstitelé ovoce a zeleniny čerpat dotace na investice do výstavby i rekonstrukce zemědělských staveb, pořízení potřebných technologií i pořízení mobilních strojů. Tyto podpory je možné čerpat zejména z operace 4.1.1 Investice do zemědělských podniků a 6.1.1 Zahájení činnosti mladých zemědělců. Poskytování podpor se řídí Pravidly, kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotace na projekty PRV na období 2014–2020, která vydává MZe na základě nařízení Evropského parlamentu a Rady č. **1305/2013**, o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1698/2005. Tato Pravidla jsou zveřejněna na internetových stránkách MZe www.eagri.cz/prv a Státního zemědělského intervenčního fondu www.szif.cz.

Projektové operace PRV na období 2014–2020

Operace 4.1.1 Investice do zemědělských podniků

Dotace z této operace mohou čerpat všichni zemědělské podnikatelé na projekty od 100 tis. Kč do 150 mil. Kč výdajů, ze kterých je stanovena dotace. Základní míra dotace je 40 %; tuto hranici je možné navýšit o 10 % u mladých začínajících zemědělců, u žadatelů hospodařících ve znevýhodněných (LFA) oblastech o dalších 10 %. Maximální míra dotace je tedy 60 %.

Operace je rozdělena na záměry podle jednotlivých sektorů, podle velikosti projektů a podle velikosti obhospodařované půdy. Je tak možné čerpat z těchto záměrů:

- b) rostlinná výroba - projekty do 1 000 000 Kč, žadatelů, kteří hospodaří na max. 150 ha,
- g) rostlinná výroba - projekty do 5 000 000 Kč (nezáleží na výměře obhospodařované půdy),
- l) rostlinná výroba - projekty nad 5 000 000 Kč do 150 000 000 Kč (nezáleží na výměře obhospodařované půdy).

Operace 4.2.1 Zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů - 40 % dotace na investice do potřebných technologií, strojů i staveb.

Operace 6.1.1 Zahájení činnosti mladých zemědělců

Podpora je určena pro mladé začínající zemědělce, tedy osoby do 40 let (včetně), které nepodnikají déle než 2 roky. Dotace se poskytuje na realizaci podnikatelského plánu ve výši maximálně 45 tis. €, což činí cca 1,2 mil. Kč.

Operace 10 - Agroenvironmentálně-klimatická opatření (AEKO) - dle NV č. 75/2015 Sb.

- **integrováná produkce ovoce** - sazba 404 €/ha ovocného sadu, min. výměra pro zařazení činí 0,5 ha

Rok	Výměra podpořených ovocných sadů	Výše proplacených finančních prostředků
2016	proplaceno 255 žádostí na 8 708 ha	97,1 mil. Kč
2016	podáno 311 žádostí na 9 691 ha	105,8 mil. Kč

- **integrováná produkce jahodníku** - sazba 433 €/ha standardní orné půdy zařazeného do titulu integrováná produkce zeleniny podle § 2, písm. c) bodu 2, na kterém žadatel plní podmínky podle § 15. Min. výměra pro zařazení činí 0,5 ha

Rok	Výměra podpořených plantáží	Výše proplacených finančních prostředků
2016	podáno 11 žádostí na 94 ha	1,1 mil. Kč

Operace 11 - Ekologické zemědělství - dle NV č. 76/2015 Sb.

a) v rámci přechodu na ekologickou produkci

- intenzivní sady* - sazba 825 €/ha ovocného sadu, který je obhospodařován v režimu pro intenzivní sady, a kde žadatel plní podmínky podle §15, odst. 2,
- ostatní sady* - sazba 424 €/ha ovocného sadu, který je obhospodařován v režimu pro ostatní sady, a kde žadatel plní podmínky podle §15, odst. 3,
- krajinotvorné sady* - sazba 165 €/ha jiné trvalé kultury, jde-li o péči o ekologický významný prvek, který je obhospodařován v režimu pro krajinotvorné sady, ve kterém žadatel plní podmínky podle §17.

b) v rámci ekologické produkce

- intenzivní sady* - sazba 779 €/ha ovocného sadu, který je obhospodařován v režimu pro intenzivní sady, a kde žadatel plní podmínky podle §15, odst. 2,
- ostatní sady* - sazba 424 €/ha ovocného sadu, který je obhospodařován v režimu pro ostatní sady, a kde žadatel plní podmínky podle §15, odst. 3,
- krajinotvorné sady* - sazba 165 €/ha jiné trvalé kultury, jde-li o péči o ekologický významný prvek, který je obhospodařován v režimu pro krajinotvorné sady, ve kterém žadatel plní podmínky podle §17.

Rok	Výměra podpořených ovocných sadů	Výše proplacených finančních prostředků
sazba 779 €/ha + 825 €/ha (PO) - intenzivní sady		
2016	proplaceno 104 žádostí na 1 348 ha	28,6 mil. Kč
2016	podáno 148 žádostí na 1 828 ha	38,9 mil. Kč
sazba 424 €/ha - ostatní sady		
2016	proplaceno 206 žádostí na 995 ha	10,3 mil. Kč
2016	podáno 287 žádostí na 1 802 ha	20,6 mil. Kč
sazba 165 €/ha - krajinotvorné sady (jiná kultura)		
2016	proplaceno 181 žádostí na 635 ha	2,9 mil. Kč
2016	podáno 256 žádostí na 826 ha	3,7 mil. Kč
sazba 583 €/ha - jahodník		
2016	podány 4 žádosti na 0,76 ha	12,0 tis. Kč

Přehled o čerpání podpor v rámci EAFRD v období 2007–2013**Opatření osy I: I.1.1 - Modernizace zemědělských podniků**

Rok	Počet schválených žádostí	Výše proplacených finančních prostředků
2008	55	120,3 mil. Kč
2009	54 - modernizace zem. podniků (ovoce, zelenina) 64 - nosné konstrukce (ovoce, chmel, réva) 32 - skleníky, fóliovníky, kontejnerovny	200,7 mil. Kč 111,3 mil. Kč 84,0 mil. Kč
2010	40 - modernizace skladovacích kapacit (ovoce, zelenina)	137,0 mil. Kč
2011	10 - modernizace zem. podniků (ovoce, zelenina) 3 - skleníky, fóliovníky, kontejnerovny	14,8 mil. Kč 0,4 mil. Kč
2012	Neproběhl žádný příjem žádostí	-
2013	Neproběhl žádný příjem žádostí	-
2014	93 - modernizace skladů (ovoce, zelenina) 33 - nosné konstrukce v sadech	152,0 mil. Kč 17,0 mil. Kč
2015	42 - stroje pro pěstování ovoce 2 - technologie pro RV (ovoce, zelenina, brambory, chmel)	30,5 mil. Kč 6,1 mil. Kč

Opatření osy II: - II.1.3 Agroenvironmentální opatření (AEO)

- **ekologické zemědělství**

a) - sazba 849 €/ha, jde-li o pěstování vinic, ovocných sadů v systému ekologického zemědělství podle § 7, které jsou obhospodařovány v režimu intenzivního ovocnářství a jsou tvořeny min. 200 ks ovocných stromů/ha nebo min. 800 ks ovocných keřů/ha

Rok	Výměra podpořených ovocných sadů	Výše proplacených finančních prostředků
2008	1 122 ha	26,2 mil. Kč
2009	2 409 ha	53,2 mil. Kč
2010	1 952 ha	43,5 mil. Kč
2011	2748,5 ha	61,2 mil. Kč
2012	3 639 ha	76,5 mil. Kč
2013	3 576 ha	76,7 mil. Kč
2014	3 649 ha	74,7 mil. Kč
2015	3 369 ha	78,3 mil. Kč
2016	1 163 ha	25,4 mil. Kč

b) - sazba 510 €/ha, jde-li o pěstování ovocných sadů v systému ekologického zemědělství podle § 7 (tzv. extenzivní sady)

Rok	Výměra podpořených ovocných sadů	Výše proplacených finančních prostředků
2011	1 9289 ha	25,8 mil. Kč
2012	2 631 ha	33,6 mil. Kč
2013	2 691 ha	34,5 mil. Kč
2014	2 738 ha	35,1 mil. Kč
2015	2 836 ha	39,5 mil. Kč
2016	1 251 ha	16,9 mil. Kč

- **integrovaná produkce ovoce - sazba 435 €/ha ovocného sadu**

Rok	Výměra podpořených ovocných sadů	Výše proplacených finančních prostředků
2008	6 231 ha	74,5 mil. Kč
2009	6 772 ha	77,1 mil. Kč
2010	7 855 ha	91,5 mil. Kč
2011	11 132 ha	127,0 mil. Kč
2012	11 456 ha	124,9 mil. Kč
2013	10 941 ha	121,1 mil. Kč
2014	11 005 ha	120,6 mil. Kč
2015	10 429 ha	124,4 mil. Kč
2016	2 008 ha	23,4 mil. Kč

6. Právní předpisy vztahující se k sektoru ovoce a zeleniny

6.1. Legislativa v rámci SOT ovoce a zeleniny

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013, kterým se stanoví společná organizace trhů se zemědělskými produkty a zrušují NR (EHS) č. 922/72, (EHS) č. 234/79, (ES) č. 1037/2001 a (ES) č. 1234/2007, ve znění pozdějších předpisů.

- odkazy na nařízení (ES) č. 1234/2007 se považují za odkazy na toto nařízení a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1306/2013.

Podpora pro zřizování seskupení producentů ovoce a zeleniny je tímto nařízením ukončena a měla by být dále poskytována všem odvětvím ve všech členských státech v rámci politiky rozvoje venkova. ČR toto opatření do Programu rozvoje venkova nezařadila.

Princip podpor u uznaných organizací producentů ovoce a zeleniny činí **4,1 %** z hodnoty obchodované produkce organizace producentů (OP) s tím, že je-li součástí operačního programu opatření na řízení krizí, lze celková procenta navýšit na **4,6 %**. Finanční podpora je poskytována na uznatelné výdaje schváleného operačního programu jednotlivých organizací producentů. Výkonem správy, tj. schvalování a vyhodnocování operačních programů včetně přiznávání podpor, je pověřen SZIF.

Nařízení Komise (EU) č. 543/2011, kterým se stanoví prováděcí pravidla k NR (ES) č. 1234/2007 pro odvětví ovoce a zeleniny a odvětví výrobků z ovoce a zeleniny, ve znění pozdějších předpisů. Toto nařízení (čl. 19 - 35 a 50 - 148) bylo zrušeno a nahrazeno dvěma nařízeními:

- **Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2017/891**, kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013, pokud jde o odvětví ovoce a zeleniny a odvětví výrobků z ovoce a zeleniny, a doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1306/2013, pokud jde o sankce uplatňované v uvedených odvětvích, a kterým se mění prováděcí nařízení Komise (EU) č. 543/2011.
- **Prováděcí nařízení Komise (EU) 2017/892**, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013, pokud jde o odvětví ovoce a zeleniny a odvětví výrobků z ovoce a zeleniny.

Čl. 3 - 19 týkající se obchodních norem a kontrol shody zůstaly zatím v platnosti nařízení Komise (EU) č. 543/2011.

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1307/2013, kterým se stanoví pravidla pro přímé platby zemědělcům v režimech podpory v rámci společné zemědělské politiky a kterým se zrušují nařízení Rady (ES) č. 637/2008 a č. 73/2009, ve znění NK č. 639/2014, 994/2014, 1001/2014, 1378/2014, 2015/851, 2016/142.

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1306/2013 o financování, řízení a sledování společné zemědělské politiky a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 352/78, (ES) č. 165/94, (ES) č. 2799/98, (ES) č. 814/2000, (ES) č. 1290/2005, ve znění pozdějších předpisů.

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1305/2013, o podpoře pro rozvoj venkova z EZFRV a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1698/2005, ve znění NK č. 994/2014, 1378/2014.

Nařízení vlády č. 318/2008 Sb., o provádění některých opatření společné organizace trhu s ovocem a zeleninou (ruší NV č. 247/2004 Sb.), v návaznosti na přímo použitelné předpisy NR (ES) č. 1234/2007, NEPR (EU) č. 1308/2013 a NK (EU) č. 543/2011, NK (EU) 2017/891 a NK (EU) 2017/892.

Registrace organizace producentů a sdružení organizací producentů, stahování zboží z trhu, poskytování podpor

Nařízení Komise (EU) 2017/891 a 2017/892

Nařízení EP a Rady (EU) č. 1308/2013

Nařízení vlády ČR č. 318/2008 Sb. (215/2010 Sb., 309/2012 Sb., 179/2015 Sb., 327/2015 Sb., 341/2016 Sb.)

Licence pro ovoce a zeleninu

Nařízení Komise (EU) č. 2016/1237

Prováděcí nařízení Komise (EU) č. 2016/1239

Nařízení Komise (EU) č. 543/2011

Nařízení EP a Rady (EU) č. 1308/2013

Kontrolní systém jakosti ovoce a zeleniny

Nařízení Komise (ES) č. 408/2003

Nařízení Komise (EU) č. 543/2011

Nařízení Komise (EU) č. 1333/2011 (banány)

6.2. Projekt „Ovoce a zelenina do škol“ (School Fruit and Vegetables Scheme) a školní projekt (Ovoce, zelenina a mléko do škol - School Scheme)

Projekt „Ovoce a zelenina do škol“ vychází z hlavních záměrů stanovených EU pro sektor ovoce a zeleniny. Základním cílem projektu je přispět k trvalému zvýšení spotřeby ovoce a zeleniny, vytvořit stravovací návyky ve výživě dětí, bojovat proti dětské obezitě a zvrátit klesající spotřebu ovoce a zeleniny. Současně se předpokládají pozitivní dopady do sektoru zemědělství a posílení ekonomicky citlivého sektoru ovoce a zeleniny, který dlouhodobě čelí nepříznivému vývoji v této oblasti.

Úspěšné řešení projektu je postaveno na širokém partnerství mezi vzdělávacím úsekem, zdravotnictvím a zemědělstvím za účasti soukromého, veřejného a občanského sektoru. V projektu Ovoce a zelenina do škol byly cílovou skupinou žáci prvního stupně základních škol včetně dětí z přípravných tříd základních škol nebo přípravného stupně základních škol speciálních. U těchto dětí se předpokládá nejvyšší efektivita při realizaci cílů celého projektu.

Od školního roku 2017/2018 došlo na úrovni EU k reformě dvou projektů Ovoce a zelenina do škol a Mléko do škol, které byly spojeny pod jeden společný právní rámec a vznikl Školní projekt (Ovoce, zelenina a mléko do škol). U ovoce a zeleniny se cílová skupina rozšířila i na žáky druhého stupně základních škol.

Celková podpora ze zdrojů EU a ČR vynaložená k financování produktů dodávaných v rámci projektu „Ovoce a zelenina do škol“ činila:

- **ve školním roce 2009/2010** celkem 72 689 962 Kč (částka 53 063 672 Kč byl 73% podíl z EU a částka 19 626 290 Kč 27% podíl z ČR). Projektu se zúčastnilo 2 883 škol s počtem 323 431 žáků 1.–5. ročníků základních škol, zapojených do režimu „Ovoce do škol“. Celkový roční limit na jednoho žáka pro školní rok 2009/2010 byl stanoven ve výši 224,75 Kč. Z cílové skupiny 454 532 dětí se jednalo o 71,1 %,
- **ve školním roce 2010/2011** celkem 88 886 000 Kč, projektu se zúčastnilo 3 141 škol s počtem 370 016 žáků, celkový roční limit na jednoho žáka pro školní rok 2010/2011 byl stanoven ve výši 240 Kč. Z cílové skupiny se jednalo o 80 % dětí,
- **ve školním roce 2011/2012** celkem 90 732 292 Kč, projektu se zúčastnilo 3 243 škol s počtem 387 176 žáků, celkový roční limit na jednoho žáka byl stanoven ve výši 234 Kč. Z cílové skupiny dětí se jednalo o 81 %,

- **ve školním roce 2012/2013** celkem 1 39 028 645 Kč, projektu se zúčastnilo 3 364 škol s počtem 416 670 žáků, celkový roční limit na jednoho žáka byl stanoven ve výši 333 Kč. Z cílové skupiny dětí se jednalo o 85 %,
- **ve školním roce 2013/2014** celkem 1 43 368 600 Kč, projektu se účastnilo 3 530 škol s počtem 456 233 žáků, celkový roční limit na jednoho žáka byl stanoven ve výši 315 Kč. Z cílové skupiny dětí se jednalo o 90 %,
- **ve školním roce 2014/2015** celkem 1 69 147 055 Kč (mění se podíl spolufinancování EU 88 % a ČR 12 %). Projektu se zúčastnilo 3 741 škol s počtem 509 030 žáků prvního stupně základních škol včetně dětí z přípravných tříd. Celkový roční limit na produkty na jednoho žáka byl stanoven ve výši 333 Kč a nově stanovený limit na doprovodná opatření činil na jednoho žáka 40 Kč. Z cílové skupiny dětí se jednalo o 95 %.
- **ve školním roce 2015/2016** celkem 1 71 508 411 Kč. Projektu se zúčastnilo 3 810 škol s počtem 539 747 žáků z prvních ročníků základních škol včetně dětí z přípravných tříd. Celkový roční limit na produkty na jednoho žáka byl stanoven ve výši 318,30 Kč a limit na doprovodná opatření činil na jednoho žáka 40 Kč. Z cílové skupiny dětí se jednalo o 97 %.
- **ve školním roce 2016/2017** celkem 1 64 930 894 Kč. Projektu se zúčastnilo 3 863 škol s počtem 564 689 žáků z prvních ročníků základních škol včetně dětí z přípravných tříd a přípravných stupňů základních škol speciálních. Celkový roční limit na produkty na jednoho žáka byl stanoven ve výši 317 Kč a limit na doprovodná opatření činil na jednoho žáka 37,50 Kč. Z cílové skupiny dětí se jednalo o 98 %.

ČR čerpala prostředky na projekt (včetně souvisejících nákladů) s 95,7% úspěšností ve školním roce 2009/2010, s 99,1% úspěšností ve školním roce 2010/2011, s 98,5% úspěšností ve školním roce 2011/2012, na 99,1 % ve školním roce 2012/2013, 99,2 % ve školním roce 2013/2014, 97,7 % ve školním roce 2014/2015 a na 98,1 % ve školním roce 2015/2016.

- ve školním roce 2010/2011 došlo oproti školnímu roku 2009/2010 ke zvýšení počtu škol v projektu o 260 (tj. 9 %) a ke zvýšení počtu dětí v projektu o 46 810 (tj. 14,4 %),
- ve školním roce 2011/2012 se zvýšil počet škol v projektu o 100 (tj. o 3,1 %) a počet dětí o 16 935 (tj. o 4,5 %),
- ve školním roce 2012/2013 se zvýšil počet škol v projektu o 121 (tj. o 3,7 %) a počet dětí o 29 494 (tj. o 7,6 %),
- ve školním roce 2013/2014 se zvýšil počet škol v projektu o 166 (tj. o 4,9 %) a počet dětí o 39 563 (tj. o 9,5 %),
- ve školním roce 2014/2015 se zvýšil počet škol v projektu o 211 (tj. o 5,9 %) a počet dětí o 52 797 (tj. o 11,5 %),
- ve školním roce 2015/2016 se zvýšil počet škol v projektu o 69 (tj. o 1,8 %) a počet dětí o 30 717 (tj. o 6 %),
- ve školním roce 2016/2017 se zvýšil počet škol v projektu o 53 (tj. o 1,3 %) a počet dětí o 24 942 (tj. o 4,6 %).

Žáci dostávali v souladu s Vnitrostátní strategií ČR a s přihlédnutím k Výživovým doporučením Ministerstva zdravotnictví pro obyvatele ČR zvláště produkty mírného pásma. Preferovány by měly být zejména domácí druhy ovoce, zeleniny a 100% ovocné a zeleninové šťávy a pyré. Nutnost doplňovat sortiment ovoce exotickými druhy bylo považováno za zpestření a rozšíření znalostí v rámci vzdělávacího obsahu zejména v návaznosti na přírodovědná a zeměpisná témata na prvním stupni základní školy.

Prováděcí nařízení Komise (EU) 2017/39, kterým se stanoví pravidla pro uplatňování nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013, pokud jde o podporu Unie na dodávky ovoce a zeleniny, banánů a mléka do vzdělávacích zařízení.

Nařízení Komise (EU) č. 2017/40, kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013, pokud jde o podporu Unie na dodávky ovoce a zeleniny, banánů a mléka do vzdělávacích zařízení, a mění NK (EU) č. 907/2014.

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013, kterým se stanoví společná organizace trhů se zemědělskými produkty a zrušují NR (ERHS) č. 922/72, (EHS) č. 234/79, (ES) č. 1037/2001 a (ES) č. 1234/2007.

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1306/2013 o financování, řízení a sledování společné zemědělské politiky a o zrušení NR (EHS) č. 352/78, (ES) č. 165/94, (ES) č. 2799/98, (ES) č. 814/2000, (ES) č. 1290/2005 a (ES) č. 485/2008.

Nařízení Rady (EU) č. 1370/2013, kterým se určují opatření týkající se stanovení některých podpor a náhrad v souvislosti se společnou organizací trhů se zemědělskými produkty, ve znění pozdějších předpisů.

Nařízení vlády č. 478/2009 Sb., o stanovení některých podmínek pro poskytování podpory na ovoce a zeleninu a výrobky z ovoce, zeleniny a banánů dětem ve vzdělávacích zařízeních, ve znění pozdějších předpisů.

Nařízení vlády č. 74/2017 Sb., o stanovení některých podmínek pro poskytování podpory na dodávky ovoce, zeleniny, mléka a výrobků z nich do škol a o změně některých souvisejících nařízení vlády, které nahradilo v roce 2017 nařízení vlády č. 478/2009 Sb.

Pouze pro školní rok 2016/2017 byla platná tato dvě nařízení EU:

Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2016/247, kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013, pokud jde o podporu Unie na dodávky a distribuci ovoce a zeleniny, výrobků z ovoce, zeleniny a banánů v rámci projektu „Ovoce a zelenina do škol“.

Prováděcí nařízení Komise (EU) 2016/248, kterým se stanoví pravidla pro uplatňování nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013, pokud jde o podporu Unie na dodávání a distribuci ovoce a zeleniny, výrobků z ovoce a zeleniny a banánů v rámci projektu „Ovoce a zelenina do škol“, a kterým se stanoví orientační přidělení podpory.

6.3. Změny v předpisech EU pro kontrolu čerstvého ovoce a zeleniny

Kontrola čerstvého ovoce a zeleniny na vnitřním trhu ve všech stádiích obchodování, při dovozu nebo vývozu, ale i např. produkty určené ke zpracování, prošla v několika posledních letech legislativními změnami, které byly nezbytné pro zlepšení konkurenceschopnosti a tržní orientace. Cílem je dosažení udržitelné produkce konkurenceschopné na vnitřním i vnějším trhu, snížení výkyvů v příjmech producentů v důsledku krizí na trhu, zvýšení spotřeby ovoce a zeleniny v EU a pokračování ve snahách odvětví o zachování a ochranu životního prostředí.

Nařízení Komise (EU) č. 543/2011, kterým se stanoví prováděcí pravidla k NR (ES) č. 1234/2007 pro odvětví ovoce a zeleniny a odvětví výrobků z ovoce a zeleniny, a

- **prováděcí Nařízení Komise (EU) č. 594/2013**, kterým se mění prováděcí nařízení (EU) č. 543/2011, pokud jde o obchodní normy v odvětví ovoce a zeleniny, a kterým se uvedené prováděcí nařízení opravuje.

a) Zrušení některých obchodních norem

Došlo ke zrušení celkem 26 norem, v platnosti zůstalo pouze 10 obchodních norem. Zvláštní obchodní normy platí pro obchodování mezi členskými státy EU, dále pro dovoz ze třetích zemí a vývoz do třetích zemí. V případě absence obchodní normy EU je možno použít ČSN, avšak pouze pro produkty země původu ČR.

Zvláštní obchodní normy platné pro:

jablka; hrušky; kiwi; broskve a nektarinky; saláty, endivii kadeřavou letní a endivii zimní; citrusové plody; jahody, papriku zeleninovou; rajčata; stolní hrozny révy vinné.

b) Vznik nové obchodní normy tzv. „Všeobecné obchodní normy“

Všeobecná obchodní norma byla zavedena pro hodnocení podmínek jakosti pro každý produkt, pro který neexistuje obchodní norma EU. Tato norma zahrnuje minimální požadavky na jakost, minimální požadavky na zralost, odchylky a označování země původu produktu (např. minimální požadavky na zralost jsou velmi všeobecné, odchylky jsou jednotně 10 % početních nebo hmotnostních produktů nesplňujících min. požadavky na jakost). V rámci této odchylky smí celkem nejvýše 2 % sestávat z produktů postižených hnilobou.

c) Další změny

Zahrnují např. změnu hmotnosti maloobchodního balení čerstvého ovoce a zeleniny obsahující směs různých druhů z 3 na 5 kg a změnu označování, kdy země původu mohou být nahrazeny dle potřeby jedním z následujících označení:

- směs ovoce a zeleniny z EU,
- směs ovoce a zeleniny nepocházející z EU,
- směs ovoce a zeleniny pocházející z EU i mimo EU.

6.4. Mimořádná opatření pro producenty ovoce a zeleniny

Dne 6. 8. 2014 bylo vyhlášeno Ruskou federací embargo na dovoz vybraných zemědělských produktů z EU a dalších států (USA, Kanada, Austrálie, Norsko) do Ruska v délce trvání jednoho roku. Konkrétně je zákaz uvalen na dovoz hovězího, vepřového a drůbežího masa, soleného masa a masných výrobků, dále na dovoz ryb, koryšů, měkkýšů, mléka a mléčných výrobků, ovoce a zeleniny, sladového výtažku a potravinových přípravků. Komise vydala 29. 8. 2014 **nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) č. 932/2014**, kterým se stanovila dočasná mimořádná podpůrná opatření pro producenty některého ovoce a zeleniny. Toto nařízení řeší podporu pro členy i nečleny organizací producentů produkujících *rajčata, mrkev, zelí, papriku, květák, brokolici, okurky, houby, jablka, hrušky, švestky, bobulové ovoce, stolní hrozny a kiwi*, kteří v období od 18. 8. do 30. 11. 2014 prováděli buď stažení z trhu, nesklízeli nebo sklízeli nezralé produkty. Celková výše podpory pro členské státy EU byla stanovena na 125 mil. €. Z důvodu nemožnosti překročit tento limit pozastavila Komise dne 10. 9. 2014 přijímání žádostí členských států.

Dne 29. 9. 2014 vydala **Komise nové nařízení (EU) č. 1031/2014**, které umožnilo pokračování stabilizace trhu. Opatření je cíleno především na ty členské státy, které exportovaly do Ruska v posledních třech letech a podpora vychází z množství produkce dříve exportovaného. Pro zmírnění sekundárních dopadů má všech 28 států navíc možnost žádat o podporu pro 3 000 t, a to pro jeden nebo více produktů.

ČR měla možnost využít podporu na množství 3 000 t jednoho nebo více stanovených produktů. Toto opatření mělo platnost do konce června 2015.

Dne 25. června 2015 byl ruský zákaz prodloužen do 5. srpna 2016. Na základě toho vydala Komise nové **NK (EU) č. 2015/1369**, kterým se mění NK (EU) č. 1031/2014 a kterým se stanovila další dočasná mimořádná podpůrná opatření pro producenty ovoce a zeleniny. Nařízení bylo opět cíleno na

ty členské státy, které v minulých letech exportovaly do Ruska. Všechny 28 států mělo navíc možnost žádat o podporu pro 3 000 t, a to pro jeden nebo více produktů. Seznam produktů byl rozšířen o pomeranče, klementinky, mandarinky, citróny, broskve a nektarinky. O podporu mohli žádat členové i nečlenové organizací producentů na opatření stahování z trhu, sklizení nezralého ovoce a zeleniny nebo jejich nesklizení, provedené v období do 30. června 2016. ČR v roce 2015 neuplatnila pravidlo „kdo dřív přijde, ten dřív dostane“, ale byl stanoven termín 30. dubna 2016, do kterého se přijímaly žádosti.

Mimořádná opatření na základě prodloužení ruského zákazu pokračovala i v období 2016/2017. Novým NK v přenesené pravomoci **(EU) 2016/921** se stanovila další dočasná mimořádná podpůrná opatření pro producenty některého ovoce a zeleniny. Nařízení bylo cíleno na 16 členských států, tradičních vývozců do Ruska. Všechny 28 států mělo navíc možnost žádat o podporu pro 3 000 t, a to pro jeden nebo více produktů. Do seznamu produktů byly nově přidány třešně a tomely. O podporu mohli žádat členové i nečlenové organizací producentů na opatření stahování z trhu, sklizení nezralého ovoce a zeleniny nebo jejich nesklizení, provedené v období do 30. června 2017.

Mimořádná opatření pokračovala i v období 2017/2018 **novým NK č. 2017/1165**. Mimořádná opatření se tentokrát vztahují pouze na trvalé plodiny, v našem klimatickém pásu pro peckové ovoce, jablka a hrušky. ČR má možnost oproti předešlým rokům požádat o podporu pro 2 000 t všech produktů, na které se mimořádná opatření vztahují.

Opět se neuplatňuje pravidlo „kdo dřív přijde, ten dřív dostane“, ale je stanoven termín 30. dubna 2018, do kterého se přijímají předběžná oznámení. Při překročení jejich počtu převyšující notifikované množství 2 000 t bude výše dotace upravena koeficientem.

7. Státní zemědělský intervenční fond - opatření v rámci SOT

Výkonným orgánem pro opatření v rámci SOT pro sektor ovoce a zeleniny v ČR je SZIF. Provádí veškeré úkony a činnosti stanové zákonem č. 256/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů, zákonem č. 252/1997 sb., ve znění pozdějších předpisů, dále pak v NK (EU) č. 543/2011, nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013 a NV č. 318/2008 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Jedná se např. o úkony spojené s oběhem finančních prostředků vázaných na rozhodovací proces, týkající se finančního vztahu producentů s institucemi EU, včetně vydávání vývozních a dovozních licencí. Informace lze získat na webových stránkách: <http://www.szif.cz>.

a) Registrace předběžně uznaných seskupení producentů, organizací producentů a sdružení organizací producentů; poskytování finančních podpor pro pěstitele ovoce a zeleniny

Finanční prostředky může SZIF vyplácet pouze registrovaným (uznaným) organizacím producentů (OP) nebo sdružením organizací producentů (SOP), které byly uznány na základě žádosti o uznání, uznaným seskupením producentů (SP). OP/SOP/SP ovoce a zeleniny musí být registrované nebo předběžně registrované na základě NR (ES) č. 1234/2007, NK (EU) č. 543/2011, NEPR (EU) č. 1308/2013 a NV č. 318/2008 Sb., vše ve znění pozdějších předpisů, a dále fungovat v souladu s těmito nařízeními.

Finanční podpora je poskytována registrovaným OP na schválený operační program, který je strukturovaný na 3 až 5 let. Zahrnuje opatření vedoucí ke koncentraci nabídky, zlepšení jakosti a obchodní hodnoty produktů, propagaci, zajištění plánování produkce atd. Podpora je omezena stropem 4,1 % (4,6 %) obchodované produkce organizace producentů za referenční období a dále je poskytována ve výši 50 % nákladů na provádění opatření operačního programu z rozpočtu EU. Organizace producentů mohou žádat o poskytnutí podpory na základě realizovaných výdajů ve čtvrtletních, pololetních nebo ročních obdobích.

- **V roce 2006 byly v ČR čtyři registrované organizace producentů (OP)** s operačním programem, a to:
 CZ FRUIT, odbytové družstvo, Praha; JIHOFRUKT, družstvo, Velké Bílovice; Odbytové družstvo LITAZEL, Bohušovice n. Ohří; Jihomoravská zelenina, družstvo, Velké Bílovice,
 a **čtyři předběžně registrované skupiny producentů (SP) s plánem k dosažení uznání:**
 EB Fruit, odbytové družstvo ovocnářů, Holovousy; ZN FRUIT, družstvo, Hodonice, Družstvo producentů rajčat, Podivín; Východočeská zelenina - družstvo producentů zeleniny, Synkov-Slemeno.
- **V roce 2007** se rozšířil počet registrovaných **OP na pět**, kdy podmínky registrace splnilo Odbytové družstvo EKO-ODBYT, Slaný, a **sedm předběžně registrovaných SP** (nově registrovány Odbytové družstvo Polabí, Přerov n/Labem; OZC Jizera, Předměřice n/Jizerou; Družstvo BRAMKO CZ, Semice).
- **V roce 2008** podmínky pro řádné uznání za OP nově splnily tři předběžně uznané SP (Družstvo producentů rajčat, Podivín; EB Fruit, odbytové družstvo ovocnářů, Holovousy; Družstvo BRAMKO CZ, Semice). Jedné organizaci producentů (EKO-ODBYT, Slaný) byla odňata registrace pro neplnění podmínek (požádala si však znovu o registraci, která jí byla udělena) takže ke konci roku **počet řádně uznaných OP činil 8**.
 Družstvo ZN FRUIT, Hodonice zaniklo a spojilo se s OP Jihomoravská zelenina, Velké Bílovice. Předběžně uznané jako SP bylo Odbytové Družstvo Ovoce Český ráj, Praha, Odbytové družstvo Berry, Břežany, M.O.Z. družstvo pěstitelů, Sedlnice a Bohemia Apple, družstvo, Tucharaz, Český Brod, což znamená **celkem 7 předběžně uznaných SP**.
- **V roce 2009** bylo SP Východočeská zelenina, družstvo producentů zeleniny uznáno jako OP, **počet registrovaných OP tedy stoupl na 9**. Nově registrované bylo SP Zeltr, odbytové družstvo, Troubky, člen koncernu Zeltr, Nature Fruit, družstvo, Choustníkovo Hradiště a G's Pěstitel, odbytové družstvo, Stratov, Lysá nad Labem - ke konci roku 2009 bylo tedy v ČR **9 předběžně uznaných SP**.
- **V roce 2010** bylo SP Odbytové družstvo Polabí uznáno jako OP. Počet **předběžně uznaných SP se tak snížil na 8 a počet uznaných OP stoupl na 10**.
- **V roce 2011** se **počet SP zvýšil na 9** přihlášením ZP Otice, počet **uznaných OP činil 10**.
- **V roce 2012** byly jako OP uznány družstvo OZC Jizera, odbytové družstvo ovoce Český ráj, odbytové družstvo Berry a M.O.Z. družstvo pěstitelů, čímž se ke konci roku 2012 zvýšil počet **uznaných OP na celkových 14**. Přihlášením dalšího družstva Suchá Loz činil **počet předběžně uznaných SP 6**.
- **V roce 2013** činil počet **uznaných OP 15** a počet **předběžně uznaných SP 6**.
- **V roce 2014** bylo v ČR **uznáno 18 OP**, počet **předběžně uznaných SP** se tím snížil na **dva subjekty** (ZP Otice, OD Suchá Loz) a dále byla uznána jedna nadnárodní organizace producentů Družstvo BRAMKO CZ.
- **V roce 2015** je v ČR **uznáno 19 OP** (nově odbytové družstvo Mochov), z toho jedna uznaná nadnárodní OP; **předběžně uznaných SP jsou 2**.
- **V roce 2016** je **uznáno 19 OP** (odbytové družstvo Mochov skončilo), z toho je jedna uznaná nadnárodní OP, **předběžně uznaných SP činí 2**.
- **V roce 2017 (k 1. 10.)** je **uznáno 22 OP** (nově ZP Otice, odbyt s.r.o., OD Suchá Loz, Piletice, odbytové družstvo, Čerstvě utrženo, družstvo) a z toho jedna uznaná nadnárodní OP.

Finanční podpora pro OP a SP ovoce a zeleniny (tj. od 1. 1.–31. 12. daného roku) v Kč

Ukazatel	2012	2013	2014	2015	2016	2017 (do 31.8.)
Finanční podpora pro OP	45 483 324	54 507 554	48 519 902	71 706 511	79 014 947	59 952 927
Finanční podpora předběžně uznaným SP ¹⁾	13 660 374	13 437 996	8 167 853	5 124 779	3 189 321	2 358 659

Poznámka: součet podpor pro OP a SP pěstujících ovoce a zeleninu

¹⁾ Podpora je stanovena na základě objemu obchodované produkce určitou procentní sazbou, žádat je možno o semestrální nebo roční platbu v intervalu od data uznání. Na podporě se podílí 25 % členský stát, 75 % jde ze zdrojů EU.

b) Vydávání licencí pro čerstvé ovoce a zeleninu

NK v přenesené pravomoci (EU) č. 2016/1237 se s platností od 1. října 2017 ruší povinnost dovozních licencí jak pro dovoz čerstvého ovoce a zeleniny, tak i výrobků z ovoce a zeleniny. Zrušení licenčních povinností se týká běžného dovozu za plné dovozní clo. Licenční povinnost nadále zůstane pro dovoz čerstvého nebo chlazeného česneku a prozatímne konzervovaných hub v rámci dovozních celních kvót řízených licencemi.

8. Právní předpisy ČR vztahující se ke komoditě ovoce

Následující přehled právních předpisů zahrnuje výběr právních předpisů, týkajících se komodity ovoce:

Zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích, ve znění pozdějších předpisů

- prováděcí předpisy:
  - 417/2016 Sb.**, o některých způsobech označování potravin, (ruší vyhl. č. 113/2005 Sb. včetně jejich pozdějších předpisů),
  - 231/2016 Sb.**, o odběru, přípravě a metodách zkoušení kontrolních vzorků potravin a tabákových výrobků (ruší vyhl. č. 211/2004 Sb. včetně jejich pozdějších předpisů),
  - 172/2015 Sb.**, o informační povinnosti příjemce potravin v místě určení, ve znění vyhl. č. 141/2017 Sb.,
  - 225/2008 Sb.**, kterou se stanoví požadavky na doplňky stravy a na obohacování potravin, ve znění vyhl. č. 352/2009 Sb.,
  - 4/2008 Sb.**, kterou se stanoví druhy a podmínky použití přídatných a extrakčních rozpouštědel při výrobě potravin, ve znění vyhl. č. 130/2010 Sb., 122/2011 Sb.,
  - 211/2006 Sb.**, kterou se zrušuje vyhl. č. 210/2004 Sb., o podmínkách a požadavcích na provozní a osobní hygienu při výrobě potravin a jejich uvádění do oběhu s výjimkou prodeje, kromě potravin živočišného původu,
  - 366/2005 Sb.**, o požadavcích vztahujících se na některé zmrazené potraviny,
  - 450/2004 Sb.**, o označování výživové hodnoty potravin, ve znění vyhl. č. 330/2009 Sb.,
  - 320/2004 Sb.**, kterou se mění vyhl. 212/2004 Sb., o stanovení zásob a způsobu jejich ohlašování SZPI,
  - 289/2004 Sb.**, kterou se mění vyhl. č. 335/1997 Sb., pro nealkoholické nápoje a koncentráty k přípravě nealkoholických nápojů, ovocná vína, ostatní vína apod.,

252/2004 Sb., kterou se stanoví hygienické požadavky na pitnou a teplou vodu a četnost a rozsah kontroly pitné vody, ve znění pozdějších předpisů,

211/2004 Sb., metodách zkoušení a způsobu odběru a přípravy kontrolních vzorků (změny vyhl. č. 459/2005 Sb., 238/2005 Sb., 611/2004 Sb.),

133/2004 Sb., o podmínkách ozařování potravin a surovin, o nejvyšší přípustné dávce záření a o způsobu označení ozáření na obalu,

54/2004 Sb., o potravinách určených pro zvláštní výživu a o způsobu jejich použití, ve znění vyhl. č. 402/2006 Sb., 473/2006 Sb., 157/2008 Sb., 35/2012 Sb., 46/2014 Sb.,

157/2003 Sb., o stanovení požadavků pro čerstvé ovoce a zeleninu, zpracované ovoce a zeleninu, suché skořápkové plody, houby, brambory a výrobky z nich, jakož i další způsoby jejich označování, ve znění vyhl. č. 650/2004 Sb., 291/2010 Sb., 153/2013 Sb.

Zákon č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů

- prováděcí předpisy:

74/2017 Sb., o stanovení některých podmínek pro poskytování podpory na dodávky ovoce, zeleniny, mléka a výrobků z nich do škol a o změně některých souvisejících nařízení vlády,

49/2017 Sb., kterým se mění některá nařízení vlády v souvislosti s přijetím nařízení vlády o stanovení požadavků podle aktů a standardů dobrého zemědělského a environmentálního stavu pro oblasti pravidel podmíněnosti a důsledků jejich porušení pro poskytování některých zemědělských podpor,

48/2017 Sb., o stanovení požadavků podle aktů a standardů dobrého zemědělského a environmentálního stavu pro oblasti pravidel podmíněnosti a důsledků jejich porušení pro poskytování některých zemědělských podpor, (ruší se NV č. 309/2014 Sb., 50/2015 Sb., 61/2016 Sb., 236/2016 Sb.),

47/2017 Sb., kterým se mění NV č. 75/2015 Sb., o podmínkách provádění agroenvironmentálně-klimatických opatření a o změně NV č. 79/2007 Sb.,

76/2015 Sb., o podmínkách provádění opatření ekologické zemědělství, ve znění NV č. 113/2015 Sb., 64/2016 Sb., 236/2016 Sb., 18/2017 Sb., 49/2017 Sb.,

75/2015 Sb., o podmínkách provádění agroenvironmentálně-klimatických opatření a o změně nařízení vlády č. 79/2007 Sb., o podmínkách provádění agroenvironmentálních opatření, ve znění NV č. 113/2015 Sb., 63/2016 Sb., 236/2016 Sb., 47/2017 Sb., 49/2017 Sb.,

72/2015 Sb., o podmínkách poskytování plateb pro oblasti s přírodními nebo jinými zvláštními omezeními, ve znění NV č. 113/2015 Sb., 64/2016 Sb., 49/2017 Sb.,

50/2015 Sb., o stanovení některých podmínek poskytování přímých plateb zemědělcům a o změně některých souvisejících nařízení vlády, ve znění NV č. 113/2015 Sb., 185/2015 Sb., 423/2016 Sb., 48/2017 Sb., 49/2017 Sb.,

307/2014 Sb., o stanovení podrobností evidence využití půdy podle užitelských vztahů (druhy zemědělské kultury), ve znění NV č. 61/2016 Sb., 407/2016 Sb.,

478/2009 Sb., o stanovení některých podmínek pro poskytování podpory na ovoce a zeleninu a výrobky z ovoce, zeleniny a banánů dětem ve vzdělávacích zařízeních, ve znění NV č. 157/2014 Sb., 166/2016 Sb.,

83/2009 Sb., o stanovení důsledků porušení podmíněnosti poskytování přímých podpor, některých podpor v rámci společné organizace trhu s vínem a některých podpor PRV, a o změně některých souvisejících nařízení vlády, ve znění NV č. 480/2009 Sb., zákona č. 179/2014 Sb.,

318/2008 Sb., o provádění některých opatření společné organizace trhu s ovocem a zeleninou, ve znění NV č. 215/2010 Sb., 309/2012 Sb., 179/2015 Sb., 327/2015 Sb.,

112/2008 Sb., o stanovení některých podmínek poskytování národních doplňkových plateb přímým podporám, ve znění NV č. 480/2009 Sb., 86/2010 Sb., 107/2012 Sb., 332/2012 Sb., 50/2015 Sb., 61/2016 Sb.,

79/2007 Sb., o podmínkách provádění agroenvironmentálních opatření, ve znění NV č. 114/2008 Sb., 45/2009 Sb., 83/2009 Sb., 78/2010 Sb., 112/2010 Sb., 369/2010 Sb., 282/2011 Sb., 61/2012 Sb., 263/2012 Sb., 448/2012 Sb., 298/2013 Sb., 400/2013 Sb., 29/2014 Sb., 75/2015 Sb., 113/2015 Sb., 62/2016 Sb., 47/2017 Sb., 49/2017 Sb.,

75/2007 Sb., o podmínkách poskytování plateb za přírodní znevýhodnění v horských oblastech, oblastech s jinými znevýhodněními a v oblastech Natura 2000 na zemědělské půdě, ve znění NV č. 113/2008 Sb., 83/2009 Sb., 111/2010 Sb., 369/2010 Sb., 372/2010 Sb., 29/2014 Sb., 308/2014 Sb.,

47/2007 Sb., o stanovení některých podmínek poskytování jednotné platby na plochu zemědělské půdy a některých podmínek poskytování informací o zpracování zemědělských výrobků, pocházejících z půdy uvedené do klidu, ve znění NV č. 83/2009 Sb., 480/2009 Sb., 369/2010 Sb., 448/2012 Sb., 400/2013 Sb., 308/2014 Sb., 50/2015 Sb., 49/2017 Sb.,

257/2006 Sb., kterým se mění NV č. 181/2004 Sb., o stanovení bližších podmínek provádění společných organizací trhu, pokud jde o systém poskytování subvencí při vývozu pro zemědělské výrobky a zpracované zemědělské výrobky, ve znění NV č. 99/2005 Sb.,

88/2006 Sb., o způsobu a rozsahu vyžadování údajů o ovocných sadech obhospodařovaných v režimu intenzivního ovocnářství,

69/2005 Sb., o stanovení podmínek pro poskytování dotace v souvislosti s předčasným ukončením provozování zemědělské činnosti u zemědělského podnikatele, ve znění NV č. 512/2006 Sb., 96/2008 Sb.

242/2004 Sb., o podmínkách provádění opatření na podporu rozvoje mimoprodukčních funkcí zemědělství spočívajících v ochraně složek životního prostředí (o provádění agroenvironmentálních opatření, ve znění NV č. 542/2004 Sb., 119/2005 Sb., 515/2005 Sb., 351/2006 Sb., 81/2007 Sb., 99/2008 Sb.),

241/2004 Sb., o podmínkách provádění pomoci méně příznivým oblastem a oblastem s ekologickými omezeními, ve znění NV č. 121/2005 Sb., 510/2005 Sb., 512/2006 Sb.,

159/2004 Sb., o stanovení bližších podmínek poskytování a propadnutí záruk pro zemědělské výrobky,

505/2000 Sb., o stanovení podpůrných programů k podpoře mimoprodukčních funkcí zemědělství, ve znění NV č. 500/2001 Sb. a 203/2004 Sb.

Zákon č. 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství a o změně zák. č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

- prováděcí předpisy:

16/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o ekologickém zemědělství, ve znění vyhl. č. 80/2012 Sb.,

Zákon č. 167/2008 Sb., o předcházení ekologické újmy a o její nápravě a o změně některých zákonů (ve znění pozdějších předpisů,

- prováděcí předpisy:
  - 295/2011 Sb.,** o způsobu hodnocení rizik ekologické újmy a bližších podmínkách finančního zajištění,
  - 17/2009 Sb.,** o zjišťování a nápravě ekologické újmy na půdě.

Zákon č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči, ve znění pozdějších předpisů

- prováděcí předpisy:
  - 327/2012 Sb.,** o ochraně včel, zvěře, vodních organismů a dalších necílových organismů při použití přípravků na ochranu rostlin (ruší vyhl. č. 327/2004 Sb. a 33/2012 Sb.),
  - 207/2012 Sb.,** o profesionálních zařízeních pro aplikaci přípravků a o změně vyhl. č. 384/2011 Sb. (ruší vyhl. 334/2004 Sb. a 147/2009 Sb.),
  - 206/2012 Sb.,** o odborné způsobilosti pro nakládání s přípravky (ruší vyhl. č. 333/2004 Sb.),
  - 205/2012 Sb.,** o obecných zásadách integrované ochrany rostlin,
  - 32/2012 Sb.,** o přípravcích a dalších prostředcích na ochranu rostlin, ve znění vyhl. č. 326/2012 Sb.,
  - 215/2008 Sb.,** o opatřeních proti zavlečení a rozšiřování škodlivých organismů rostlin a rostlinných produktů, ve znění vyhl. č. 159/2009 Sb., 76/2010 Sb., 442/2013 Sb., 104/2014 Sb., 207/2014 Sb.),
  - 328/2004 Sb.,** o evidenci výskytu a hubení škodlivých organismů ve skladech rostlinných produktů a o způsobu zjišťování a regulace jejich výskytu v zemědělských veřejných skladech a skladech SZIF, ve znění vyhl. č. 380/2011 Sb. a 328/2012 Sb.

Zákon č. 408/2000 Sb., o ochraně práv k odrůdám rostlin a o změně zákona č. 92/1996 Sb., o odrůdách, osivu a sadbě pěstovaných rostlin, ve znění zákonů č. 147/2002 Sb., 149/2002 Sb., 219/2003 Sb., 554/2005 Sb., 377/2005 Sb., 184/2008 Sb., 227/2009 Sb., 281/2009 Sb., 279/2013 Sb., 183/2017 Sb.,

Zákon č. 219/2003 Sb., o uvádění do oběhu osiva a sadby pěstovaných rostlin, jak vyplývá ze změn provedených zákonem č. 178/2006 Sb. a 299/2007 Sb., 96/2009 Sb., 223/2009 Sb., 227/2009 Sb., 281/2009 Sb., 300/2009 Sb., 331/2010 Sb., 54/2012 Sb., 279/2013 Sb., 243/2016 Sb., 295/2017 Sb.,

- prováděcí předpisy:
  - 331/2017 Sb.,** o stanovení dalších odrůd ovocných druhů s úředně uznaným popisem, které se považují za zapsané do Státní odrůdové knihy,
  - 129/2012 Sb.,** o podrobnostech uvádění osiva a sadby pěstovaných rostlin do oběhu, ve znění vyhl. č. 409/2013 Sb., 368/2015 Sb., 334/2017 Sb.,
  - 61/2011 Sb.,** o stanovení požadavků na odběr vzorků, postupy a metody zkoušení osiva a sadby, ve znění vyhl. č. 410/2013 Sb.,
  - 378/2010 Sb.,** o stanovení druhového seznamu pěstovaných rostlin, ve znění vyhl. č. 42/2014 Sb.,
  - 332/2006 Sb.,** o množitelských porostech a rozmnožovacím materiálu chmele, révy, ovocných rodů a druhů a okrasných druhů a jeho uvádění do oběhu,

449/2006 Sb., o stanovení metodik zkoušek odlišnosti, uniformity, stálosti a užitné hodnoty odrůd, ve znění vyhl. č. 125/2007 Sb., 320/2007 Sb., 11/2009 Sb., 446/2009 Sb., 389/2010 Sb., 404/2011 Sb., 290/2012 Sb., 430/2013 Sb., 91/2014 Sb., 362/2015 Sb., 208/2016 Sb., 70/2017 Sb., 117/2017 Sb.

Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech, ve znění pozdějších předpisů,

- prováděcí předpisy:

437/2016 Sb., o podmínkách použití upravených kalů na zemědělské půdě a změně vyhl. č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady a změně vyhl. č. 341/2008 Sb., o podrobnostech nakládání s biologicky rozložitelnými odpady a o změně vyhl. č. 294/2005 Sb., o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu a změně vyhl. č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady (vyhláška o podrobnostech nakládání s biologicky rozložitelnými odpady), ruší vyhl. č. 382/2001 Sb. a 504/2004 Sb.,

94/2016 Sb., o hodnocení nebezpečných vlastností odpadů,

383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, změna vyhl. č. 41/2005 Sb., 294/2005 Sb., 341/2008 Sb., 351/2008 Sb., 478/2008 Sb., 61/2010 Sb., 170/2010 Sb., 93/2013 Sb., 35/2014 Sb., 27/2015 Sb., 83/2016 Sb., 387/2016 Sb.

Zákon č. 156/1998 Sb., zákon o hnojivech, pomocných půdních látkách, pomocných rostlinných přípravcích a substrátech a o agrochemickém zkoušení zemědělských půd, ve znění pozdějších předpisů,

- prováděcí předpisy:

377/2013 Sb., o skladování a způsobu používání hnojiv, ve znění vyhl. č. 131/2014 Sb., 229/2017 Sb.,

257/2009 Sb., o používání sedimentů na zemědělské půdě,

474/2000 Sb., o stanovení požadavků na hnojiva ve znění vyhl. č. 401/2004 Sb., 271/2009 Sb., 131/2014 Sb., 237/2017 Sb.,

275/1998 Sb., o agrochemickém zkoušení zemědělských půd a zjišťování půdních vlastností lesních pozemků ve znění vyhl. č. 477/2000 Sb., 400/2004 Sb., 335/2017 Sb.,

273/1998 Sb., o odběrech a chemických rozborech vzorků hnojiv ve znění vyhl. č. 475/2000 Sb.

Zákon č. 477/2001 Sb., o obalech, ve znění pozdějších předpisů

- prováděcí předpisy:

641/2004 Sb., o rozsahu a způsobu vedení evidence obalů a ohlašování údajů z této evidence,

116/2002 Sb., o způsobu označování vratných zálohovaných obalů.

Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, a jeho prováděcí předpisy.

Zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší (ruší zákon č. 86/2002 Sb. a jeho prováděcí předpisy),

Zákon č. 395/2009 Sb., o významné tržní síle při prodeji zemědělských a potravinářských produktů a jejich zneužití, ve znění zákona č. 50/2016 Sb., 104/2017 Sb.

Některé další související předpisy právního řádu ČR:

Vyhláška č. 298/2014 Sb., o stanovení seznamu katastrálních území s přiřazenými průměrnými základními cenami zemědělských pozemků, ve znění vyhl. č. 344/2015 Sb., 432/2016 Sb.

Nařízení vlády č. 278/2008 Sb., o obsahových náplních jednotlivých živností, ve znění NV č. 288/2010 Sb., 368/2012 Sb., 365/2013 Sb., 155/2016 Sb.

Zákon ČNR č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, a jeho prováděcí předpisy.

Zákon č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku, ve znění zákona č. 121/2000 Sb., 237/2004 Sb., 257/2004 Sb., 296/2007 Sb., 188/2011 Sb., 350/2012 Sb., 303/2013 Sb., 340/2013 Sb., 344/2013 Sb., 228/2014 Sb.,

- prováděcí předpisy:

441/2013 Sb., k provedení zákona o oceňování majetku (oceňovací vyhláška), změna vyhl. č. 199/2014 Sb., 345/2015 Sb., 53/2016 Sb., 443/2016 Sb.

9. Kontrola jakosti ovoce a ovocných výrobků

a) Výsledky kontroly jakosti a zdravotní nezávadnosti čerstvého ovoce v roce 2015

V roce 2016 byla inspektory Státní zemědělské a potravinářské inspekce (SZPI) provedena kontrola zaměřená na dodržování jakostních požadavků a správnosti označování u čerstvého ovoce celkem u 173 kontrolovaných osob. V rámci 573 kontrol bylo v tržní síti zkontrolováno 978 šarží čerstvého ovoce, z čehož 192 šarží (19,7 %) nevyhovělo požadavkům na jakost nebo označování.

Největší počet nevyhovujících vzorků dle země původu byl zaznamenán u vzorků původem ze států EU (35,4 %), dále ze třetích zemí (18,2 %) a z ČR (12,5 %). U 65 nevyhovujících vzorků (33,9 % ze všech nevyhovujících vzorků) nebyl původ deklarován.

Nejvíce nedostatků bylo, stejně jako v předchozích letech, zjištěno u bobulového ovoce, kdy 27,9 % odebraných vzorků bylo hodnoceno jako nevyhovující: Vyšší procento nevyhovujících vzorků bylo zjištěno rovněž u skupiny peckového ovoce (21,3 %) a citrusového ovoce (20,5 %). Kontroly byly prováděny především v maloobchodě (57,6 % zkontrolovaných vzorků) a ve velkoobchodech (38,0 %). Tomu odpovídal i počet vzorků čerstvého ovoce nespĺňující požadavky na jakost či označování, kdy prakticky všechny nevyhovující vzorky byly zjištěny v maloobchodě.

Stále nejčastějším důvodem nevyhovujícího stavu hodnoceného čerstvého ovoce bylo nedodržení **minimálních požadavků na jakost vyplývající z NK (EU) č. 543/2011**, kdy se na plodech vyskytovala hniloba nebo plíseň, dále hluboké otlaky zasahující do dužniny. V případě **označení** se nedostatky stále opakují. Na obale nebo v místě nabídky nebyl uveden údaj o zemi původu, dále údaj s názvem odrůdy a třídou jakosti. Častým zjištěním byl rovněž nesoulad **při označení země původu** na obale produktu a regálové etiketě umístěné nad tímto produktem. V několika případech nebyla dodržena deklarovaná hmotnost váženého ovoce.

Počet kontrolovaných šarží ovoce v roce 2016 dle místa kontroly

Skupina komodit	Výroba		Maloobchod		Velkoobchod		Ostatní		Celkem	
	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.
Jádrové	22	0,0	126	32,5	145	0,7	7	0,0	300	14,0
Peckové	2	0,0	75	41,3	74	2,7	4	0,0	155	21,3
Bobulové	2	0,0	140	39,3	56	1,8	3	0,0	201	27,9
Citrusové	2	0,0	155	29,0	66	1,5	1	0,0	224	20,5
Tropické	0	-	65	21,5	31	3,2	0	-	96	15,6
Subtropické	0	-	2	0,0	0	-	0	-	2	0,0
Celkem	28	0,0	563	33,0	372	1,6	15	0,0	978	19,6
Původ zboží										
ČR	23	0,0	69	34,8	22	0,0	2	0,0	116	20,7
Třetí země	1	0,0	93	35,5	82	2,4	2	0,0	178	19,7
EU mimo ČR	4	0,0	269	24,5	246	0,8	11	0,0	530	12,8
Neuveden	0	-	132	47,7	22	9,1	0	-	154	42,2

Pramen: SZPI

Přítomnost cizorodých látek, a to především reziduí pesticidů, chemických prvků (dle **NK č. 1881/2006**, v platném znění, maximální limity reziduí stanovuje nařízení Evropského parlamentu a Rady **č. 396/2005, ve znění pozdějších předpisů**) byla ověřena u celkem 355 vzorků čerstvého ovoce. U šesti z analyzovaných vzorků bylo zaznamenáno překročení hygienického limitu (2 vzorky chlorpyrifos, 1 vzorek dimethoate, 1 vzorek methidathion, 1 vzorek isocarbofos, 1 vzorek carbaryl).

Výsledky rozborů šarží ovoce z laboratoří a z hodnocení na místě v roce 2016

Skupina komodit	Počet vzorků									
	analytika		mikrobiologie		cizorodé látky		senzorika		značení	
	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.
Jádrové	9	22,2	40	0,0	118	2,5	169	13,0	135	14,8
Peckové	3	0,0	16	6,3	52	0,0	95	24,2	68	17,6
Bobulové	3	0,0	35	5,7	62	0,0	131	36,6	61	9,8
Citrusové	18	16,7	58	6,9	74	2,7	139	26,6	85	5,9
Tropické	3	0,0	24	16,7	49	2,0	44	31,8	19	0,0
Subtropické	0	-	2	0,0	0	-	2	0,0	1	0,0
Celkem	36	13,9	175	6,3	355	1,7	580	24,8	369	11,7

Pramen: SZPI

Skořápkové ovoce

V případě skořápkových plodů (především mandlí, arašídů, pistácií, lískových, vlašských, kešu, makadamových a pekanových ořechů) bylo v roce 2016 v tržní síti provedeno celkem 175 kontrol. Požadavky na jakost, zdravotní bezpečnost a označování byly hodnoceny u 227 vzorků skořápkových plodů, z nichž 41 vzorků nevyhovělo. Dle procentuálního vyjádření nevyhovujících vzorků dle země původu bylo nejvyšší procento zaznamenáno u skořápkového ovoce původem z EU (36,6 %) a také u skořápkového ovoce, jehož země původu nebyla uvedena (31,7 %), dále u původu z ČR (22,0 %).

Počet kontrolovaných šarží skořápkového ovoce v roce 2016 dle místa kontroly

Ukazatel	Výroba		Maloobchod		Velkoobchod		Ostatní		Celkem	
	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.
Celkem	36	2,8	179	20,7	10	30,0	2	0,0	227	18,1
Původ zboží										
ČR	21	4,8	61	9,8	5	40,0	2	0,0	89	10,1
Třetí země	10	0,0	8	37,5	1	100,0	0	-	19	21,1
EU mimo ČR	2	0,0	75	20,0	4	0,0	0	-	81	18,5
Neuveden	3	0,0	35	37,1	0	-	0	-	38	34,2

Pramen: SZPI

Nejčastějším nedostatkem u skořápkového ovoce byla přítomnost plísní na povrchu a uvnitř skořápky ořechů. Často byla zjišťována jádra skořápkového ovoce s netypickou vůní a chutí po žluklých tucích. V několika vzorcích byli přítomni škůdci nebo byla zjištěna malospotřebitelská balení s jádry skořápkových plodů poškozenými škůdci.

Na přítomnost cizorodých látek bylo odebráno a analyzováno celkem 24 vzorků. U žádného vzorku nebylo zjištěno překročení maximálního limitu.

Výsledky rozborů šarží skořápkového ovoce z laboratoří v roce 2016

Ukazatel	Počet vzorků									
	analytika		mikrobiologie		cizorodé látky		senzorika		značení	
	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.
Celkem	2	50,0%	24	0,0	24	0,0	51	27,5	4	75,0

Pramen: SZPI

V souladu s požadavky **NK (EU) č. 884/2014**, kterým se stanoví zvláštní podmínky dovozu některých potravin z některých třetích zemí v důsledku rizika kontaminace aflatoxiny a **NK (ES) č. 669/2009**, kterým se provádí **nařízení EP a ER (ES) č. 882/2004**, pokud jde o zesílené úřední kontroly dovozu některých krmiv a potravin jiného než živočišného původu, v platném znění, bylo v roce 2016 dovezeno 97 zásilek skořápkových plodů (nejvíce zásilek pocházelo z Turecka, dále pak z Číny). Ve 14 případech byl proveden odběr vzorku a analýza na přítomnost aflatoxinů. Všechny výsledky byly vyhovující.

Certifikace čerstvého ovoce v roce 2016

V roce 2016 prováděla SZPI certifikaci čerstvého ovoce a zeleniny v souladu s požadavky nařízení Komise (EU) č. 543/2011. **Certifikace čerstvého ovoce a zeleniny je prováděna pouze při dovozu či vývozu čerstvého ovoce a zeleniny ze třetích zemí, jedná se o kontrolu shody těchto produktů s obchodními normami.** Inspektoři SZPI kontrolují jakost i označování produktů dle požadavků stanovených v jednotlivých obchodních normách.

Osoba, která vyváží nebo dováží čerstvé ovoce a zeleninu (včetně čerstvých pěstovaných hub a skořápkových plodů) ze třetích zemí, je povinna tuto skutečnost nahlásit na příslušný inspektorát SZPI. Bez platného osvědčení o shodě není možné danou šarži propustit do volného oběhu. Vydávání osvědčení o shodě s obchodními normami pro čerstvé ovoce a zeleninu je prováděno podle zákona č. 146/2002 Sb., o SZPI ve znění pozdějších předpisů.

Při dovozu čerstvého ovoce a zeleniny určené k přímé spotřebě byly v roce 2016 na jednotlivé inspektoráty hlášeny celkem 132 zásilky, z toho 44 zásilek tvořilo ovoce a 88 zásilek zelenina. Inspektoři SZPI vystavili celkem 69 certifikátů (15 certifikátů vystaveno při dovozu čerstvého ovoce, 54 certifikátů při dovozu čerstvé zeleniny).

Při vývozu čerstvého ovoce a zeleniny byla provedena kontrola shody s obchodními normami u 6 šarží (1x zelenina, 5x ovoce), na které byly vystaveny 3 certifikáty o shodě s obchodními normami pro čerstvé ovoce a zeleninu.

b) Výsledky kontroly jakosti a zdravotní nezávadnosti čerstvého ovoce v I. pololetí roku 2017

V prvním pololetí roku 2017 bylo v rámci 352 kontrol zaměřených na jakost, zdravotní bezpečnost a označování prověřeno celkem 538 vzorků čerstvého ovoce. Jako nevyhovující bylo z nich vyhodnoceno 124 vzorků (tj. 23 %), z toho bylo 42,7 % vzorků původem z EU, ze třetích zemí 11,3 % a 38,7 % ze všech nevyhovujících vzorků nebyl původ deklarován.

Počet kontrolovaných šarží ovoce v I. pololetí roku 2017 dle místa kontroly

Ovoce	Výroba		Maloobchod		Velkoobchod		Ostatní		Celkem	
	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.
Jádrové	7	0,0	65	16,9	50	0,0	1	100,0	123	9,8
Peckové	2	0,0	29	34,5	17	0,0	17	17,6	65	20,0
Bobulové	5	0,0	91	42,9	31	0,0	33	12,1	160	26,9
Citrusové	0	-	94	44,7	40	0,0	0	-	134	31,3
Tropické	0	-	39	35,9	17	0,0	0	-	56	25,0
Subtropické	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
Celkem	14	0,0	318	32,6	155	0,0	51	15,7	538	23,0
Původ zboží										
ČR	14	0,0	57	10,5	9	0,0	33	9,1	113	8,0
Třetí země	0	-	45	31,1	39	0,0	0	-	84	16,7
EU mimo ČR	0	-	138	37,7	83	0,0	11	9,1	232	22,8
Neuveden	0	-	78	56,4	24	0,0	7	57,1	109	44,0

Pramen: SZPI

Z jednotlivých skupin čerstvého ovoce bylo nejvíce nevyhovujících vzorků zjištěno u citrusového ovoce (31,3 %), dále u bobulového (26,9 %), citrusového (21,9 %) a tropického ovoce (25,0 %). Kontroly byly prováděny ve velkoskladech, avšak především v maloobchodě, kde byly zjištěny prakticky všechny nevyhovující vzorky.

Stejně jako v předchozích letech nejčastějším nedostatkem u hodnoceného čerstvého ovoce bylo nedodržení minimálních požadavků na jakost. Byly zjištěny plody napadené hnilobou nebo plísní a dále plody s otlaky zasahujícími do dužniny. U tří šarží mandarinek byl zjištěn nedostatečný obsah šťávy. V případě označení je častým zjištěním rovněž nesoulad označení země původu na obale produktu a regálové etiketě. U čtyř vzorků nebyla dodržena deklarovaná hmotnost balení.

Výsledek rozborů šarží ovoce z laboratoří a z hodnocení na místě v I. pololetí roku 2017

Ovoce	Počet vzorků									
	analytika		mikrobiologie		cizorodé látky		senzorika		značení	
	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.
Jádrové	5	0,0	21	0,0	39	0,0	68	5,9	39	23,1
Peckové	2	0,0	7	0,0	20	0,0	25	32,0	20	15,0
Bobulové	1	100,0	17	11,8	46	0,0	80	27,5	55	36,4
Citrusové	13	38,5	14	28,6	49	0,0	69	44,9	39	17,9
Tropické	4	75,0	8	37,5	31	0,0	21	52,4	6	33,3
Subtropické	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
Celkem	25	36,0	67	13,4	175	0,0	260	29,2	156	25,6

Pramen: SZPI

Přítomnost cizorodých látek (především reziduí pesticidů, chemických prvků) byla ověřena u celkem 175 vzorků čerstvého ovoce. U žádného z analyzovaných vzorků nebylo zaznamenáno překročení hygienického limitu.

Skořápkové ovoce

V I. pololetí 2017 bylo provedeno 86 kontrol zaměřených na jakost, zdravotní nezávadnost a označování skořápkového ovoce. Bylo zkontrolováno celkem 112 šarží, z nichž 11 nevyhovělo požadavkům právních předpisů. Skořápkové ovoce původem z ČR tvořilo největší podíl zkontrolovaných šarží (51,8 %), z EU (29,5 %) a ze třetích zemí 11,6 %.

Počet kontrolovaných šarží skořápkového ovoce v I. pololetí 2017 dle místa kontroly

Ukazatel	Výroba		Maloobchod		Velkoobchod		Ostatní		Celkem	
	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.
Celkem	17	0,0	82	13,4	7	0,0	6	0,0	112	9,8
Původ zboží										
ČR	13	0,0	38	10,5	2	0,0	5	0,0	58	6,9
Třetí země	4	0,0	3	66,7	1	0,0	0	-	8	25,0
EU mimo ČR	0	-	31	3,2	1	0,0	1	0,0	33	3,0
Neuveden	0	-	10	40,0	3	0,0	0	-	13	30,8

Pramen: SZPI

Nejčastěji byly u nevyhovujících vzorků zjišťovány plody napadené škůdci, plody s netypickou vůní a chutí. Ve třech případech nebyly údaje na obale uvedeny údaje o výrobcu potravin. Při ověření zdravotní bezpečnosti skořápkových plodů jsou prováděny především analýzy na stanovení obsahu aflatoxinů.

Bylo analyzováno 30 vzorků, u jednoho vzorku bylo zjištěno překročení maximálního limitu při obsahu nedeklarovaného alergenu (u arašídů).

Výsledky rozborů šarží skořápkového ovoce z laboratoří v I. pololetí 2017

Ukazatel	Počet vzorků									
	analytika		mikrobiologie		cizorodé látky		senzorika		značení	
	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.
Celkem	3	0,0	44	0,0	30	3,3	69	10,1	13	23,1

Pramen: SZPI

V souladu s požadavky NK (EU) č. 884/2014, kterým se stanoví zvláštní podmínky dovozu některých potravin z některých třetích zemí v důsledku rizika kontaminace aflatoxiny, a NK (ES) č. 669/2009, kterým se provádí nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 882/2004, pokud jde o zesílené úřední kontroly dovozu některých krmiv a potravin jiného než živočišného původu, bylo v I. pololetí 2017 dovezeno 69 zásilek skořápkových plodů. Jednalo se o 9 zásilek arašídů z Číny, 5 zásilek arašídů z Egypta, 2 zásilky arašídů z Argentiny, 1 zásilku arašídů z USA, 37 zásilek lískových ořechů a 13 zásilek pasty z lískových ořechů z Turecka. Bylo odebráno 12 vzorků, u nichž byla provedena analýza na přítomnost aflatoxinů. Všechny výsledky byly vyhovující a zásilky byly propuštěny do volného oběhu.

c) Výsledky kontroly zdravotní nezávadnosti a jakosti zpracovaného ovoce v roce 2016

V roce 2016 bylo inspektory SZPI provedeno 190 kontrol zaměřených na dodržování jakostních požadavků a správnosti označování zpracovaného ovoce. Bylo odebráno celkem 287 vzorků, z nichž jako nevyhovující bylo vyhodnoceno 75 vzorků, tj. 26,1 % (z toho 31 vzorků tuzemských a 29 vzorků z EU). K nejproblematictějším náležely ovocné pomazánky a sušené ovoce.

Porovnáním výsledků kontroly zdravotní nezávadnosti, jakosti a označování u vzorků kontrolovaných ve výrobě, velkoobchodech a maloobchodech lze konstatovat, že četnost závad byla nejvyšší v maloobchodní síti (68,3 % zkontrolovaných vzorků).

Počet kontrolovaných vzorků zpracovaného ovoce v roce 2017

Ovoce	Výroba		Maloobchod		Velkoobchod		Ostatní*		Celkem	
	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.
ovocné pomazánky	21	38,1	41	56,1	2	0,0	2	0,0	66	47,0
kompoty	1	0,0	16	43,8	0	-	0	-	17	41,2
proslazené a kandované ovoce	5	20,0	25	8,0	2,0	50,0	0,0	-	32	12,5
sušené ovoce	19	0,0	103	12,6	13	15,4	1	0,0	136	11,1
upravené chlazené ovoce	1	0,0	1	0,0	0	-	2	0,0	4	0,0
ost. ovocné výrobky	12	16,7	5	20,0	0	-	10	100,0	27	48,1
zmrazené ovoce	0	-	5	100,0	0	-	0	-	5	100,0
Celkem	59	18,6	196	26,0	17	17,6	15	66,7	287	26,1
Původ zboží										
ČR	55	20,0	49	20,4	3	0,0	13	76,9	120	25,8
EU mimo ČR	0	-	102	28,4	4	0,0	2	0,0	108	26,9
Třetí země	1	0,0	19	31,6	3	33,3	0	-	23	30,4
Neuveden	3	0,0	26	23,1	7	28,6	0	-	36	22,2

Pramen: SZPI

Poznámka: * restaurace, přeprava, suroviny

Nejčastějším nedostatkem bylo nedostačující označování spotřebitelských obalů (nejčastěji nebyly informace uvedeny v češtině) a také porušení sensorických vlastností výrobků z ovoce. U 6 vzorků kandovaného a sušeného ovoce byla stanovena barviva, která nebyla na obalu deklarována. Při kontrole jakosti ovocných pomazánek bylo nejčastěji zjišťováno nedodržení požadovaného ovocného podílu (3 vzorky) a refraktometrické sušiny (6 vzorků). Významným důvodem nevyhovění byla také přítomnost škůdců zejména u sušeného ovoce a výskyt okem viditelných plísní. U dvou šarží rozinek byla prokázána přítomnost ochratoxinu.

d) Výsledky kontroly zdravotní nezávadnosti a jakosti zpracovaného ovoce za I. pololetí roku 2017

V průběhu I. pololetí 2017 bylo inspektory SZPI zkontrolováno celkem 132 vzorků, nevyhovělo celkem 13 vzorků, z toho 6 z tuzemska, 3 vzorky ze zemí EU a 3 vzorky ze třetích zemí. Z hlediska jednotlivých skupin bylo zjištěno nejvíce závad u sušeného ovoce, kdy 4 odebrané vzorky byly hodnoceny jako nevyhovující. Další nevyhovující vzorky byly zjištěny rovněž u ovocných pomazánek a kandovaného ovoce.

Kontroly zpracovaného ovoce byly prováděny především v maloobchodě (57,6 % zkontrolovaných vzorků). Zde byly také zjištěny prakticky všechny nevyhovující vzorky.

Počet zkontrolovaných vzorků zpracovaného ovoce v I. pololetí roku 2017

Ovoce	Výroba		Maloobchod		Velkoobchod		Ostatní*		Celkem	
	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.
ovocné pomazánky	6	0,0	10	30,0	13	0,0	0	-	29	10,3
kompoty	1	0,0	2	0,0	0	-	0	-	3	0,0
proslazené a kandované ovoce	2	0,0	7	28,6	1	0,0	0	-	10	20,0
sušené ovoce	12	0,0	53	5,7	12	8,3	0	-	77	5,2
upravené chlazené ovoce	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
ost. ovocné výrobky	8	0,0	3	100,0	0	-	0	-	11	27,3
zmrazené ovoce	0	-	1	100,0	0	-	1	0,0	2	50,0
Celkem	29	0,0	76	15,8	26	3,8	1	0,0	132	9,8
Původ zboží										
ČR	26	0,0	38	15,8	8	0,0	0	-	72	8,3
EU mimo ČR	1	0,0	25	12,0	9	0,0	0	-	35	8,6
Třetí země	2	0,0	7	42,9	5	0,0	0	-	14	21,4
Neuveden	0	-	6	0,0	4	25,0	1	0,0	11	9,1

Pramen: SZPI

Poznámka: * restaurace, přeprava, suroviny

Při kontrole označování na obale nebo v místě nabídky u nevyhovujících vzorků nebyly uvedeny povinné údaje v češtině a také bylo manipulováno s datem minimální trvanlivosti. U dvou šarží sušených plodů goji byla zjištěna rezidua pesticidů (carbofuran, propargite). Při kontrole sušeného ovoce byla zjištěna přítomnost škůdců u dvou šarží. U kandovaného ovoce byla analyzována nepovolená či nedeklarovaná barviva (2 vzorky).

SVĚTOVÝ TRH

V roce 2016 se v zemích jižní hemisféry sklídilo oproti očekávání pouze 4,9 mil. t jablek, tj. o 7 % méně. Pokles sklizní byl zaznamenán zejména v Argentině, Brazílii i Chile. První odhady produkce v roce 2017 však ukazují opětovný 7% nárůst na 5,3 mil. t.

Produkce jablek v zemích jižní hemisféry (tis. t)

Země	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017 (odhad)	2017/2016 %
Argentina	1 048	853	930	890	834	711	794	+12
Austrálie	264	293	289	275	309	301	302	0
Brazílie	1 250	1 184	1 063	1 165	1 145	826	1 100	+33
Chile	1 784	1 806	1 755	1 667	1 708	1 635	1 675	+2
Nový Zéland	513	476	550	478	554	539	572	+6
Jižní Afrika	780	813	907	794	924	902	823	-9
Celkem	5 639	5 426	5 494	5 269	5 474	4 914	5 267	+7

Pramen: WAPA, Prognosfruit 2017

Produkce jablek ve vybraných třetích zemích (tis. t)

Země	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017 (odhad)	2017/2016 %
Bělorusko	180	171	145	160	155	155	125	-19
Bosna a Hercegovina	75	50	85	61	69	28	30	+7
Kanada	398	276	410	410	283	329	313	-5
Mexiko	631	375	522	350	717	714	500	-30
Čína	35 985	38 500	39 683	40 923	42 613	43 800	43 800	0
Makedonie	128	127	113	85	70	101	100	-1
Rusko	1 036	1 258	1 470	1 647	1 707	1 736	1 100	-37
Srbsko	266	179	332	317	356	400	400	0
Turecko	2 432	2 445	2 681	2 109	2 466	2 852	3 281	+15
Ukrajina	954	1 127	1 211	1 082	1 196	1 117	1 007	-10
USA	4 275	4 079	4 732	5 185	4 538	5 114	4 849	-5

Pramen: WAPA, Prognosfruit 2017

PRODUKCE OVOCE V ZEMÍCH EU

V roce 2017 (duben - květen) bylo mnoho evropských zemí postiženo nezvykle silnými jarními mrazy, které způsobily vážné ztráty na produkci ovoce. Největší škody v rámci EU zaznamenali ve **Slovinsku**, které v průměru dosahují až 80 %, jsou zde i pěstitelé zcela bez produkce. V **Itálii** byly nejhůře postižené regiony Lombardie a Piemonte, u mnoha pěstitelů ztráty dosáhly 40–50 %. Oblast jižních Tyrol utrpěla v zásadě menší ztráty, a to především díky dobře fungujícímu systému protimrazové ochrany. Sever a východ **Německa** byl mrazy poznamenán v menší míře než v oblasti Porýní. Největší škody mrazy způsobily v sadech na jihu země (až 70 %). Produkce ovoce v **Polsku** v roce 2017 byla mrazy poškozena výrazně - první vlna mrazů v druhé polovině dubna zasáhla jen několik lokalit, avšak květnová vlna mrazů zasáhla již celou zemi a způsobila značné škody nejen na produkci jablek, ale především na produkci třešní a švestek. V **Rakousku** mrazy způsobily největší škody v jabloňových sadech na západě země u jezera Constance, kde škody na produkci dosahují až 80 %. Jarní mrazy poškodily produkci ovoce také v Belgii, Maďarsku, Nizozemsku a Francii.

Produkce ovoce v zemích EU (mil. t)

Ukazatel	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
EU 15	32,1	31,0	32,6	29,9	30,8	31,6	30,7	30,8
EU 13	6,6	5,6	6,2	6,6	7,2	7,5	7,0	6,9
EU 28	38,7	36,6	38,8	36,5	38,0	39,1	37,7	37,7

Pramen: Rynek owoców i warzyw, Polsko 2016

Produkce jádrového ovoce v zemích EU

Na základě prvních odhadů sklizně jablek v EU v roce 2017 je třetí nejnižší sklizní posledních 20 let. Několik zemí, stejně jako ČR, zejména pak Rakousko a Slovinsko zaznamenaly obrovské ztráty na produkci vlivem výskytu pozdních jarních mrazů. Při porovnávání ztrát jednotlivých zemí je nutno také brát v potaz opatření, jaká dané země činí pro jarním mrazům. Např. v Nizozemsku a Itálii je bez protimrazové závlahy jen 10–20 % ovocných sadů, zatímco v ČR nebo v Belgii je tomu naopak.

Vlivem mrazových poškození lze v řadě zemí očekávat vyšší podíl ovoce na zpracování a rovněž v důsledku špatného opylení (např. v Polsku) velký podíl jablek s prognózou špatné skladovatelnosti.

Vzhledem k tomu, že bude v sezóně 2017/2018 celkově v EU nedostatek jablek, může být prodejní situace na počátku sezóny komplikovaná. Ve druhé polovině sezóny budou s největší pravděpodobností kvalitní jablka na trhu chybět v objemu i v odrůdovém sortimentu. Tato situace může vést nejen ke zvýšení ceny jablek, a nebo nebudou-li jablka na trh dodávána kontinuálně v dostatečných objemech, budou v maloobchodě zastoupeny jinou komoditou. Nedostatek suroviny je u jablek na zpracování, což způsobilo nárůst jejich ceny.

Tržní produkce jablek v EU podle zemí (tis. t)

Země	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017 (odhad)	2017/16 (%)
Itálie	2 293	1 939	2 122	2 456	2 280	2 272	1 757	-23
Francie	1 701	1 169	1 576	1 444	1 674	1 515	1 396	-8
Německo	953	972	804	1 116	973	1 033	555	-46
Španělsko	507	386	464	505	482	495	474	-4
Nizozemsko	418	281	314	353	336	317	234	-26
Belgie	305	220	220	326	285	234	74	-68
Řecko	305	242	236	245	242	259	232	-10
Portugalsko	265	221	284	272	329	263	314	+19
Velká Británie	226	162	204	225	243	183	137	-25
Rakousko	199	157	155	188	177	40	67	+68
Dánsko	20	18	23	26	24	24	19	-21
Švédsko	17	14	17	16	21	20	18	-10
CELKEM EU-15	7 209	5 781	6 419	7 172	7 066	6 655	5 272	-21
Polsko	2 500	2 900	3 170	3 750	3 979	4 035	2 870	-29
Maďarsko	301	750	585	920	522	498	628	+26
ČR ¹⁾	79	118	121	131	156	126	97	-23
Bulharsko*	40	31	54	55	58	49	-	-
Rumunsko*	412	351	387	382	336	327	309	-6
Litva	49	39	40	27	46	38	-	-
Slovinsko	73	45	56	68	71	12	6	-50
Slovensko ¹⁾	31	44	46	48	46	20	20	0
Lotyšsko	8	9	15	10	8	10	5	-50
Chorvatsko**	83	59	96	62	101	35	66	+89
CELKEM	3 576	4 346	4 570	5 453	5 323	5 150	4 001	-22
CELKEM EU-28	10 785	10 127	10 989	12 625	12 389	11 805	9 278	-21

Pramen: WAPA, Prognosfruit 2017, ŠÚ SR, ÚKZÚZ Brno

Poznámka: ¹⁾ produkce jablek z intenzivních sadů,

* Bulharsko a Rumunsko členy EU od r. 2007,

** Chorvatsko je členem EU od července 2013

Celková produkce **hrušek** v roce 2017 se očekává nižší, a to ve výši 2,15 mil. t. Propad úrody signalizují zejména v Německu, Polsku a Slovinsku, vyšší sklizeň očekávají pouze v Portugalsku, Španělsku a Itálii.

Tržní produkce hrušek v EU podle zemí (tis. t)

Země	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017 (odhad)	2017/16 (%)
Itálie	934	650	726	736	764	681	719	+5
Španělsko	461	355	403	400	344	311	312	0
Francie	176	124	157	131	155	138	130	-6
Portugalsko	210	115	162	203	134	113	186	+65
Belgie	295	236	315	374	369	332	301	-7
Nizozemsko	336	199	327	349	349	374	307	-18
Německo	47	34	34	45	43	36	19	-46
Rakousko	73	58	54	51	51	24	-	-
Řecko	36	42	32	37	60	47	41	-13
Velká Británie	32	28	26	24	25	27	25	-7
Dánsko	5	5	6	6	6	6	5	-17
Švédsko	2	1	1	1	1	1	1	0
CELKEM EU-15	2 607	1 847	2 243	2 357	2 301	2 090	2 046	-2
Polsko	55	45	65	50	80	55	40	-27
Maďarsko	21	26	36	40	33	38	35	-7
Slovinsko	4	3	3	4	4	1	0	-57
Bulharsko*	2	2	3	2	3	2	-	-
Rumunsko*	28	19	24	17	13	16	15	-5
ČR ¹⁾	3	6	7	4	10	7	4	-43
Slovensko	1	0	1	0	1	0	0	0
Chorvatsko**	6	2	3	2	2	1	6	-
Lotyšsko	0	0	0	1	0	0	0	0
CELKEM	120	103	142	120	146	120	100	-17
CELKEM EU-28	2 814	1 963	2 329	2 445	2 393	2 210	2 146	-3

Pramen: WAPA, Prognosfruit 2017, ŠÚ SR, ÚKZÚZ Brno

Poznámka: - údaje nejsou k dispozici,

¹⁾ produkce hrušek z intenzivních sadů,

* Bulharsko a Rumunsko členy EU od r. 2007,

** Chorvatsko je členem EU od července 2013

Produkce ovoce na Slovensku

Celková výměra registrovaných ovocných sadů v roce 2016 dosáhla 7 070 ha. Výměra produkčních plodných sadů se snížila na 4 393 ha, což je meziročně pokles o 4 %, ze kterých bylo sklizeno 24,8 tis. t ovoce, tj. meziroční snížení o 54 %. Tento výrazný pokles byl způsoben zničením produkce ovoce pozdními jarními mrazy, a to především jablek, švestek, broskví, třešní, jahod a rybízů. Vlivem nízké úrody ovoce se výrazně zvýšila průměrná cena zemědělských výrobců zejména jahod (+28 %), broskví (+27 %), hroznů (+7 %) a jablek (+3 %).

Dovoz čerstvého ovoce v roce 2016 se meziročně zvýšil o 9 % na celkových 277,4 tis. t. V dovozech dominovalo citrusové ovoce, banány, jablka a hrušky. K nejvýznamnějším dodavatelům čerstvého ovoce náleželo Španělsko, Itálie, ČR, Polsko a Německo. Vývoz ovoce ze SR klesl meziročně o 9 % na 51,7 tis. t. Největší podíl na vývozu představovaly banány (41 % z celkového objemu vývozu), jablka a hrušky. Nejvíce bylo vyváženo ovoce do ČR a Maďarska. Záporné saldo zahraničního obchodu s čerstvým ovocem ve finančním vyjádření se meziročně zvýšilo o 18 % na 227,9 mil. €.

PRODUKCE OVOCEV ČR

Celková výměra ovocných sadů v ČR se meziročně výrazně snížila, k 31. 5. 2017 dosahuje podle ČSÚ 17 111 ha, což představuje meziroční pokles o 3 691 ha. Největší plochy sadů se nacházejí v kraji Středočeském (3 290 ha, v roce 2016 dosahovaly 3 524 ha) a Jihomoravském (3 103 ha, tj. meziroční pokles o 557 ha), následuje kraj Královéhradecký (1 749 ha) a Ústecký (1 642 ha).

Rok 2016 byl pro ovocnáře pěstitelsky méně příznivý než rok 2015. Pokles produkce ovoce byl způsoben mrazy, které v posledním dubnovém týdnu 2016 zasáhly prakticky všechny pěstitelské oblasti ovoce v Evropě. Například na Slovensku, v Maďarsku, jižním Rakousku, Chorvatsku nebo Srbsku byla produkce některých ovocných druhů zcela zničena (třešně, maliny), velké škody byly zaznamenány u meruněk, třešní nebo broskví a jabloní. V jižních částech evropských pěstitelských oblastí, kde kromě mrazů ještě navíc sněžilo, byly zničeny celé zasítované plantáže, které nevydržely přetížení sněhem. V ČR dosahovaly mrazy po několik dní hodnot od -2 °C až -7 °C. Nejvíce byly poškozeny sady na jižní Moravě, lokální škody byly indikovány i v dalších regionech Čech a Moravy.

Další škody v ovocných sadech způsobilo destruktivní krupobití především ve středních a východních Čechách, ale rovněž v některých lokalitách na Moravě. Zcela zničena byla úroda v sadech bez protikorupových sítí na Českobrodsku a na úpatí Železných hor. Další průběh počasí byl již poměrně příznivý. Na podzim došlo k výraznějším poklesům nočních teplot, což mělo pozitivní vliv na vyzrávání a vybarvování ovoce.

Vzhledem k tomuto vývoji počasí se v roce 2016 sklídilo 318,9 tis. t ovoce, tj. meziroční pokles o 20,5 %. Kromě višňů a třešní došlo k výraznému poklesu produkce u všech ovocných druhů, nejvíce u broskvoní, meruněk a ořešáků vlašských. Produkce jablek, která představovala téměř 66% podíl na celkové sklizni ovoce ČR, klesla o 19 % na objem 209,6 tis. t.

V produkčních ovocných sadech, které jsou rozhodující pro pěstování konzumního ovoce, bylo v roce 2016 sklizeno 150,1 tis. t ovoce, což je v porovnání s předchozím rokem o 20 % méně. Vlivem dubnových mrazů byla nejvíce zničena produkce broskví a meruněk (pokles téměř o 80 %, resp. 70 %), dále rovněž rybízů, hrušek a slivoní.

Celková sklizeň ovoce v roce 2016			319 727 ¹⁾ t		
z toho:					
produkční sady²⁾	153 607	48 %	extenzivní sady	166 120 t	52 %
- konzumní ovoce	80 520	52 %	- pro zpracování	32 450 t	20 %
- pro zpracování	73 087	48 %	- samozásobení	79 950 t	48 %
- neuplatněno	0	0 %	- neuplatněno	53 720 t	32 %

Poznámka: ¹⁾ údaj včetně produkce malin;

²⁾ údaj včetně produkce jahod

Celkový počet stromů, keřů v ČR (ks)

Ovocný druh	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Jabloně	17 643 854	17 254 898	17 316 094	17 184 310	17 597 834	16 448 389	15 971 348
Hrušně	1 939 270	1 962 068	1 930 953	1 828 624	1 832 224	1 824 329	1 788 020
Broskvoně	1 411 535	1 371 108	1 216 122	1 103 886	1 078 993	1 008 849	956 202
Meruňky	1 431 102	1 355 077	1 360 652	1 326 278	1 333 979	1 299 078	1 304 799
Švestky pravé	2 112 688	1 967 008	2 141 273	2 158 231	2 213 077	2 217 722	2 148 744
Třešně	1 395 324	1 412 542	1 376 517	1 417 394	1 420 157	1 429 460	1 394 524
Višně	1 274 480	1 141 322	1 095 774	1 055 300	1 121 086	1 073 943	1 077 398
Ostatní švestky, slívy, renklódy	1 288 497	1 426 327	1 445 655	1 254 963	1 229 976	1 189 769	1 144 170
Angrešt	1 445 749	1 418 995	1 320 344	1 276 744	1 275 345	1 252 041	1 150 158
Rybíz	9 591 005	9 056 060	9 092 092	8 834 069	8 614 825	8 423 691	7 836 388
Ořešáky vlašské	667 461	656 367	651 419	654 116	651 842	637 109	635 711
POČET CELKEM (bez jahod)	40 200 965	39 021 772	38 946 895	38 093 915	38 369 338	36 804 380	35 407 462
Jahody (ha)	1 897	1 814	1 789	1 643	1 779	1 688	1 878

Pramen: ČSÚ

Poznámka: údaje za zemědělský sektor s dopočtem sektoru domácností

Celková sklizeň ovoce v ČR (t)

Ovocný druh	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Jablka	193 552	158 883	201 486	194 488	207 990	259 165	209 590
Hrušky	16 157	17 044	15 688	17 250	12 351	23 765	17 001
Broskve	8 080	8 348	6 506	9 502	7 310	11 796	3 620
Meruňky	6 352	8 116	5 089	12 506	6 722	6 427	3 883
Švestky pravé	14 135	17 382	14 811	20 134	23 392	33 094	28 590
Třešně	9 366	12 570	10 026	7 492	10 696	9 918	9 926
Višně	6 719	9 210	6 085	8 017	7 124	8 340	9 436
Ostatní švestky, slívy, renklódy	9 943	12 039	10 438	11 551	12 921	12 343	8 652
Angrešt	2 837	2 836	2 626	2 274	3 992	3 084	2 999
Rybíz	13 868	13 692	14 792	15 225	15 937	16 423	11 689
Ořechy vlašské	7 112	4 992	5 298	4 982	6 270	7 072	4 270
OVOCE CELKEM (bez jahod a malin)	288 121	265 112	292 845	303 421	314 705	391 427	309 656
Jahody	9 552	8 814	7 190	7 969	10 331	9 691	9 271

Pramen: ČSÚ

Poznámka: údaje za zemědělský sektor s dopočtem sektoru domácností

Výnos ovoce v ČR v kg/strom, keř

Ovocný druh	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Jabloně	10,97	9,21	11,64	11,32	11,82	15,76	13,12
Hrušně	8,33	8,69	8,12	9,43	6,74	13,03	9,51
Broskvoně	5,72	6,09	5,35	8,61	6,77	11,69	3,79
Meruňky	4,44	5,99	3,74	9,43	5,04	4,95	2,98
Švestky pravé	6,69	8,84	6,92	9,33	10,57	14,92	13,31
Třešně	6,71	8,90	7,28	5,29	7,53	6,94	7,12
Višně	5,27	8,07	5,55	7,60	6,35	7,77	8,76
Ostatní švestky, slívy, renklódy	7,72	8,44	7,22	9,20	10,51	10,37	7,56
Angrešt	1,96	2,00	1,99	1,78	3,13	2,46	2,61
Rybíz	1,45	1,51	1,63	1,72	1,85	1,95	1,49
Ořešáky vlašské	10,66	7,61	8,13	7,62	9,62	11,10	6,72
Jahody (t/ha)	5,04	4,86	4,02	4,85	5,81	5,74	4,94

Pramen: ČSÚ

Poznámka: údaje za zemědělský sektor s dopočtem sektoru domácností

Situace na trhu ČR s jablky v marketingovém roce 2016/2017

Produkce jablek v ČR je v rámci celého ovocnářství nejdůležitější, jsou významnou komoditou, jejíž rentabilita je přímo úměrná k rentabilitě celého ovocnářství. Jablka ze sklizně roku 2016 představovala 84 % na sklizni ovoce z produkčních sadů a na tržbách ovocnářských podniků se podílela 63 %. Dlouhodobě je vykazována záporná obchodní bilance u konzumních jablek, která se v posledních letech prohlubuje. Komodita jablka je u nás přímo ovlivněna produkcí jablek v Polsku, jako jednoho z nejvýznamnějších producentů jablek v rámci EU.

Trh s jablky již třetím rokem zásadně ovlivňuje prodloužené embargo na dovoz ovoce a zeleniny do Ruska. Trh s jablky se dostal ve třetím roce trvání embarga do ještě složitější situace a ceny zemědělských výrobců (tzv. farmářské ceny) opět poklesly, zejména vlivem vyšší produkce v Polsku. Na evropském trhu s jablky je proto stále přebytek minimálně 1 mil. t. Tento objem je tvořen polskou produkcí, která se dříve vyvážela do Ruska. Navíc v Polsku se od zavedení embarga v roce 2014 produkce jablek zvýšila o téměř dalších 300 tis. t jablek, což je způsobeno vstupem dalších nových výsadeb do plodnosti, které byly budovány v minulých letech s cílem uplatnit produkci v Rusku.

Polsku, největšímu pěstiteli jablek v Evropě, se vlna jarních mrazů v roce 2016 vyhnula. Celková produkce jablek v EU v roce 2016 dosáhla 11,8 mil. t, tj. meziroční pokles o 4 %, ale i tak se jednalo o třetí nejvyšší sklizeň jablek za posledních 10 let, a to především díky rekordní úrodě v Polsku, která poprvé v historii překročila 4 mil. t a podílela se tak na celkové produkci jablek v EU 34 %.

Celková sklizeň jablek v ČR poklesla o 19 % na 209,6 tis. t, z toho z produkčních sadů pocházelo 126,4 tis. t jablek. Na celkové sklizni ovoce z produkčních sadů se jablka podílela více než 84 %.

Po nízké sklizni jablek v roce 2016 bylo pro sezónu 2016/17 počátkem prosince naskladněno 42,6 tis. t, což je meziroční pokles o 23,6 %. Celková skladovací kapacita tak mohla být využita pouze z 38,6 %. V obchodní síti se prodalo 49 900 t tuzemských konzumních jablek, což bylo meziročně o 10 % méně. Podíl tuzemských jablek na trhu v sezóně 2016/2017 klesl v porovnání s předchozí sezónou ze 48 % na 41 %. V souvislosti s tím se zvýšil jejich dovoz o 6 %, tj. o 4,5 tis. t jablek.

Stav ovocných dřevin v ČR v průběhu marketingového roku 2016/2017

Průběh zimy 2016/17 byl až do konce února poměrně stabilní. Zimní mrazy klesaly v řadě pěstitelských oblastí i pod hranici $-20\text{ }^{\circ}\text{C}$ (v horských oblastech pak i pod $-30\text{ }^{\circ}\text{C}$). Přestože se jednalo o poměrně silné déle trvající mrazy, nebyla kromě teplomilných peckovin zaznamenána velká poškození porostů (květních pupenů). Zatímco v Čechách byla na velké části území trvalejší sněhová pokrývka, na velké části Moravy byly zaznamenány holomrazy, kdy půda promrzala do hloubek i pod 50 cm.

V průběhu března 2017 se ovšem výrazně oteplilo, což zejména v nejteplejších částech republiky způsobilo rychlé ukončení nucené dormance a rychlý nástup peckovin do květu. Bohužel průběh poslední dekády dubna a první poloviny května byl nezvykle dlouhodobě chladný, což ve výsledku vedlo k jedné z nejnižších sklizní ovoce od roku 1990.

Dne 21. 4. a následně pak ještě 10. 5. zasáhly prakticky celé území ČR neobvykle silné jarní mrazy, kdy teploty klesaly na několik hodin až k hranici -4 až $-6\text{ }^{\circ}\text{C}$. Již první vlna mrazů úplně zničila nebo závažně poškodila úrodu prakticky všech ovocných druhů zejména na jižní Moravě, kde byla vegetace v nejpokročilejší fázi vývoje. Druhá vlna mrazů udeřila již v pokročilé vegetaci a způsobila značné škody i v chladnějších částech našeho území.

Úroda jablek byla méně poškozena mrazy jen v nejteplejších mikrolokality Čech. Celkově byla sklizeň peckovin či hrušek plně nebo alespoň částečně zachráněna jen s plným nasazením protimrazových opatření (závlaha, zamlžování, pálení svíci či organických materiálů, nakrývání textiliemi). Velmi poškozené byly přirychlované porosty jahodníků, přestože byly nakrývány textilií.

Na velmi slabé sklizni téměř všech ovocných druhů se kromě samotných mrazů podepsal i celkově velmi chladný průběh jara. Doba kvetení peckovin trvala 3-4 týdny. Neobvykle dlouho a pozdě kvetly i jabloně. Nízké teploty neumožňovaly delší letovou aktivitu včel, v důsledku čeho došlo ke špatnému opylení ovoce a následnému, až totálnímu, propadu plůdků v průběhu června. Dalším důvodem propadu již poměrně vyvinutých plodů bylo pravděpodobně i celkové dlouhodobé prochlazení a hormonální interakce starších a mladších plůdků.

Zimní úhrny srážek byly výrazně vydatnější v Čechách, zatímco na Moravě pokračovalo víceméně suché počasí předchozích let. Od druhé poloviny května až do poloviny července panovalo velmi suché počasí i v Čechách. Přestože ke konci července a po celý srpen byly v Čechách zaznamenány dosti velké dešťové srážky, nedošlo k dosycení deficitu hlubšího půdního profilu z předchozích let. Počasí na Moravě je dlouhodobě suché a pokračuje tak negativní trend předchozích několika let.

Podobně jako v předchozích letech, byla řada ovocnářských podniků stížena krupobitím. Celkově bylo krupobitím zasaženo menší množství ploch než v roce předcházejícím (například v červenci byla silně poškozena zejména oblast mezi Hradcem Králové a Jičínem).

Sklizeň velmi raných ovocných druhů a odrůd byla opožděna, ale sklizeň letních a podzimních odrůd byla nakonec v porovnání s předchozím rokem cca o 3-5 dní ranější. Od poloviny srpna do počátku září došlo zejména v Čechách k výraznějšímu poklesu denních i nočních teplot, což vedlo k dobrému vybarvování ovoce. S ohledem na poškození ovoce klimatickými jevy bude i v letošní sklizni vyšší podíl nestandardních plodů.

Vzhledem k silnému poškození porostů v letech 2011 až 2014 a v roce 2016 je produkce ovoce v roce 2017 podprůměrná, meziroční odhad je v pětiletém srovnání nižší o 28 %. Mezi jednotlivými ovocnými druhy a pěstitelskými oblastmi byly zaznamenány v absolutní sklizni i míře poškození ovoce značné rozdíly.

Produkce **jablek** je předpokládána ve srovnání s pětiletým průměrem o 26 % nižší. Takto výrazný pokles produkce je způsoben zejména neobvykle silnými jarními mrazy v oblastech jižní Moravy, kde ztráty na produkci u některých podniků v roce 2017 přesahovaly 90 %. V dalších pěstitelských oblastech byly ztráty na úrodě značně nevyrovnané. K totální ztrátě produkce došlo v nevhodných lokalitách - mrazových kotlinách, rovinách a údolích. Poškozené byly zejména raně kvetoucí odrůdy jabloní - Idared, Rubin,

Rubinola, Topaz. Velké poškození květů bylo zaznamenáno u odrůd skupiny Jonagold, ale celková ztráta produkce v ČR není u této odrůdy tak vysoká (v EU se naopak jedná o nejvíce poškozenou odrůdu se ztrátou produkce okolo 40 %).

Stejně jako v předchozím roce docházelo k brzkému riziku vzniku infekcí strupovitosti. Vysoký byl i výskyt padlí, na několika místech ČR byl zjištěn výskyt bakteriální spály růžovitých nebo dalších bakterióz (*Pseudomonas*). Na neošetřovaných porostech byl s ohledem na celkově nižší úrodu zaznamenán vysoký výskyt obalečů.

Produkce **hrušek** se podle odhadu meziročně propadla o 36 % z důvodu mrazového poškození porostů, nachladnutí malých plodů s následným silným propadem. Úrodu hrušek značně vylepšuje odrůda Konference, kde se ve velkém měřítku dokážou vyvinout plody i bez oplození (partenokarpicky). Z hlediska ochrany nebyly zaznamenány neobvyklé výskyty chorob ani škůdců, kromě bakteriální spály růžovitých a dalších bakterióz a obalečů na neošetřovaných výsadbách.

Produkce **slivoní** bude v letošním roce v meziročním srovnání nižší o 39 %. Ztráty na tomto ovocném druhu se projeví až v průběhu června, kdy došlo u řady odrůd k 50-100% propadu již poměrně velkých zelených plodů. V letošním roce nebyl při řádné ochraně u slivoní zaznamenán neobvyklý výskyt chorob a škůdců, silnější byl tlak moniliózy.

Úroda **třešní** byla na rozdíl od předchozího roku ve většině pěstitelských lokalit zničena jarními mrazy. Celkový propad produkce je meziročně odhadován na 55 %. Nezanedbatelná část produkce byla uchráněna před zničením jen díky nasazení technických zařízení s protimrazovou funkcí (frostbustery, parafínové svíce, atd.).

Vysoké jsou meziroční ztráty (41 %) také na produkci **višni**, které jinak patří ke značně odolným peckovinám vůči mrazu. Největší ztráty byly zaznamenány, podobně jako u slivoní, až v průběhu června, projeví se zejména u maďarských odrůd. Na porostech višni byl, podobně jako na všech peckovinách, zaznamenán vyšší výskyt bakteriózy *Pseudomonas*.

Úroda **meruňek** jak na jižní Moravě tak i v Čechách byla doslova zdecimována jarními mrazy. Úroda byla zaznamenána prakticky jen v nejvyšších partiích korun, popř. v malém rozsahu jen na nejlepších lokalitách. Uchráněny byly prakticky jen porosty s nasazením protimrazových opatření.

Obdobná byla situace v produkci **broskví**, kde byla absolutní výše sklizně k 15. 6. 2017 odhadována na pouhé 302 t. Ve srovnání s pětiletým průměrem se jedná o 74% pokles, ke kterému dochází také snižováním výměr tohoto ovocného druhu, který sám o sobě je mrazu odolnější než meruňky.

Jarní mrazy se projeví částečně i na sklizni **červeného a černého rybízu**, byť ne tak radikálně jako u dalších ovocných druhů. V zásadě lze sklizeň červeného rybízu, vzhledem k velmi špatné věkové struktuře tohoto druhu, označit za průměrnou s lokálním snížením násady vlivem sprchnutí bobulí. U černého rybízu byl zaznamenán obdobný rozsah poškození. Přestože se jedná o poměrně citlivý ovocný druh na mrazy, byla u většiny pěstitelů zaznamenána jen mírně podprůměrná sklizeň. Větší škody byly zaznamenány zejména v oblasti středních, severních a západních Čech. V případě černého rybízu pokračovala na trhu dlouhodobá stagnace nízké ceny, zatímco u červeného rybízu cena v letošním roce výrazně stoupla.

Angrešt, maliník, ostružiník a borůvky se v profesionálním ovocnářství pěstují jen okrajově. O tyto komodity je na trhu zájem, ale většímu rozvoji tohoto sektoru brání především nedostatek pracovních sil a vysoké investiční náklady v případě pěstování pod kryty, které umožňují minimalizaci chemického ošetření porostů a zajišťují produkci v prodloužené sezóně v odpovídající tržní kvalitě plodů.

Mrazovým poškozením neušly ani porosty **jahodníku**, a to i v teplejších oblastech s pokročilou vegetací. Škody na produkci byly zaznamenány zejména u přirychlovaných porostů na poli (30-50 %), i přes nakrývání porostů netkanými textiliemi. Celkový výnos jahodníku byl u řady podniků značně snížen nástupem horkého a suchého počasí v červnu a sklizeň se tak omezila zejména na první sběry.

Vývoj situace s letním ovocem ze sklizně 2017

Odbyt ovoce ze sklizně 2017 byl u většiny druhů ovoce bez problémů. Bylo to však spojeno s výrazně nižší sklizní, kterou opětovně způsobily jarní mrazy, a to nejen u nás, ale i v řadě dalších zemí včetně Polska. Pokles cen byl zaznamenán jen u černého rybízu, meruněk a broskví. Důvodem byly vyšší zásoby černého rybízu u zpracovatelských podniků, u meruněk vlivem nadprůměrných sklizní v hlavních producentních zemích jižní Evropy. Sezóna byla příznivá i pro některé pěstitele jahod, zejména kvůli menší nabídce z Polska a nižšímu tlaku na cenu v době hlavní sezóny.

Ceny ovoce na zpracování se zvýšily, a to zejména ceny višní a červeného rybízu. Ceny švestek i poptávka po nich byla letos vyšší, avšak v mnoha pěstitelských oblastech byla nízká úroda. Pozitivně se rýsuje sezóna jablek na zpracování, kde poptávka evropských zpracovatelských kapacit výrazně převyšuje nabídku tohoto ovoce na trhu. Zásoby jablečného koncentráту jsou nízké a poptávka tak zvyšuje jejich ceny, které budou zřejmě nejvyšší od roku 2007, kdy byly rekordní.

PRODUKČNÍ OVOCNÉ SADY V ČR

V produkčních ovocných sadech, které jsou rozhodující pro pěstování konzumního ovoce, bylo v roce 2016 sklizeno 150,1 tis. t, což je téměř o 21 % méně oproti roku 2015. Tento propad sklizně ovoce byl způsoben značným poškozením sadů neobvykle silnými jarními mrazy ke konci dubna 2016, a to zejména na jižní Moravě. Na kvalitě plodů se rovněž negativně podepsalo silné krupobití, které zasáhlo větší část Čech.

V posledních letech, kdy se velmi často opakuje nedostatek dešťových srážek, je zásadní podmínkou pro dobré výnosy, kvalitu produkce a udržení konkurenceschopnosti ovocnářství zřizování kapkové závlahy v ovocných sadech, což je podporováno v rámci dotační politiky státu. Od roku 2001 (kdy byl tento dotační program zaveden) do roku 2016 byla s podporou státu vybudována kapková závlaha na 4,6 tis. ha produkčních sadů s intenzivní produkcí ovoce.

Vývoj ploch produkčních ovocných sadů v ČR (ha)

Ovocný druh	2013		2014		2015		2016		2017	
	Σ	plodné	Σ	plodné	Σ	plodné	Σ	plodné	Σ	plodné
Jabloně	9 080	8 751	9 023	8 721	7 975	7 624	7 178	6 885	6 879	6 624
Hrušně	767	651	790	704	745	681	710	630	731	628
Broskvoně	584	572	564	553	407	395	349	342	327	315
Meruňky	1 075	1 040	1 061	1 036	925	875	824	766	827	732
Třešně	957	879	954	886	901	810	889	765	847	720
Višně	1 647	1 605	1 557	1 513	1 425	1 286	1 382	1 245	1 375	1 224
Slivoně, švestky	2 072	1 738	2 126	1 806	2 056	1 752	1 996	1 745	1 928	1 654
Angrešt	3	3	2	2	2	2	2	1	2	2
Rybíz čern. a bílý	887	883	797	795	642	638	588	578	573	563
Rybíz černý	349	327	375	317	358	296	332	288	345	306
Maliník, ostružiník	139	139	88	88	33	33	38	36	41	32
Ořešák vl.	145	34	140	32	119	21	89	15	75	11
Ostatní druhy	79	70	79	73	58	53	74	74	27	27
CELKEM	17 784	16 692	17 558	16 524	15 646	14 465	14 451	13 370	13 979	12 837

Pramen: ÚKZÚZ Brno - SRV, oddělení trvalých kultur

Poznámka: stav vždy k 31. 5., ostatní druhy = mandloň, jeřáb černý, jeřáb obecný, bez černý, kdouloň podlouhlá, líska obecná, kaštanovník jedlý, borůvka

Na základě odhadů k 1. 9. 2017 by měla být celková produkce ovoce v produkčních sadech v porovnání se slabší úrodou roku 2016 ještě o 25,5 % nižší. Tento výrazný pokles byl způsoben neobvykle silnými jarními mrazy v dubnu a květnu. Procentuálně je poškození mrazy nejvýznamnější, místy až fatální, u meruňek a broskvoní, a to celoplošně na celém území ČR. Více než v roce 2016 jsou zasaženy také třešně, dále hrušně, jahodník, švestky a slivoně, nejvyšší ztráty jsou odhadovány u našeho hlavního ovocného druhu - jablek.

Vývoj sklizně a výnosů v produkčních ovocných sadech v ČR

Ovocný druh	Celková sklizeň v t					Průměrný výnos t/ha				
	2013	2014	2015	2016	2017	2013	2014	2015	2016	2017
Jabloně	120 602	130 902	155 640	126 434	96 657 ²⁾	13,78	15,01	20,41	18,36	14,59 ²⁾
Hrušně	7 437	3 758	10 002	6 643	4 281 ²⁾	11,42	5,34	14,69	10,54	6,82 ¹⁾
Broskvoně	1 888	893	1 282	268	302 ¹⁾	3,30	1,61	3,25	0,78	0,96 ¹⁾
Meruňky	3 556	1 871	2 210	662	656 ¹⁾	3,42	1,81	2,53	0,86	0,90 ¹⁾
Třešně	1 590	2 030	2 306	2 706	1 229 ¹⁾	1,81	2,29	2,85	3,54	1,71 ¹⁾
Višně	5 486	5 227	5 847	5 190	3 047 ¹⁾	3,42	3,45	4,55	4,17	2,49 ¹⁾
Slivoně, švestky	6 539	5 750	8 742	6 378	3 878 ¹⁾	3,76	3,18	4,99	3,65	2,34 ¹⁾
Angrešt	0,69	1,64	2,1	1,3	1,8 ¹⁾	0,23	0,82	1,06	1,30	0,90 ¹⁾
Rybíz červ., bílý	1 606	1 524	1 902	1 513	1 417 ¹⁾	1,82	1,92	2,98	2,62	2,52 ¹⁾
Rybíz černý	489	481	483	254	315 ¹⁾	1,50	1,52	1,63	0,88	1,03 ¹⁾
Maliník, ostružiník	14	25	45,7	51	35 ¹⁾	0,10	0,28	1,38	1,42	1,09 ¹⁾
CELKEM	149 208	152 463	188 462	150 100	111 819²⁾	-	-	-	-	-
Jahody	-	2 400	3 346	3 507	3 742 ³⁾	-	5,65	5,59	4,81	5,45 ³⁾

Pramen: MZe, OU ČR, ÚKZÚZ Brno - SRV, oddělení trvalých kultur

Poznámka: ¹⁾ odhad ÚKZÚZ k 15. 6. 2017, ²⁾ odhad ÚKZÚZ k 1. 9. 2017, ³⁾ ČSÚ odhad k 15. 7. 2017

Plocha plodných a mladých ovocných produkčních sadů podle ovocnářských oblastí ČR červen 2017 (ha)

Ovocné druhy	Čechy								Morava				CELKEM	
	Střední		Severní		Jižní a západní		Východní		Jižní		Severní			
	plodné	mladé	plodné	mladé	plodné	mladé	plodné	mladé	plodné	mladé	plodné	mladé	plodné	mladé
Jabloně	1 608	31	1 286	64	623	2	1 167	45	1 241	22	699	92	6 624	255
Hrušně	182	8	161	7	15	9	130	13	81	17	50	49	628	103
Třešně	209	32	97	38	89	11	199	21	80	9	45	16	720	128
Višně	370	38	222	20	143	18	198	15	240	49	50	11	1 224	151
Meruňky	52	9	53	6	1	0	20	9	587	68	20	3	732	95
Broskvoně	67	5	16	1	0	0	11	0	215	5	6	1	315	12
Slivoně, švestky	145	11	126	17	147	20	235	20	602	105	398	102	1 654	274
Angrešt	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0
Rybíz červ., bílý	88	1	105	1	43	0	161	5	59	0	107	3	563	10
Rybíz černý	45	2	97	1	28	0	77	13	3	0	57	22	306	38
Ořešák vlašský	0	31	5	10	0	0	0	1	6	21	0	1	11	64
Maliník, ostružiník	22	7	5	0	1	0	3	0	1	0	1	2	33	9
Ost. druhy	0	0	18	1	8	0	0	0	1	0	0	0	27	1
CELKEM	2 788	175	2 190	165	1 108	61	2 201	142	3 116	297	1 434	302	12 837	1 142

Pramen: ÚKZÚZ Brno - SRV, oddělení trvalých kultur

Poznámka: ostatní druhy = mandloň, jeřáb černý, jeřáb obecný, bez černý, kdouloň podlouhlá, líska obecná, kaštanovník jedlý, borůvka; případné rozdíly jsou způsobeny zaokrouhlováním

Skližeň ovoce z produkčních ovocných sadů podle ovocnářských oblastí ČR v roce 2016 a prognóza na rok 2017 (t)

Ovocné druhy	Čechy								Morava				CELKEM	
	Střední		Severní		Jižní a západní		Východní		Jižní		Severní			
	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017
Jabloně ²⁾	37 609	30 775	24 359	17 654	7 389	7 822	28 393	21 936	15 378	11 418	13 304	7 051	126 434	96 657
Hrušně ²⁾	2 678	1 957	1 007	392	169	61	2 109	1 466	163	185	516	220	6 643	4 281
Třešně ¹⁾	1 281	430	298	167	212	149	780	370	95	95	40	17	2 706	1 229
Višně ¹⁾	1 398	492	1 150	689	707	356	977	756	786	668	173	86	5 190	3 047
Meruňky ¹⁾	113	131	49	61	0	3	2	31	495	423	3	7	662	656
Broskvoně ¹⁾	105	133	14	32	0	0	24	12	121	120	4	5	268	302
Slivoně, švestky ¹⁾	662	231	605	491	598	276	1 864	1 219	1 337	867	1 313	793	6 378	3 878
Angrešt ¹⁾	0	0	0,9	1,3	0,4	0,4	0	0,2	0	0	0	0	1,3	1,8
Rybíz červ., bílý ¹⁾	216	173	139	143	82	85	643	551	151	140	282	324	1 513	1 417
Rybíz černý ¹⁾	19	10	69	31	35	38	101	136	0	1	31	99	254	315
Maliny, ostružiny ¹⁾	46	25	0	9	0	0	2	1	1	0	2	0	51	35
CELKEM	44 127	34 057	27 691	19 670	9 192	8 790	34 895	26 478	18 527	13 917	15 668	8 602	150 110	111 819

Pramen: ÚKZÚZ Brno - SRV, oddělení trvalých kultur

Poznámka: ¹⁾ odhad ÚKZÚZ k 15. 6. 2017, ²⁾ odhad ÚKZÚZ k 1. 9. 2017; případné rozdíly jsou způsobeny zaokrouhlováním

Inventarizace ovocných sadů

Od roku 2015 dochází k velmi výrazným redukci ploch produkčních sadů. Kromě nastavení nových dotačních podmínek a zpřísnění definice kultury „sad“ v registru půdy LPIS (kde se změnila např. počty jedinců, které je potřeba zařadit do půdního bloku s označením sad), jsou likvidovány staré výsadby u řady pěstitelů. Důvodem kácení sadů je špatná ekonomická situace českého ovocnářství v posledních letech, kdy rentabilita pěstování ovoce stále více klesá. Na tuto situaci měly hlavně vliv hluboce podprůměrné sklizně z let 2010 až 2012. Naposledy situaci ovocnářů významně zhoršily, kromě zavedení ruského embarga na dovoz ovoce z EU v roce 2014, také pozdní jarní mrazy v roce 2016 a 2017.

V roce 2017 bylo v ČR dle evidence ÚKZÚZ Brno celkem 13 979 ha produkčních ovocných sadů, z toho plodné výsadby představují 12 837 ha (tj. meziroční pokles o 4 %). Lze s jistotou předpokládat, že zlikvidované sady již nebudou plně nahrazeny novými výsadbami z důvodu nedostatku finančních prostředků na investice do ovocnářství u některých podniků.

Díky tomuto „zprůsňení“ evidence se podíl přestárlých produkčních sadů na celkové výměře snižuje, v roce 2017 ze 42,1 % na 41,2 %. Za perspektivní ovocné druhy jsou považovány hrušně a švestky, u nichž se sady nové a na začátku plodnosti podílí 23,2 %, resp. 29,6 % na celkové ploše výsadeb druhu. Naopak u jabloní do těchto dvou kategorií sadů spadá 12 % ploch a téměř 53 % ploch jabloňových sadů je přestárlých. Výrazně na ústupu je pěstování broskví, angreštu, červeného a bílého rybízu.

Přesný soupis ploch produkčních ovocných sadů podle ovocných druhů, odrůd, podnoží, stáří a krajů provádí od roku 1993 ÚKZÚZ Brno. Vyhodnocení uvádí následující tabulka.

Vyhodnocení plochy produkčních sadů hlavních ovocných druhů v ČR podle plodnosti (červen 2017)

Ovocný druh		Výsadby neplodné (mladé)	Začátek plodnosti	Plná plodnost	Pokles plodnosti (staré výsadby)	Celkem
Jabloně	ha	255,4	576,4	2 414,2	3 633,4	6 879,3
	%	3,7	8,4	35,1	52,8	100,0
Hrušně	ha	103,1	66,5	353,6	207,6	730,9
	%	14,1	9,1	48,4	28,4	100,0
Broskvoň	ha	11,9	12,8	83,0	219,6	327,4
	%	3,6	3,9	25,4	67,1	100,0
Meruňky	ha	94,9	69,9	416,2	245,6	826,6
	%	11,5	8,5	50,3	29,7	100,0
Třešně	ha	127,7	88,4	410,1	221,2	847,4
	%	15,1	10,4	48,4	26,1	100,0
Višně	ha	151,1	165,8	784,8	273,0	1 374,7
	%	11,0	12,1	57,1	19,8	100,0
Slivoně, švestky	ha	274,4	297,3	1 120,2	236,4	1 928,4
	%	14,2	15,4	58,1	12,3	100,0
Angrešt	ha	0,2	0,9	0,2	1,1	2,4
	%	6,7	39,3	10,1	43,9	100,0
Rybíz bílý	ha	0,0	0,0	0,1	1,8	1,9
	%	0,0	0,0	5,3	94,7	100,0
Rybíz červený	ha	10,2	4,3	55,5	501,1	571,1
	%	1,8	0,8	9,7	87,7	100,0
Rybíz černý	ha	38,5	29,3	123,4	153,7	344,9
	%	11,2	8,5	35,8	44,5	100,0
CELKEM	ha	1 067,4	1 311,7	5 761,4	5 694,4	13 834,9
	%	7,7	9,5	41,6	41,2	100,0

Pramen: ÚKZÚZ Brno - SRV, oddělení trvalých kultur

Plochy produkčních (intenzivních) ovocných sadů v ČR v ekologickém režimu vedených v Registru sadů k červnu 2017 (ha)

Ovocný druh	Čechy				Morava		Celkem
	Střední	Jižní a západní	Severní	Východní	Jižní	Severní	
Jabloně	270,0	91,5	277,3	40,0	112,8	109,4	901,0
Hrušně	4,4	2,2	70,7	12,5	33,8	10,5	134,0
Třešně	7,0	20,1	18,9	0,7	7,1	43,9	97,7
Višně	4,4	10,9	31,0	8,0	48,0	29,4	131,7
Meruňky	0,8	0,5	2,0	1,6	162,3	4,3	171,4
Broskvoň	1,4	0,3	1,4	1,0	8,8	2,2	15,2
Slivoně, švestky	26,6	17,7	9,5	76,2	265,5	189,3	584,8
Rybíz červený a bílý	47,0	0,2	33,6	0,0	0,5	19,6	100,9
Rybíz černý	36,5	5,3	60,8	6,8	1,6	46,6	157,7
Angrešt	0,0	0,2	0,0	0,0	0,1	0,0	0,3
Maliník, ostružiník	0,4	0,6	0,0	0,0	0,0	1,1	2,2
Ořešák vlašský	1,4	0,5	10,4	0,0	0,0	1,1	13,3
Ostatní druhy	0,0	3,2	27,2	0,0	0,0	0,0	30,4
Celkem	399,9	153,1	542,8	146,7	640,5	457,5	2 340,5

Pramen: ÚKZÚZ Brno - SRV, oddělení trvalých kultur

Poznámka: ostatní druhy - líska obecná, jeřáb obecný, jeřáb černý, ořešák vlašský, mandloň, bez černý, kdouloň podlouhlá, kaštanovník jedlý, borůvka; případné rozdíly jsou způsobeny zaokrouhlováním

Plochy ostatních ovocných sadů v ČR v ekologickém režimu vedených v Registru sadů k červnu 2017 (ha)

Ovocný druh	Čechy				Morava		Celkem
	Střední	Jižní a západní	Severní	Východní	Jižní	Severní	
Jabloně	80,1	143,4	222,2	27,6	271,2	19,5	764,0
Hrušně	4,5	9,8	55,6	4,2	25,8	2,1	101,9
Třešně	26,4	28,3	8,3	8,3	20,4	1,6	93,4
Višně	18,6	0,9	0,3	0,3	13,7	0,3	34,1
Meruňky	2,2	0,2	1,6	0,4	117,6	0,8	122,9
Broskvoně	0,3	0,3	0,2	0,1	4,6	0,3	5,7
Slivoně, švestky	5,8	40,8	46,2	26,1	163,9	3,3	286,1
Rybíz červený a bílý	0,1	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5
Rybíz černý	0,0	0,0	0,0	5,7	1,9	7,5	15,2
Angrešt	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1
Maliník, ostružiník	0,1	0,2	0,0	0,0	0,4	0,0	0,7
Ořešák vlašský	2,8	1,8	33,5	5,3	33,6	1,9	78,9
Ostatní druhy	24,6	4,8	101,2	8,0	70,0	3,6	212,2
Celkem	165,5	230,9	469,1	86,1	723,1	40,9	1 715,6

Pramen: ÚKZÚZ Brno - SRV, oddělení trvalých kultur

Poznámka: ostatní druhy - líska obecná, jeřáb obecný, jeřáb černý, ořešák vlašský, mandloň, bez černý, kdouloň podlouhlá, kaštanovník jedlý, borůvka

K 31. 12. 2016 dosahovala celková výměra ovocných sadů ČR v ekologickém režimu vedených v registru sadů ÚKZÚZ Brno 4 056 ha.

Podle údajů odboru trvalých kultur ÚKZÚZ Brno je k červnu 2017 v registru sadů evidováno 1 110 subjektů obhospodařujících ovocné sady, včetně sadů pěstovaných v režimu ekologického zemědělství (v roce 2016 to bylo 1 113 subjektů, v roce 2015 1 136 subjektů).

Obnova ovocných sadů v ČR

V období od roku 1994 do 31. 5. 2017 bylo v ČR nově vysázeno celkem 13 527,5 ha produkčních ovocných sadů, z toho s podporou v rámci dotační politiky státu 10 702,1 ha. V roce 2016 bylo s finanční podporou státu nově vysázeno 373,7 ha.

Plochy výsadeb ovocných sadů v ČR podle ovocnářských oblastí za období 1994–31. 5. 2017 (ha)

Ovocný druh	Čechy				Morava		Celkem
	Střední	Jižní a západní	Severní	Východní	Jižní	Severní	
Jabloně	1 185,4	383,9	742,9	1 293,8	1 093,2	1 079,7	5 778,9
Hrušně	193,7	34,4	113,3	169,4	106,0	126,6	743,3
Třešně	235,9	72,2	101,2	158,8	104,3	109,2	781,6
Višně	382,2	171,3	147,0	249,2	223,3	153,0	1 326,0
Meruňky	71,5	1,0	50,4	33,0	627,5	34,7	818,1
Broskvoně	43,2	1,0	20,3	30,4	354,8	12,2	461,8
Slivoně, švestky	155,5	189,3	144,9	279,2	782,0	558,7	2 109,6
Rybíz červený a bílý	85,5	51,6	93,1	167,4	61,1	94,0	552,6
Rybíz černý	51,2	28,8	100,7	122,6	5,0	167,5	475,8
Angrešt	0,8	0,1	1,1	1,8	0,9	1,7	6,4
Maliník, ostružiník	95,7	2,2	2,5	1,8	11,3	57,0	170,5
Ostatní druhy	53,6	22,9	50,7	11,5	110,2	54,1	302,9
Celkem	2 554,2	958,5	1 568,0	2 519,0	3 479,4	2 448,4	13 527,5

Pramen: ÚKZÚZ Brno - SRV, oddělení trvalých kultur

Poznámka: ostatní druhy - líska obecná, jeřáb obecný, jeřáb černý, ořešák vlašský, mandloň, bez černý, kdouloň podlouhlá, kaštanovník jedlý, borůvka; případné rozdíly jsou způsobeny zaokrouhlováním

Výše dotací/sazeb na 1 ha:

1995 - 53,0 tis. Kč, 1996 - 42,0 tis. Kč, 1997 - 50,0 tis. Kč, 1998 - 80,0 tis. Kč,
 1999 - 60,0 tis. Kč, 2000 - 77,0 tis. Kč, 2001 - 55,0 tis. Kč,
 2002 - jádroviny 150,0 tis. Kč, peckoviny 50,0 tis. Kč, bobuloviny 25,0 tis. Kč
 2003 - jádroviny 155,0 tis. Kč, peckoviny 52,0 tis. Kč, bobuloviny 26,0 tis. Kč
 2004 - jádroviny 150,0 tis. Kč, peckoviny 50,0 tis. Kč, bobuloviny 25,0 tis. Kč
     jádroviny 144,5 tis. Kč, peckoviny 57,8 tis. Kč, bobuloviny 28,9 tis. Kč
 2005 - jádroviny 200,0 tis. Kč, peckoviny 100,0 tis. Kč, bobuloviny 50,0 tis. Kč
 2006 - jádroviny 200,0 tis. Kč, peckoviny 100,0 tis. Kč, bobuloviny 50,0 tis. Kč
 2007 - jádroviny 179,2 tis. Kč, peckoviny 89,6 tis. Kč, bobuloviny 44,8 tis. Kč
 2008 - jádroviny 159,6 tis. Kč, peckoviny 79,8 tis. Kč, bobuloviny 39,9 tis. Kč
 2009 - jádroviny 183,3 tis. Kč; peckoviny 100,0 tis. Kč; bobuloviny 50,0 tis. Kč
 2010 - jádroviny 163,0 tis. Kč; peckoviny 80,0 tis. Kč; bobuloviny 50,0 tis. Kč
 2011 - jádroviny 145,2 tis. Kč; peckoviny 72,6 tis. Kč; bobuloviny 36,3 tis. Kč
 2012 - jádroviny 196,2 tis. Kč; peckoviny 95,3 tis. Kč; bobuloviny 27,6 tis. Kč
 2013 - jádroviny 194,8 tis. Kč; peckoviny 97,0 tis. Kč; bobuloviny 49,1 tis. Kč
 2014 - jádroviny 200,0 tis. Kč; peckoviny 100,0 tis. Kč; bobuloviny 50,0 tis. Kč
 2015 - jádroviny 200,0 tis. Kč, peckoviny 100,0 tis. Kč; bobuloviny 50,0 tis. Kč
 2016 - jádroviny 200,0 tis. Kč, peckoviny 100,0 tis. Kč, bobuloviny 50,0 tis. Kč

Přehled o čerpání finančních prostředků na restrukturalizaci ovocných sadů

Rok	Výše sazby	Počet ha	Vyplacená částka v tis. Kč	Konečná výše sazby tis. Kč/ha
2011 CELKEM		365,1	49 998,2	-
Z toho:	a) do 200 000 Kč/ha	327,0	47 429,6	145,2
	b) do 100 000 Kč/ha	32,6	2 367,4	72,6
	c) do 50 000 Kč/ha	5,5	201,2	36,3
2012 CELKEM		291,8	49 901,4	-
Z toho:	a) do 200 000 Kč/ha	226,5	44 456,5	196,2
	b) do 100 000 Kč/ha	53,8	5 216,0	95,3
	c) do 50 000 Kč/ha	11,5	318,9	27,6
2013 CELKEM		324,9	54 109,2	-
Z toho:	a) do 200 000 Kč/ha	232,8	45 353,7	194,8
	b) do 100 000 Kč/ha	88,3	8 564,9	97,0
	c) do 50 000 Kč/ha	3,9	190,7	49,1
2014 CELKEM		333,9	58 657,0	-
Z toho:	a) do 200 000 Kč/ha	254,0	50 874,0	200,0
	b) do 100 000 Kč/ha	74,0	7 488,0	100,0
	c) do 50 000 Kč/ha	5,9	295,0	50,0
2015 CELKEM		360,8	62 442,5	-
Z toho:	a) do 200 000 Kč/ha	294,1	56 172,0	200,0
	b) do 100 000 Kč/ha	61,4	6 008,0	100,0
	c) do 50 000 Kč/ha	5,3	262,5	50,0
2016 CELKEM		376,3	68 665,0	-
Z toho:	a) do 200 000 Kč/ha	311,2	62 240,0	200,0
	b) do 100 000 Kč/ha	63,4	6 340,0	100,0
	c) do 50 000 Kč/ha	1,7	85,0	50,0

Pramen: MZe

Plochy výsadeb produkčních sadů 2016/2017 (jaro)

Ovocný druh	Výměra v ha	Ovocný druh	Výměra v ha
Jabloně	230,0	Slivoně, švestky	123,6
Hrušně	48,1	Rybíz červený	8,7
Třešně	52,7	Rybíz černý	28,0
Višně	85,3	Angrešt	0,2
Meruňky	74,8	Maliník, ostružiník	11,3
Broskvoně	6,8	Ostatní druhy	15,3
CELKEM	684,8 ha		

Pramen: ÚKZÚZ Brno - SRV, oddělení trvalých kultur

Zastoupení odrůd jabloní v produkčních sadech v ČR

Skupina odrůd	Odrůda jabloní	Celková výměra v ha				
		2012	2013	2014	2015	2016
Letní odrůdy	Celkem	183,6	191,5	172,0	138,8	122,1
Podzimní odrůdy	James Grieve a mutace	155,1	153,2	133,2	105,5	96,4
	Ostatní	162,1	186,2	137,1	66,3	55,9
	Celkem	317,2	339,4	270,2	171,8	152,3
Zimní odrůdy	Šampion	491,3	493,8	423,5	407,2	399,4
	Spartan, McIntosh	559,0	515,8	402,6	341,2	323,6
	Rubín, Bohemia	633,4	629,7	589,6	559,4	547,4
	Gala a mutace	383,9	399,5	390,8	424,8	463,5
	Golden Delicious a var.	1 950,0	1 911,9	1 632,1	1 522,7	1 466,3
	Skup. Red Delicious	130,1	128,6	103,5	77,3	71,9
	Jonagold a mutace	666,8	695,7	678,6	660,6	676,7
	Melrose	133,6	120,3	101,9	71,2	67,8
	Gloster	229,9	231,8	218,8	189,5	171,0
	Rubinola	205,2	193,5	214,9	212,6	206,9
	Topaz	256,4	263,6	279,7	264,8	257,6
	Idared	1 659,9	1 629,2	1 357,7	1 231,0	1 137,6
	Melodie	74,1	76,7	66,5	62,6	60,0
	Ost. zimní odrůdy	1 205,5	1 202,2	1 072,4	843,0	755,2
	Celkem	8 479,0	8 492,2	532,6	6 867,9	6 604,9
CELKEM	9 079,8	9 023,1	7 974,9	7 178,5	6 879,3	

Pramen: ÚKZÚZ Brno - SRV, oddělení trvalých kultur

Plochy vykloučených ovocných sadů v ČR podle ovocnářských oblastí za období 1995–červen 2017 (ha)

Ovocný druh	Čechy				Morava		Celkem
	Střední	Jižní a západní	Severní	Východní	Jižní	Severní	
Jabloně	1 329,7	608,3	645,6	1 241,1	1 169,2	652,2	5 646,1
Hrušně	42,5	28,1	68,1	63,5	40,8	14,4	257,4
Třešně	259,7	77,0	37,8	67,5	71,2	55,9	569,1
Višně	255,8	118,4	134,6	229,0	305,9	112,0	1 155,7
Meruňky	40,5	0,0	43,2	6,9	1 329,4	6,8	1 426,8
Broskvoň	125,6	0,0	15,0	44,0	1 453,2	13,4	1 651,2
Slivoně, švestky	102,2	38,6	42,4	46,7	98,3	74,8	403,0
Rybíz červený a bílý	119,9	151,6	153,7	133,4	25,8	95,7	680,1
Rybíz černý	12,0	42,7	26,6	116,4	31,4	151,8	380,9
Angrešt	0,0	21,3	9,0	4,0	11,5	45,3	91,1
Maliník, ostružiník	72,5	1,8	2,6	16,5	3,1	54,1	150,6
Ostatní druhy	1,2	2,5	0,0	3,9	64,4	4,3	76,3
Celkem	2 361,6	1 090,4	1 178,6	1 972,7	4 604,2	1 280,7	12 488,3

Pramen: ÚKZÚZ Brno - SRV, oddělení trvalých kultur

Poznámka: ostatní druhy = mandloň, ořešák vlašský, jeřáb černý, jeřáb obecný, bez černý, kdouloň podlouhlá, líska obecná, kaštanovník jedlý, borůvka

Plochy vykloučených ovocných sadů 2016/2017 (jaro)

Plodina	Výměra v ha	Plodina	Výměra v ha
Jabloně	799,5	Slivoně, švestky	125,9
Hrušně	50,4	Rybíz červený	62,4
Třešně	108,7	Rybíz černý	42,9
Višně	110,5	Angrešt	0,0
Meruňky	91,4	Maliník, ostružiník	5,3
Broskvoň	43,9	Ostatní druhy	60,4
CELKEM	1 501,4 ha		

Pramen: ÚKZÚZ Brno - SRV, oddělení trvalých kultur

Finanční vyjádření sklizně ovoce

Tržby za celkovou produkci ovoce v roce 2016 klesly v porovnání s předchozím rokem o 13 % a dosáhly 1,9 mld. Kč. Produkce ovoce z produkčních sadů byla zrealizována za 1,3 mld. Kč (tj. o 11 % méně v porovnání s rokem 2015), přičemž největší podíl na tržbách měla jablka (63 %) a jahody (11 %). V porovnání s předchozí sezónou došlo ke zvýšení tržeb pouze za produkci třešní, rybízu červeného, malin a jahod.

Tržby za produkci ovoce z extenzivních sadů se v roce 2016 snížily o 17 % na 603,2 mil. Kč. K nárůstu tržeb došlo pouze u višně, angreštu a jahod.

Porovnání finančního vyjádření produkce ovoce v ČR v produkčních a extenzivních ovocných sadech v letech 2013–2016 uvádí tabulka v příloze č. 3 této zprávy.

INTEGROVANÁ PRODUKCE OVOCEV ČR

Integrovaná produkce (IP) je ekonomická produkce ovoce vysoké kvality při uplatnění ekologicky přijatelných metod pěstování a minimalizace nežádoucích vedlejších účinků agrochemikálií při jejich používání. Klade důraz na zvýšení ochrany životního prostředí a lidského zdraví.

Vyžaduje jak důkladné znalosti o cílech a zásadách integrované produkce ovoce, dodržování stanovené pěstitelské technologie, vyhovující zásadám integrované produkce, tak i kladný aktivní přístup pěstitelů ovoce k ochraně přírody. Cílem IP je především ochrana přírodního prostředí ovocného sadu a živých organismů, které se v něm vyskytují, zajištění druhové rozmanitosti přirozeně se vyskytujících nebo introdukovaných živočišných a rostlinných druhů v ovocných sadech a jejich blízkém okolí.

Na rozdíl od obecných zásad integrované ochrany rostlin, která se od 1. 1. 2014 stala ze zákona povinnou pro všechny profesionální pěstitelé zemědělských plodin, integrovaná produkce hlouběji rozpracovává jednotlivá témata a okruhy nad rámec těchto obecných zásad a stanovuje další úkoly.

Svaz pro integrované systémy pěstování ovoce (SISPO) byl v ČR založen v roce 1990 jako dobrovolné sdružení pěstitelů a zástupců výzkumu a je součástí Ovocnářské unie ČR. Ke dni 31. 8. 2017 je v tomto svazu registrováno celkem 351 členů s celkovou výměrou ovocných sadů a školek téměř 9 930 ha. V roce 2017 byla známka SISPO udělena 205 členům, kteří pěstují ovoce na 8 484 ha. Ochranná známka nebyla udělena nebo byla odebrána 68 subjektům, kteří hospodaří na výměře 910 ha sadů. V rámci členské základny se 61 podniků s výměrou 605 ha nachází v přechodném období, pět subjektů je nevýrobních.

Výměry ovocných sadů členů SISPO k 31. 8. 2017

Ovocný druh	Plocha ovocných sadů s nárokem na udělení známky SISPO v ha	Plocha ovocných sadů čekatelů na známku SISPO v ha	Celková plocha přihlášených ovocných sadů v ha
Jabloně	4 574	654	5 228
Hrušně	470	108	578
Třešně	524	114	638
Višně	1 001	94	1 095
Slivoně	893	270	1 163
Meruňky	365	97	462
Broskvoně	144	14	158
Rybíz červený	391	34	425
Rybíz černý	122	57	179
Rybíz bílý	0	0	0
Ostatní	0	0	0
Celkem	8 484	1 442	9 926

Pramen: OU ČR

Odrůdy jednotlivých ovocných druhů povolených k výsadbě v roce 2017 v rámci SISPO

Jabloně	Hrušně	Třešně	Višně	Slivoně
Admiral	Alfa	Adélka	Érdi Bótermő	Bellamira
Ametyst	Amfora	Aranka	Fanal	Carpatin
Angold	Bohemica	Burlat	Gerema	Čačanská lepotica
Braeburn + mutace ¹⁾	Boscova	Carmen	Morela pozdní	Domáci velkoplodá
Denár	David	Halka	Morellenfeuer	Elena
Fuji - mutace ⁹⁾	Dicolor	Horka	Morsam	Gabrovska
Gala + mutace ²⁾	Elektra	Irena	Samor	Haganta
Golden Delicious + mutace ³⁾	Erika	Jacinta	Újfehértói Fürtős	Hanita
Goldlane	Hortensia	Justyna		Haroma
Goldstar	Konference	Kassandra		Jojo
Idared + mutace ⁷⁾	Lucasova	Kordia		Katinka
Jonagold + mutace ⁴⁾	Nojabrskaja	Summit		Presenta
Julia	Radana	Sylvana		President
Lipno	Uta	Tamara		Stanley
Luna	Williamsova	Těchlovan		Tegera
Melodie		Van		Těchobuzická
Miodar		Vanda		Topend plus
Opál		Vilma		Topfirst
Orion				Topfive
Rajka				Tophit
Red Delicious - mutace ¹⁰⁾				Toptaste
Rondo				Valjevka
Rozela				Valor
Rubimeg				
Rubín + mutace ⁵⁾				
Rubinola				
Rubinstep				
Shalimar				
Sirius				
Šampion + mutace ⁶⁾				
Topaz + mutace ⁸⁾				
Vysočina				

Poznámka: ¹⁾ Braeburn Helene, B. Lochbui Red, B. Rosabel, B. Mariri Red, B. Nakb, B. Hillwell (Hidala), Royal Braeburn

²⁾ Anaglo, Galaxy, Devil Gala, Galaval, Selekt, Jugala, Mitchgla (Mondial Gala), Regal Prince (Gala Must), Royal Beaut (Proselect), Ruby Gala (Gala Rossa), Gala Schniga (Gala Schnitzer), Tenroy (Royal Gala)

³⁾ Golden Delicious Reinders, Smoothe, Dione, Delvit, Early Gold (Snygold, Erligold)

⁴⁾ Red Prince (Jonaprince), Jonagold Marnika, Jonagored, Jonagored Supra, King Jonagold, Jonagold Wilmuta, Jonagold de Coster, Rubinstar, Jonareve, Daligo, New Jonagold, Novajo, Schnieca (Jonica), Jomured, Jonagold Boerkamp (Early Queen), Jomar (Marnica), Jonaveld (First Red)

⁵⁾ Bohemia, Gold Bohemia, Dak Rubín, Red Bohemia

⁶⁾ Šampion Arno, Šampion Reno, Šampion Red

⁷⁾ Red Idared, Idaredest, Neidared

⁸⁾ Red Topaz

⁹⁾ Fuji Azufu, F. Hirofu, F. Kiku Fubrax, F. Raku Raku, F. September Wonder (Fiero Jubilee), F. Zhen Aztec

¹⁰⁾ Early Red One (Erovan), Jeronime, Red Cap (Valtod), Red Chief (Campsur), Scarlet Spur (Evasni), Superchiev (Sandige)

Broskvoně	Meruňky	Nektarinky
Cresthaven	Avirine (Bergarouge)	Maria Aurelia
Diamond Princess	Bergeron	Maria Laura
Merspri	Cotpy (Pinkot, Pinkcot)	Stark Red Gold
Redhaven	Cotsy (Versyl-Sylvercot)	Tena
Symfonie	Goldrich	Zaitabo (Big Top)
Zaifer (Royal Glory)	Hargrand	Harko
Zainoar (Rubirich)	Harcot	
Zaifuro (Fidelia)	Kioto	
Alix N	Leskora	
	Velkopavlovická	
	Bergeval (Aviclo)	
	Bhart (Aviclo)	
	Congat	
	Farbaly	
	Spring Blush	
	Tsunami	

Rybíz červený	Rybíz černý	Maliník	Angrešt
Detvan	Ben Connan	Ada	Darek
Holandský červený	Ben Gairn	Canby	Invicta
Losan	Ben Hope	Glen Ample	Karát
Random	Ceres	Medea	Matys
Rovada	Ůjebyn	Tulameen	Mistrál
Rubigo	Titania	Heritagre	Pax
Vitan	Triton	Polka	Prima
			Remarka
			Rixanta

Pramen: OU ČR

Podmínky a pravidla pěstování ovoce v integrovaném systému jsou v letošním roce řízeny **nařízením vlády č. 75/2015 Sb.** v rámci nového programového období, ve znění pozdějších předpisů.

ŠKOLKAŘSTVÍ V ČR

Z níže uvedené tabulky vyplývá, že v roce 2016 se produkce školkařských výpěstků zvýšila o 4,3 % z 2,9 mil. ks na 3,1 mil. ks. K největšímu nárůstu zájmu malospotřebitele o výsadbu došlo především u jabloní, hrušní, třešní, višní, dále rovněž u bobulového ovoce. Naproti tomu klesla produkce školkařských výpěstků zejména slivoní, meruněk, borůvek a ořešáku. Produkce podnoží po období růstu vykazuje v roce 2016 opětovný meziroční pokles, a to téměř o 5 %.

Přehled o školkařské výrobě v ČR (ks)

Druh	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Jabloň	1 278 133	1 084 943	1 074 292	1 366 031	1 301 913	1 229 181	1 538 180
Hrušeň	247 905	245 152	235 616	220 110	197 773	219 352	271 411
Třešeň	157 056	150 502	134 613	183 573	197 622	178 724	191 874
Višeň	61 386	41 252	36 037	50 575	86 308	72 443	137 171
Slivoň	351 014	321 822	235 169	266 914	306 461	372 160	368 269
Meruňka	206 630	177 449	154 369	185 097	200 258	242 311	231 962
Broskvoň	115 367	107 017	90 451	122 618	151 261	136 364	124 511
Mandloň	4 061	2 525	1 344	794	3 098	2 940	3 570
Kdouloň	2 146	2 287	583	328	5 871	1 827	1 269
Ořešák vlašský	72 784	74 359	68 052	80 433	100 106	83 524	79 130
Kaštanovník jedlý	-	200	20	2 350	2 990	2 090	500
Angrešt	207 307	173 176	174 711	216 102	245 852	218 282	278 315
Rybíz bílý	51 442	38 764	56 473	59 610	61 896	63 575	76 847
Rybíz černý	279 181	246 854	221 875	204 342	296 132	177 389	230 433
Rybíz červený	255 788	197 616	242 952	253 062	238 851	238 497	278 337
Maliník	405 691	305 781	246 087	291 503	255 852	314 368	433 588
Ostružiník	58 138	37 243	21 381	43 470	72 155	33 925	56 916
Borůvka	203 027	146 476	68 870	327 351	326 906	542 108	268 686
Jahodník	5 804 365	7 282 205	5 664 260	6 647 167	6 648 242	5 763 062	7 473 362
Líska obecná	3 100	9 246	7 950	4 985	9 674	14 360	12 710
Ribes x (mezidruhový kříženci)	-	-	-	-	17 798	22 148	21 783
Prunus x (mezidruhový kříženci)	-	-	-	-	2 714	4 313	1 320
Meruzalka zlatá - plodová	-	-	-	-	75	1 601	38

Pramen: ÚKZÚZ Brno - SRV, oddělení trvalých kultur

Přehled o výrobě podnoží pro ovocné druhy v ČR (ks)

Druh	Období						
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Broskvomandloň	900	1 647	7 325	9 627	0	0	0
Broskvoň	139 900	175 156	158 561	236 821	60 200	35 850	66 450
Hrušeň	88 600	124 150	92 700	27 100	80 230	94 250	87 820
Jabloň	1 203 562	1 469 090	1 184 233	1 170 030	1 249 177	1 683 287	1 454 031
Kaštanovník	-	-	-	-	0	0	0
Kdouloň	129 850	79 958	67 860	77 860	64 029	55 250	31 230
Mahalebka	12 300	35 300	28 400	16 500	78 000	72 700	23 000
Mandloň	5 050	7 640	17 043	5 500	3 030	0	0
Meruňka	54 300	49 800	61 200	148 300	91 800	9 900	163 000
Meruzalka zlatá - podnožová	928 450	796 510	917 380	899 792	1 066 536	1 235 764	1 211 164
Ořešák vlašský	99 770	114 040	110 800	139 000	73 900	80 000	98 000
Prunus x (mezidruhový kříženci)	-	-	-	-	1 050 500	1 788 180	1 633 500
Slivoň	1 715 070	2 442 705	2 021 830	1 857 960	1 294 781	786 690	800 740
Třešeň	79 960	136 290	58 300	37 440	104 065	291 400	276 600
Višeň	-	-	-	-	-	6 000	0
CELKEM	4 457 712	5 531 286	4 725 632	4 625 930	5 216 248	6 139 271	5 845 535

Pramen: ÚKZÚZ Brno - SRV, oddělení trvalých kultur

ZPRACOVATELSKÝ PRŮMYSL OVOCE V ČR

V průběhu února roku 2017 proběhlo statistické zjišťování o nákupu ovoce a zeleniny pro zpracování a o výrobě ovocných a zeleninových výrobků za rok 2016. Uvedené statistické šetření je od roku 2006 zařazeno do Programu statistických zjišťování schválených ČSÚ pro MZe a předkládání statistických výkazů je povinné. Vzhledem k tomu, že některé druhy ovoce se nakupují pro výrobu pouze částečně upravené (zejména ze zahraničí), jsou údaje o nákupu rozděleny do tabulek zvlášť pro čerstvé ovoce a zvlášť pro mražené, sušené nebo jinak upravené ovoce.

Celkový nákup ovoce pro zpracování v roce 2016 se meziročně zvýšil téměř o 11 % na 62 480 t. Nákup pouze čerstvého ovoce pro zpracování původem z tuzemska se oproti roku 2015 zvýšil o 12 % na 40 617 t. Největší podíl v nákupu čerstvého ovoce pro zpracování z tuzemska tvořila, podobně jako v předchozích letech, průmyslová jablka (31 833 t, tj. meziroční nárůst o 15 %). Nákup čerstvého ovoce ze zahraničí pro výrobu ovocných výrobků vzrostl meziročně o 10 % na celkových 7 134 t. Při srovnání s rokem 2015 se ze zahraničí nakoupilo o 13 % více ovoce zmrazeného a sušeného, ovocných protlaků a koncentrátů (14 237 t). Borůvky, brusinky, maliny a ostružiny se nakupovaly většinou ze zahraničí již upravené.

Nákup ovoce v ČR (t)

Ovoce	Nákup ovoce původem						Nákupní ceny v Kč/kg bez DPH ¹⁾					
	z tuzemska			ze zahraničí			2014		2015		2016	
	2014	2015	2016	2014	2015	2016	od	do	od	do	od	do
Jablka konzumní	*	4 319	5 756	*	*	*	3,63	9,64	4,13	9,49	3,25	9,28
Jablka průmyslová	37 506	27 596	31 833	*	2 919	1 402	1,82	3,59	3,01	5,96	2,57	5,23
Hrušky	1 036	1 249	1 254	*	*	*	2,24	4,65	2,65	5,57	2,34	4,14
Třešně	307	81	226	205	123	*	12,47	13,90	13,45	14,94	15,19	20,19
Višně	1 482	399	673	88	-	*	6,21	7,27	7,93	11,04	7,93	8,92
Meruňky	175	88	*	390	803	567	12,35	14,09	10,15	11,88	16,60	17,16
Broskve (vč. nektarinek)	*	188	*	126	-	-	9,06	12,57	10,37	11,89	*	*
Rybíz červený	228	*	*	-	-	-	6,50	6,50	7,16	7,27	7,62	9,65
Rybíz černý	*	*	22	-	-	*	16,02	16,03	10,05	10,28	11,00	11,24
Švestky pravé	899	693	432	795	604	*	5,40	7,40	7,61	9,33	6,91	7,28
Švestky ost., slívy, renklódy, mirabelky	824	1 523	209	*	*	498	4,20	14,22	6,06	9,34	9,40	11,64
Vinné hrozny	*	17	-	*	-	52	13,53	13,90	16,98	17,64	14,11	14,11
Jahody	*	-	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
Angrešt	-	*	-	-	*	*	-	-	*	*	*	*
Borůvky	*	*	*	*	*	*	77,21	79,30	*	*	51,91	58,95
Brusinky	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Maliny	-	-	-	*	*	*	*	*	*	*	*	*
Ostružiny	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Šípek	*	*	*	-	-	-	*	*	*	*	*	*
Ostatní	*	*	29	*	*	1	12,15	81,22	18,92	60,69	26,29	48,96
CELKEM	47 452	36 344	40 617	8 119	6 511	7 134	X	X	X	X	X	X

Pramen: MZe, Roční výkaz o nákupu ovoce a zeleniny pro zpracování a o výrobě ovocných a zeleninových výrobků

Poznámka: ¹⁾ nákupní ceny bez DPH jsou zveřejněny jako vážený aritmetický průměr cen, které uvedly jednotlivé podniky;

* nelze zveřejnit z důvodu ochrany důvěrnosti údajů dle zákona č. 89/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů

Nákup ovoce pro další zpracování (zmražené, sušené a jinak upravené)

Ovoce	Nákup ovoce v t původem				Nákupní ceny v Kč/kg bez DPH ¹⁾			
	z tuzemska		ze zahraničí		2015		2016	
	2015	2016	2015	2016	od	do	od	do
Jablka konzumní	*	7	*	*	20,25	21,82	19,87	25,96
Jablka průmyslová	*	*	981	1 186	17,10	210,62	16,86	156,32
Hrušky	*	*	*	*	22,88	152,61	*	*
Třešně	*	-	*	*	*	*	*	*
Višně	43	87	732	580	20,26	93,88	18,35	127,30
Meruňky	*	*	1 190	1 400	26,81	92,16	23,64	57,50
Broskve (vč. nektarinek)	*	-	*	*	19,27	67,01	21,30	31,77
Rybíz červený	12	*	19	62	29,21	88,43	28,74	94,15
Rybíz černý	24	*	39	88	37,90	82,91	19,54	28,29
Švestky pravé	*	*	*	*	19,15	126,61	12,54	110,09
Švestky ost., slívy, renklódy, mirabelky	-	-	1 147	1 389	25,60	52,79	24,37	46,47
Vinné hrozny	-	-	356	261	58,74	64,42	51,09	54,93
Jahody	*	*	945	1 249	32,67	173,04	28,16	164,64
Angrešt	*	-	*	*	*	*	*	*
Borůvky	*	*	434	745	75,36	141,79	62,88	326,97
Brusinky	*	*	324	198	60,94	62,09	58,49	59,18
Maliny	*	*	398	502	64,38	221,01	53,93	193,50
Ostružiny	*	*	*	75	35,89	216,28	37,24	124,76
Šípek	*	*	55	14	49,12	50,47	52,40	52,42
Ostatní	7	*	2 624	2 374	19,09	277,06	19,43	203,16
CELKEM	1 043		12 631		X	X		

Pramen: MZe, Roční výkaz o nákupu ovoce a zeleniny pro zpracování a o výrobě ovocných a zeleninových výrobků

Poznámka: ¹⁾ nákupní ceny bez DPH jsou zveřejněny jako vážený aritmetický průměr cen, které uvedly jednotlivé podniky;

* nelze zveřejnit z důvodu ochrany důvěrnosti údajů dle zákona č. 89/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů

Celková výroba výrobků z ovoce včetně diaproductů se v roce 2016 oproti roku 2015 nepatrně zvýšila na 84 336 t. Největší podíl z celkové výroby ovocných výrobků měla výroba ovocných šťáv, jejichž výroba se v roce 2016 snížila. Do výroby jednotlivých ovocných šťáv jsou od roku 2015 zahrnuty i nektary, ovocné nápoje, sirupy, koncentráty atd. Výroba šťávy jablečné, která tvoří největší podíl z celkové výroby šťáv, se meziročně snížila o 25 % na 11 082 t. Vzrostla výroba dětské a kojenecké ovocné výživy stejně jako výroba džemů, marmelád a kompotů.

Výroba výrobků z ovoce (t)

Ovocný výrobek		Výroba v tunách				
		2012	2013	2014	2015	2016
Džemy, marmelády, švestková povidla, rosoly apod.		15 686	16 264	16 085	17 298	18 388
Ovocné šťávy celkem (vč. nektarů, ovoc. nápojů, sirupů, koncentrátů atp.)		26 567	33 018	26 775	29 497	*
v tom	jablečná	7 116	15 541	7 196	14 857	11 082
	pomerančová	*	*	*	*	*
	rybízová	*	*	327	436	*
	višňová	*	815	777	342	246
	ostatní	*	*	*	*	5 846
Proslazené (kandované) ovoce			*	*	*	*
Dětská a kojenecká výživa ovocná		24 262	24 453	21 686	23 243	23 833
Kompoty		3 574	4 715	3 655	3 227	4 108
Sušené ovoce		*	225	*	275	332
Ovocné pyré		170	232	368	368	391
Ovocné chlazené saláty		-	-	-	-	-
Zmrazené ovoce		704	696	590	644	*
Ostatní (kromě výrobků obsahujících alkohol)		4 387	11 352	10 160	*	*
CELKEM		75 606	91 022	79 504	83 905	84 336

Pramen: MZe, Roční výkaz o nákupu ovoce a zeleniny pro zpracování a o výrobě ovocných a zeleninových výrobků

Poznámka: * nelze zveřejnit z důvodu ochrany důvěrnosti údajů dle zákona č. 89/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů

SKLADOVACÍ KAPACITY V OVOCNÁŘSTVÍ ČR

V posledních letech došlo k přestavbě většího množství chlazených skladů, popř. k náhradě skladů se zastaralými technologiemi řízení atmosféry moderní ULO technologií s možností optimalizace plyné atmosféry pro jednotlivé ovocné druhy a odrůdy.

V roce 2017 dosahuje celková skladová kapacita na 110,4 tis. t, přičemž 65 % skladů je vybaveno ULO technologií. Naopak objem chlazených a starých skladů s řízenou atmosférou se snížil.

Modernizace a budování nových skladových kapacit v ovocnářství je v posledních letech navázáno zejména na možnost získání podpory z Programu rozvoje venkova. Stejně jako v předchozích letech pokračuje trend modernizace skladových kapacit a přebudování starších zařízení na novější technologie. Pokračuje budování či rekonstrukce plynotěsných komor pro skladování v atmosféře ULO. Standardem pro dlouhodobé skladování jablek se stává aplikace I-MCP (Smartfresh). Nově se tato technologie zavádí i do dlouhodobého skladování hrušek, švestek či meruněk. Inovativní technologie dynamicky řízené atmosféry se zatím v ČR nevyužívá.

Větrané sklady používají v současnosti převážně jen menší ovocnářské farmy zejména ke krátkodobému (dočasnému) přechovávání produkce v podzimním a raně zimním období. Rovněž sklady vybavené chlazením se využívají spíše pro krátkodobé skladování letního a podzimního ovoce. Pro letní ovoce se standardně začínají zavádět technologie skladování s využitím ozonu, kde je možno chladit na vyšší teploty (např. rybíz) a dochází tak k úspoře elektrické energie. Stejně jako ve vlastním skladování pokračuje modernizace v oblasti třídících linek, obalů, manipulace apod., které mají přímou vazbu na kvalitu skladovaného a expedovaného ovoce.

Struktura skladových kapacit v ovocnářství v ČR v roce 2017 (t)

Region	TYP SKLADU				
	Větraný	Chlazený	Řízená atmosféra	ULO	CELKEM
Jižní Morava	1 410	2 870	-	7 200	11 480
Severní Morava	690	1 810	-	6 890	9 390
Východní Čechy	2 800	8 600	-	36 000	47 400
Střední Čechy	-	5 935	1 300	12 752	19 987
Jižní a záp. Čechy	2 111	5 250	150	1 200	8 711
Severní Čechy	1 020	4 415	-	8 030	13 465
CELKEM ČR	8 031	28 880	1 450	72 072	110 433
Změna 2017/2016 v %	-5	-14	-37	+33	+12

Pramen: OU ČR

Po nízké sklizni jablek v roce 2016 bylo pro sezónu 2016/17 počátkem prosince naskladněno 42,6 tis. t, což je meziroční pokles o 23,6 %. Celková skladovací kapacita tak mohla být využita pouze z 38,6 %.

Česká jablka byla prodávána v obchodní síti ve větší míře od listopadu 2016 do března 2017. Podíl tuzemských jablek na trhu v sezóně 2016/2017 klesl v porovnání s předchozí sezónou ze 48 % na 41 %.

Přehled o stavu zásob konzumních jablek (t)

Odrůda	1. 12. 2014	1. 12. 2015	1. 12. 2016	1. 1. 2017	1. 2. 2017	1. 3. 2017	1. 4. 2017	1. 5. 2017	1. 6. 2017
Spartan, McIntosh	179	104	50	8	3	0	0	0	0
Šampion	2 128	2 376	2 166	1 739	1 283	809	368	93	0
Rubín	1 095	1 627	1 309	750	369	123	23	0	0
Gala	1 694	4 920	4 195	3 122	2 377	1 752	597	246	90
Ostatní raně zimní	408	415	657	391	199	74	0	0	0
Golden Delicious	17 838	16 840	14 566	12 204	9 275	7 980	4 897	3 278	1 999
Idared	12 300	13 178	7 737	6 851	5 033	3 604	1 882	1 227	455
Jonagold a mutace	7 243	8 884	5 023	3 640	2 991	2 318	1 457	1 368	873
Topaz	1 358	1 665	986	822	560	298	93	30	0
Melrose	446	262	167	91	59	13	5	0	0
Gloster	1 533	658	465	393	258	177	93	52	2
skup.Red Delicious	925	827	1 389	590	224	224	48	0	0
Braeburn	494	1 898	2 240	1 972	1 419	825	654	297	14
Ostatní zimní	2 116	1 827	1 666	1 272	1 058	764	401	401	215
Jablka celkem	49 757	55 781	42 616	33 845	25 108	18 961	10 518	6 992	3 648
Rozdíl oproti stejnému období předchozího roku (%)	+26,3	+12,1	-23,6	-31,5	-32,3	-31,6	-47,4	-48,8	-56,0

Pramen: MZe ve spolupráci s OU ČR

Poznámka: skup. Red Delicious: Starking, Starkrimson, Red Delicious, Red Spur, Well Spur

CENOVÝ VÝVOJ OVOCE V ČR

Ceny zemědělských výrobců

Ceny zemědělských výrobců ovoce byly v roce 2016 v porovnání s předchozím rokem mírně vyšší (index CZV 2015/2014 činil 101,4). Výrazně vzrostla cena broskví, červeného a bílého rybízu, dále hrušek a meruněk. K meziročnímu poklesu průměrné roční CZV došlo u švestek, černého rybízu a průmyslových jablek.

V roce 2017 průměrné ceny zemědělských výrobců ovoce dosahují výrazně vyšších úrovní oproti roku 2016 z důvodu ztrát na produkci ovoce způsobených pozdními jarními mrazy. Zejména CZV moštových jablek se ve 2. pololetí 2017 v porovnání se stejným obdobím předchozího roku pohybují ve vyšších cenových hladinách.

Průměrné ceny zemědělských výrobců v ČR v Kč/t

Druh ovoce	2012	2013	2014	2015	2016	2017*
Jablka konzumní	9 624	9 761	9 498	9 436	9 797	11 414
Jablka moštová	3 171	3 433	2 405	3 432	2 642	6 068
Hrušky	11 153	11 253	10 200	11 382	14 379	15 379
Broskve	15 179	13 339	13 505	13 765	19 005	21 564
Meruňky	24 120	22 835	21 924	22 225	27 650	24 724
Švestky	9 820	10 258	9 264	12 028	11 468	15 337
Třešně	31 757	37 120	32 490	38 638	41 621	40 207
Višně	-	15 339	9 908	11 354	12 096	18 153
Rybíz červený a bílý	7 855	8 693	7 434	7 918	10 958	16 044
Rybíz černý	-	-	-	14 709	11 949	12 015
Ořechy vlašské	45 478	-	-	-	-	-
Jahody tříděné	51 341	49 125	48 500	63 667	67 833	77 325

Pramen: ČSÚ

Poznámka: * průměr za období od 1. 1.–31. 10. 2017

Průměrné ceny zemědělských výrobců u jablek konzumních podle jednotlivých měsíců v ČR v Kč/t

Měsíc	Jablka konzumní								
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Leden	7 474	7 690	10 193	9 646	9 844	10 526	9 175	9 467	9 905
Únor	7 259	7 650	9 426	9 491	9 673	10 800	8 919	9 686	9 305
Březen	8 226	7 343	9 351	9 458	9 503	10 319	8 427	8 985	9 162
Duben	8 829	6 931	10 111	9 590	9 547	10 217	8 921	9 040	9 888
Květen	8 019	7 430	10 665	9 788	8 816	9 701	8 987	9 147	10 294
Červen	9 200	7 926	9 688	10 407	8 919	10 971	8 961	8 695	9 205
Červenec	10 201	8 307	11 590	11 468	12 110	11 333	9 284	9 161	11 340
Srpen	10 001	10 063	11 490	10 904	11 264	9 351	10 433	9 163	11 491
Září	8 233	8 734	10 774	9 521	10 746	9 407	10 622	11 022	13 406
Říjen	7 180	9 421	9 469	9 151	9 819	8 765	10 014	10 421	14 056
Listopad	7 513	9 310	8 730	9 927	9 267	8 067	9 355	9 753	
Prosinec	8 088	9 669	9 843	10 018	9 752	8 377	9 400	10 153	
Průměr	7 808	8 607	9 856	9 624	9 761	9 498	9 436	9 797	11 414

Pramen: ČSÚ

Spotřebitelské ceny ovoce mírného pásma

Výše úrody v ČR nemá přímý dopad na spotřebitelské ceny ovoce v ČR, které se řídí cenami na evropském trhu. V roce 2016 se spotřebitelské ceny ovoce proti předchozímu roku mírně snížily (index 97,5). U sledovaných druhů ovoce mírného pásma byly průměrné roční spotřebitelské ceny - s výjimkou jahod, u kterých meziročně spotřebitelská cena vzrostla o 10 %, téměř stejné jako v roce předchozím.

Spotřebitelské ceny vybraných druhů ovoce mírného pásma I. jakostní třídy v jednotlivých měsících v Kč/kg

Měsíc	Jablka			Broskve			Stolní hrozny			Jahody		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Leden	28,88	30,69	29,96	41,65*	38,31*	43,98*	80,20	84,93	92,39	160,42	148,29	175,44
Únor	26,92	29,87	30,74	41,65*	38,31*	43,98*	77,23	91,94	103,22	134,81	106,14	138,67
Březen	26,23	29,19	31,76	78,33	79,80	82,44	79,77	98,70	96,35	107,74	114,63	123,14
Duben	28,37	31,61	31,37	90,90	93,76	120,11	87,69	84,39	69,64	82,52	80,20	77,60
Květen	30,98	31,13	31,86	90,06	74,94	78,95	84,31	79,15	71,13	85,77	76,85	90,30
Červen	32,49	31,39	33,46	66,41	60,03	51,18	115,68	91,25	78,99	84,22	78,00	86,02
Červenec	33,23	30,55	35,23	39,65	42,68	39,76	83,60	79,10	66,91	94,13	147,15	132,20
Srpen	31,62	31,20	35,71	30,52	39,39	35,02	55,43	56,33	50,45	108,84	127,76	121,93
Září	31,40	30,10	32,75	38,33	39,53	34,48	48,33	45,81	46,11	115,57	122,48	124,49
Říjen	29,77	28,80	34,71	38,31*	43,98*	42,36	50,04	47,55	57,27	142,50	165,74	166,25
Listopad	30,46	29,91		38,31*	43,98*		64,06	61,37		191,02	277,98	
Prosinec	30,30	29,75		38,31*	43,98*		86,66	92,32		227,82	248,48	
Průměr	30,05	30,35	32,76	*	*	*	76,08	76,07	73,25	127,95	141,14	123,60

Pramen: ČSÚ

Poznámka: * z důvodu malého počtu respondentů nelze hodnotit

Spotřebitelské ceny jižního ovoce

U jižního ovoce nedošlo v roce 2016 prakticky ke změně průměrné roční spotřebitelské ceny u pomerančů a banánů, naproti tomu se zvýšila u citrónů, a to velmi výrazně. V roce 2017 vykazuje vývoj cen většiny sledovaných druhů ovoce výrazný nárůst v porovnání se stejným obdobím předchozího roku, kromě cen citrónů a banánů.

Spotřebitelské ceny vybraných druhů jižního ovoce I. jakostní třídy v jednotlivých měsících v Kč/kg

Měsíc	Pomeranče					Citróny				
	2013	2014	2015	2016	2017	2013	2014	2015	2016	2017
Leden	24,84	26,41	26,54	29,01	30,02	35,60	36,58	34,96	46,18	42,89
Únor	28,37	28,30	26,41	30,39	31,19	35,47	35,02	34,84	50,46	43,58
Březen	29,04	30,15	28,28	26,41	31,51	34,32	34,03	35,77	48,03	42,03
Duben	27,38	28,20	28,83	29,05	32,90	35,46	34,32	38,01	54,25	44,72
Květen	30,79	29,96	31,40	31,99	36,92	42,40	40,48	44,88	66,63	52,78
Červen	33,09	30,15	31,76	35,18	38,16	45,58	44,21	49,23	80,07	57,06
Červenec	34,70	31,13	35,97	36,49	40,76	44,16	46,81	56,96	85,41	58,07
Srpen	37,91	31,01	39,67	38,54	43,64	46,41	72,55	70,86	92,03	56,86
Září	36,54	34,15	40,47	37,58	44,11	55,58	85,89	72,64	84,41	55,65
Říjen	36,95	35,39	38,68	40,66	43,71	40,74	53,49	59,28	54,33	47,49
Listopad	31,39	27,22	36,50	34,79		37,77	42,92	46,90	43,91	
Prosinec	27,73	26,50	29,39	25,17		35,81	36,55	46,65	43,97	
Průměr	31,56	29,88	32,83	32,94	37,29	40,77	46,90	48,55	62,47	50,11
Banány					Kiwi					
Měsíc	2013	2014	2015	2016	2017	2013	2014	2015	2016	2017
Leden	34,07	31,97	30,74	31,83	31,70	47,92	54,10	68,34	59,10	56,76
Únor	34,78	32,82	35,20	32,65	30,30	50,28	53,86	59,74	56,07	57,54
Březen	34,79	33,94	35,90	35,60	32,46	50,66	64,78	60,61	57,85	61,85
Duben	33,99	36,02	37,34	35,28	33,13	48,03	66,31	59,44	55,20	65,70
Květen	33,38	32,61	30,86	31,27	35,24	59,20	70,20	64,65	54,42	73,91
Červen	31,31	32,38	34,55	32,15	35,45	64,04	83,67	75,75	54,80	81,00
Červenec	31,32	28,84	31,78	31,52	29,71	64,67	82,91	78,34	56,14	85,72
Srpen	30,85	28,60	29,02	31,39	27,20	64,78	92,10	78,99	59,16	91,30
Září	29,20	28,20	30,43	30,94	27,35	64,19	95,57	82,48	69,26	112,45
Říjen	26,74	32,12	31,27	30,11	29,65	62,97	107,85	79,03	68,67	117,28
Listopad	25,96	28,70	27,61	29,99		56,99	92,50	68,41	70,69	
Prosinec	32,74	31,10	27,16	28,06		52,79	70,10	58,22	59,81	
Průměr	31,59	31,44	31,82	31,73	31,22	57,21	77,83	69,50	60,10	80,35

Pramen: ČSÚ

SPOTŘEBA OVOCE V ČR

V roce 2016 vzrostla spotřeba ovoce na 84,0 kg/obyv./rok. Z toho spotřeba ovoce m. p. se mírně zvýšila na 49,0 kg/obyv./rok, zejména jablek a vinných hroznů. Spotřeba ovoce jižního se rovněž zvýšila na 35,0 kg/obyv./rok, a to především spotřeba pomerančů, mandarinek a banánů.

Spotřeba ovoce v ČR v hodnotě čerstvého (kg/osoba/rok)

- tj. přepočten všech výrobků z ovoce na hodnotu ovoce čerstvého

Ukazatel	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Ovoce celkem	83,8	80,5	88,1	85,4	89,1	90,4	84,0	79,4	74,6	76,8	78,1	82,4	84,0
z toho													
ovoce m.p.	50,3	47,1	56,1	51,4	54,1	55,4	46,8	46,6	43,4	45,6	47,0	48,9	49,0
jižní ovoce	33,5	33,4	30,0	34,0	35,0	35,0	37,3	32,8	31,2	31,2	31,2	33,5	35,0

Pramen: ČSÚ

Poznámka: Do spotřeby ovoce se započítává ovoce určené na prodej spotřebitelům a na výrobní spotřebu. Výrobní spotřeba zahrnuje výrobu ovocných produktů tekutých, zahuštěných a tuhých, nezahrnuje se spotřeba ovoce používaného na průmyslovou výrobu alkoholických nápojů (vín, lihovin a destilátů).

Změna v metodice šetření nastala od roku 1992, proto nelze přesně srovnávat údaje o spotřebě jednotlivých druhů ovoce před uvedeným rokem a následnou časovou řadou, především vzhledem k tomu, že některé položky od roku 1992 již nelze sledovat (např. některé ovocné výrobky).

Spotřeba ovoce v ČR v hodnotě čerstvého podle jednotlivých druhů v kg/os./rok

Druh	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Jablka	26,6	24,6	26,5	26,7	22,5	20,0	19,1	20,2	21,2	22,3	23,7
Hrušky	2,0	2,6	2,7	3,4	2,6	3,0	2,7	2,6	3,0	3,5	3,4
Švestky	3,1	5,9	4,6	4,4	4,0	4,6	4,3	5,2	5,3	6,0	5,7
Třešně	1,5	1,6	1,4	1,5	1,0	1,2	1,1	1,1	1,1	0,9	1,0
Višně	0,7	0,7	0,7	0,7	0,5	0,5	0,5	0,7	0,5	0,6	0,6
Meruňky	3,3	2,3	2,1	2,3	1,4	1,6	1,7	2,1	1,3	1,0	1,1
Broskve	5,4	4,5	4,3	4,7	4,5	4,4	3,9	3,8	3,7	4,2	3,6
Rybíz	0,9	1,2	1,4	1,4	1,2	1,2	1,2	1,3	1,5	1,4	1,0
Angrešt	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2	0,4	0,3	0,3
Jahody zahradní	3,1	2,8	2,8	2,8	2,8	3,0	2,4	2,7	2,7	2,5	2,5
Vinné hrozny	4,2	3,9	4,8	4,0	3,5	4,1	3,5	3,3	3,2	3,2	3,6
Lesní plody	1,6	1,7	1,7	1,7	1,7	1,8	1,9	1,7	2,1	2,2	1,9
Ostatní ovoce m.p.	0,6	0,6	1,0	0,8	1,0	1,0	1,0	0,9	1,1	0,7	0,6
Citróny a grapefruity	3,6	3,7	3,8	4,2	4,3	4,4	4,1	4,2	4,1	4,5	4,2
Pomeranče, mandarinky	13,7	13,8	12,3	12,6	13,8	12,2	11,3	11,6	11,9	13,1	13,2
Banány	8,9	9,6	12,2	12,2	12,4	10,5	10,1	9,7	9,4	9,9	10,7
Ananas	-	-	2,2	1,5	1,7	1,9	1,7	1,5	1,6	1,4	1,5
Kiwi	-	-	0,8	1,2	1,5	0,8	0,8	0,6	0,5	0,7	0,9
Ostatní jižní ovoce	5,8	6,9	6,7	5,9	6,7	5,8	5,7	5,7	5,7	6,0	6,9
Ořechy ve skořápce ¹⁾	3,9	4,0	3,9	3,8	3,5	3,5	3,2	3,0	3,4	3,2	3,6

Pramen: ČSÚ

Poznámka: ¹⁾ údaj nevstupuje do součtu spotřeby ovoce; zahrnuje ořechy vlašské, arašídové, kokosové, para aj.

Na spotřebě jednotlivých druhů potravin, např. masa, ovoce, zeleniny, rýže, těstovin atd. se promítá změna stravovacích zvyklostí ovlivněná turistickým ruchem a počtem cizinců v naší populaci, ale největší vliv na spotřebu potravin mají ceny potravin, dané růstem cen energií, osiv, krmiv, hnojiv, přípravků na ošetřování zvířat i rostlin, vysokou marží obchodních řetězců a mírou koupěschopností obyvatelstva. Je třeba vzít v úvahu i zdravotní osvětu, dostupnost jednotlivých druhů potravin na trhu a masivní reklamu.

ZAHRANIČNÍ OBCHOD S OVOCEM V ČR

Dovoz

Dovoz čerstvého a sušeného ovoce do ČR se v roce 2016 opět meziročně výrazně zvýšil, a to o 7,1 % na 650,0 tis. t v hodnotě 16,5 mld. Kč. V porovnání s předchozím rokem vzrostl především dovoz banánů, mandarinek, kiwi, ale také švestek, hrušek, broskví a nektarinek. Dodávky ovoce ze zemí EU se meziročně mírně zvýšily na 390,6 tis. t a na celkovém objemu dovezeného ovoce se podílely 60 %. Nejvíce se do ČR dovážely banány, dále pak jablka, mandarinky, pomeranče a stolní hrozny. Mezi největší dodavatele patřilo tradičně Španělsko (112,5 tis. t) a Itálie (67,5 tis. t), dále pak Polsko (48,2 tis. t), Německo (47,0 tis. t) a Belgie (26,8 tis. t). Dovoz ovoce z těchto zemí překračuje 77% podíl na celkovém objemu dovezeného ovoce v tomto roce ze zemí EU.

Dovoz ovoce ze třetích zemí v roce 2016 meziročně stoupl o 16 % na 256,7 tis. t. Dovážely se zejména banány, citrusové ovoce, ananas, stolní hrozny, rozinky a jablka. Největšími dodavateli tohoto ovoce byly Kostarika, Ekvádor, Kolumbie, Turecko, Kamerun, Bolívie a Jihoafrická republika.

Dovoz vybraných druhů ovoce do ČR (t)

Komodita	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017*
Jablka	82 889	74 304	86 201	81 447	78 444	89 516	84 935	71 413
Hrušky	10 670	14 520	11 556	8 380	17 031	16 441	17 649	11 989
Třešně	159	478	261	458	230	499	274	751
Višně	33	24	136	282	142	196	65	60
Meruňky	4 718	4 348	6 761	5 472	6 064	6 019	6 123	12 097
Broskve	12 903	12 962	12 417	9 876	12 396	12 268	13 288	15 906
Nektarinky	22 172	22 514	18 917	17 272	17 507	18 973	18 927	22 111
Švestky, slívy	10 100	8 755	8 519	10 808	9 300	9 359	11 896	6 113
Rybíz, angrešt	16	10	9	8	16	92	113	51
Jahody	7 311	8 618	10 577	10 627	11 122	11 665	12 396	12 882
Maliny, ostružiny	221	195	150	278	409	494	641	899
Brusinky, borůvky	226	266	237	199	849	626	874	1 186
Citróny	29 766	33 161	32 718	34 570	34 649	40 364	37 276	26 374
Grapefruity	13 646	13 909	12 881	15 064	15 408	14 239	14 817	5 913
Mandarinky	54 593	58 709	62 018	51 925	53 605	57 344	60 631	14 808
Pomeranče	64 864	60 851	56 982	63 778	58 231	65 605	59 058	34 655
Ananas	12 378	11 404	11 433	9 377	11 036	10 129	11 425	7 138
Banány	198 737	145 702	130 962	136 796	142 536	163 907	197 040	146 068
Kiwi	17 561	10 461	10 057	7 164	5 738	8 138	12 650	4 224

Pramen: Statistika zahraničního obchodu

Poznámka: * údaje za období od 1. 1.–30. 9. 2017

Vývoz

Vývoz čerstvého a sušeného ovoce v roce 2016 meziročně klesl o 18 % na 187,1 tis. t o celkové hodnotě 4,2 mld. Kč, a to do zemí EU. Jedná se v převážné většině o reexport. Nejvíce ovoce bylo dodáno na trh Slovenska (90,2 tis. t), Rakouska (30,6 tis. t), Německa (28,4 tis. t), Rumunska (12,6 tis. t) a Polska (8,2 tis. t).

Vývoz do třetích zemí byl zanedbatelný (97 t) a směřoval hlavně do Turecka, Egypta, Moldavska a Číny, kam byly vyvezeny zejména, hrušky, pomeranče, ananas, citrony, sušené švestky a meruňky, jablka a rozinky.

Vývoz vybraných druhů ovoce z ČR (t)

Komodita	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017*
Jablka	56 856	40 201	114 553	69 643	59 983	110 494	67 998	15 161
Hrušky	2 013	2 302	2 051	1 639	1 574	2 725	3 551	1 512
Třešně	1 284	1 989	1 360	400	696	997	731	358
Višně	2 239	3 815	1 586	2 053	1 322	2 029	2 530	1 728
Meruňky	271	182	289	316	348	328	298	708
Broskve	1 325	1 423	1 345	1 170	1 496	1 068	1 304	1 378
Nektarinky	2 390	2 341	1 778	1 732	1 464	1 540	1 408	1 667
Švestky, slívy	980	437	832	1 053	548	871	782	1 196
Rybíz, angrešt	113	17	1 872	1 231	972	1 762	1 129	768
Jahody	350	212	216	393	995	966	534	448
Borůvky, brusinky	13	13	15	21	6	52	80	58

Pramen: Statistika zahraničního obchodu

Poznámka: * údaje za období od 1. 1.–30. 9. 2017

Vývoj zahraničního obchodu s čerstvým a sušeným ovocem v ČR

Rok	Údaje v tunách		Údaje v tis. Kč	
	Export	Import	Export	Import
2004	159 507	575 498	1 574 451	10 010 249
2005	174 346	605 202	3 022 374	11 040 239
2006	176 582	538 967	2 356 987	9 848 538
2007	129 378	539 496	2 254 242	10 494 409
2008	140 749	540 469	2 169 556	10 830 292
2009	146 413	541 971	2 261 392	10 169 640
2010	167 214	621 162	2 259 598	10 179 471
2011	131 535	554 510	2 428 991	10 869 067
2012	201 465	540 045	2 975 048	11 371 737
2013	160 414	537 977	3 664 925	12 652 698
2014	160 291	552 087	3 597 884	13 199 054
2015	229 027	606 721	4 458 757	15 499 412
2016	187 136	649 988	4 171 878	16 480 799

Pramen: Statistika zahraničního obchodu

Bilance zahraničního obchodu s čerstvým a sušeným ovocem v roce 2016

Název	Údaje v tunách			Údaje v tis. Kč		
	Export	Import	Saldo	Export	Import	Saldo
Ovoce mírného pásma (bez hroznů) čerstvé	80 459	167 184	-86 725	667 330	3 122 252	-2 454 922
Hrozny stolní čerstvé	4 772	39 607	-34 835	206 598	1 496 867	-1 290 269
Ovoce tropické a subtropické čerstvé i sušené	92 254	407 719	-315 465	2 199 816	8 516 730	-6 316 914
Ovoce ostatní čerstvé	564	5 084	-4 520	26 946	165 839	-138 893
Ovoce skořápkové	4 998	18 288	-13 290	797 539	2 259 063	-1 461 524
Ovoce sušené (včetně hroznů) a slupek	4 089	12 106	-20 123	273 649	920 048	-646 399
OVOCE CELKEM	187 136	649 988	-462 852	4 171 878	16 480 799	-12 308 921

Pramen: Statistika zahraničního obchodu

Dovoz zpracovaného ovoce do ČR zaznamenal v roce 2016 meziroční nárůst (+13 %) na objem 147,7 tis. t především z důvodu výrazného zvýšení dovozu ovocných šťáv, konzervovaného ovoce a ořechů cukrem nebo alkoholem a neslazeného ovoce zmrazeného. Nejvýznamnějšími dodavateli těchto komodit bylo Německo, Rakousko, Itálie, Řecko, Čína a Španělsko.

V roce 2016 **vývoz zpracovaného ovoce** rovněž vzrostl o 7 % a dosáhl 52,9 tis. t. Zvýšil se především vývoz džemů a zavařenin a konzervovaného ovoce cukrem, a to zejména na Slovensko a do Itálie, dále také do Rakouska, Maďarska, Polska a Německa.

Bilance zahraničního obchodu s ovocem zmrazeným, vařeným, prozatímně konzervovaným a konzervovaným též s cukrem nebo alkoholem v roce 2016

Název	Údaje v tunách			Údaje v tis. Kč		
	Export	Import	Saldo	Export	Import	Saldo
Ovoce neslazené, zmrazené i vařené	6 609	13 934	-7 325	206 066	524 452	-318 386
Ovoce slazené, zmrazené i vařené	148	592	-444	5 728	29 479	-23 751
Ovoce prozatímně konzervované	28	152	-124	864	6 488	-5 624
Ovoce, ořechy, ov. kůry ap. konzervované cukrem	193	507	-314	19 569	42 258	-22 689
Džemy, zavařeniny, protlaky, též s cukrem	20 639	12 219	+8 420	942 625	538 529	+404 096
Ovoce, ořechy konzerv. cukrem nebo alkoholem	14 136	54 593	-40 458	763 645	2 657 257	-1 893 612
Ovocné a zeleninové šťávy bez alkoholu, též s cukrem	11 123	65 663	-54 540	288 800	1 558 665	-1 269 865
CELKEM	52 876	147 660	-97 784	2 227 297	5 357 128	-3 129 831

Pramen: Statistika zahraničního obchodu

Podrobnější přehled o exportu i importu ovoce čerstvého i zpracovaného je uveden v tabulkové příloze č. 1. Přehled o nejvýznamnějších zemích zahraničního obchodu ČR ovocem je uveden v příloze č. 2.

Zahraniční obchod ČR s jablky

V marketingovém roce 2016/17 bylo do ČR dovezeno 76,5 tis. t konzumních jablek, což představuje meziroční nárůst o 6 %. Nejvýznamnějším dodavatelem konzumních jablek bylo v této sezóně Polsko (32,5 tis. t) a Itálie (9,0 tis. t), dále pak Slovensko (8,1 tis. t) a Německo (8,4 tis. t). Nejvíce moštových jablek pocházelo rovněž z Polska (21,1 tis. t).

Vzhledem k výraznému propadu produkce jablek způsobených pozdními jarními mrazy vývoz moštových jablek výrazně poklesl na 49,8 tis. t (tj. - 48 %). Jablka byla dodávána tradičně do Rakouska (29,4 tis. t) a Německa (17,7 tis. t). Vývoz konzumních jablek naopak mírně vzrostl o 7,2 % a dosáhl 10,4 tis. t a směřoval převážně na Slovensko (9,2 tis. t).

Přehled o zahraničním obchodu ČR s konzumními a moštovými jablky (t)

Kalendářní rok				Marketingový rok (tj. od 1. 7.–30. 6. následujícího roku)			
		Konzumní jablka	Moštová jablka			Konzumní jablka	Moštová jablka
2013	DOVOZ	75 155	6 318	2013/14	DOVOZ	77 659	6 981
	VÝVOZ	15 233	55 038		VÝVOZ	15 185	49 445
2014	DOVOZ	76 308	2 136	2014/15	DOVOZ	88 328	2 424
	VÝVOZ	15 353	44 630		VÝVOZ	15 648	54 914
2015	DOVOZ	88 171	1 345	2015/16	DOVOZ	72 195	854
	VÝVOZ	14 052	96 442		VÝVOZ	9 663	96 009
2016	DOVOZ	70 669	14 266	2016/17*	DOVOZ	76 533	21 568
	VÝVOZ	13 856	54 142		VÝVOZ	10 393	49 800

Pramen: Statistika zahraničního obchodu

Poznámka: * předběžné údaje

V rámci třetích zemí byla konzumní jablka do ČR dovážena zejména z Chile, Brazílie, Jihoafrické republiky, Nového Zélandu, menší objemy z Turecka, Indie, Argentiny a Peru.

Bilance zahraničního obchodu ČR s ovocem

Celková bilance zahraničního obchodu ČR s čerstvým a sušeným ovocem je stále vysoce pasivní a od roku 1996 se udržovala s malými ročními výkyvy na přibližně stejné úrovni. V posledních letech se záporné saldo opět každoročně zvyšuje. V roce 2016 se meziročně výrazně zvýšilo saldo z hlediska množství o 22,5 % a z hlediska finančního o 11,5 %.

K výraznějším ročním výkyvům dochází u bilance zahraničního obchodu ČR se zpracovanými výrobky z ovoce. V porovnání s rokem 2015 vzrostlo záporné saldo v roce 2016 z hlediska hmotnostního o 3,5 % a z hlediska finančního o 6,1 %.

Saldo zahraničního obchodu ČR čerstvým a sušeným ovocem

Ukazatel	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Tuny	-453 948	-422 975	-338 580	-377 563	-391 796	-377 694	-462 852
Tisíc Kč	-7 919 873	-8 440 076	-8 396 689	-8 987 773	-9 601 170	-11 040 655	-12 308 921

Pramen: Statistika zahraničního obchodu

Saldo zahraničního obchodu ČR zpracovaným ovocem

Ukazatel	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Tuny	-115 775	-102 547	-72 475	-69 579	-78 735	-81 464	-94 784
Tisíc Kč	-2 516 832	-2 738 587	-2 182 503	-2 470 007	-2 640 445	-2 951 097	-3 129 831

Pramen: Statistika zahraničního obchodu

PŘEHLED O UŽITÍ OVOCE MÍRNÉHO PÁSMA V ČR

Bilance produkce a užití jablek v ČR v tis. t

Ukazatel	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17
Domácí produkce	158,9	227,9 ¹⁾	194,5	208,0	259,2	209,6
z toho: produkční sady	79,1	117,9	120,6	130,9	155,6	126,4
Dovoz	87,7	76,2	84,6	90,7	73,0	98,1
Celková nabídka	246,6	304,1	279,1	298,7	332,2	307,7
Prodej do obchodní sítě včetně samozásobení	147,5	143,4	156,5	169,1	182,6	186,5
Nerealizovaná produkce	20,3	2,0	15,0	17,0	11,6	21,0
Nákup ke zpracování	37,1	42,0	43,0	42,0	32,3	40,0
Vývoz	41,7	116,7	64,6	70,6	105,7	60,2
Celková poptávka	246,6	304,1	279,1	298,7	332,2	307,7

Pramen: ČSÚ, GŘC, MZe, OU ČR

Poznámka: * odhady, ¹⁾ sklizeň jablek upravena na základě bilance

Bilance produkce a užití meruněk v ČR v t

Ukazatel	2012	2013	2014	2015	2016	2017*
Domácí produkce	5 089	12 506	6 722	6 427	3 883	2 500
z toho: produkční sady	904	3 556	1 871	2 210	662	656
Dovoz	6 761	5 472	6 064	6 019	6 123	13 000
Celková nabídka	11 850	17 978	12 786	12 446	10 006	15 500
Přímá spotřeba včetně ztrát	11 262	16 712	11 968	11 683	9 448	14 610
Nákup ke zpracování	299	950	470	435	260	200
Vývoz	289	316	348	328	298	690
Celková poptávka	11 850	17 978	12 786	12 446	10 006	15 500

Pramen: ČSÚ, GŘC, MZe, OU ČR

Poznámka: * odhady

Bilance produkce a užití broskví (včetně nektarinek) v ČR v t

Ukazatel	2012	2013	2014	2015	2016	2017*
Domácí produkce	6 506	8 502	7 310	11 796	3 620	2 800
z toho: produkční sady	1 465	1 888	893	1 282	268	302
Dovoz	31 334	27 148	29 903	31 241	32 215	34 000
Celková nabídka	37 517	36 650	37 213	43 037	35 835	36 800
Přímá spotřeba včetně ztrát	34 517	33 538	34 045	40 239	33 003	33 970
Nákup ke zpracování	200	210	200	190	120	130
Vývoz	3 123	2 902	2 968	2 608	2 712	2 700
Celková poptávka	37 840	36 650	37 213	43 037	35 835	36 800

Pramen: ČSÚ, GŘC, MZe, OU ČR

Poznámka: * odhady

PŘÍLOHY

Příloha č. I - Zahraniční obchod ČR s čerstvým a zpracovaným ovocem

Ovoce mírného pásma, čerstvé - rok 2016

Název	Údaje v tunách		Údaje v tis. Kč	
	export	import	export	import
Jablka stolní (konzumní)	13 856	70 669	166 272	840 961
Jablka mošťová (průmyslová)	54 142	14 266	185 707	33 953
Hrušky stolní (konzumní)	2 625	17 551	47 821	290 513
Hrušky mošťové (průmyslové)	926	98	3 933	2 378
Kdoule	1	4	52	206
OVOCE JÁDROVÉ	71 550	102 588	403 785	1 168 011
Třešně	731	274	37 564	17 120
Višně	2 530	65	43 536	1 554
Meruňky	298	6 123	10 233	211 182
Broskve	1 304	13 300	32 203	304 432
Nektarinky	1 405	18 927	37 370	453 968
Švestky, slívy	782	11 896	15 946	131 357
Trnky	-	-	-	-
OVOCE PECKOVÉ	7 053	50 572	176 781	1 118 372
Jahody	534	12 396	31 221	550 777
Maliny	100	566	15 122	114 220
Moruše, ostružiny, ap.	12	76	3 423	17 712
Rybíz černý	119	26	1 936	508
Rybíz červený	1 009	23	18 818	1 933
Rybíz bílý, angrešt	2	64	218	1 652
Brusinky	6	48	715	7 425
Borůvky	74	702	15 651	116 128
Ostatní druhy Vaccinium	-	126	14	26 363
OVOCE BOBULOVÉ	1 856	14 024	86 764	835 869
CELKEM (bez hroznů)	80 459	167 184	667 330	3 122 252
Hrozný stolní	4 772	39 607	206 598	1 496 867
CELKEM (včetně hroznů)	85 231	206 791	873 928	4 619 119

Pramen: Statistika zahraničního obchodu

Ovoce tropické a subtropické, čerstvé i sušené - rok 2016

Název	Údaje v tunách		Údaje v tis. Kč	
	export	import	export	import
Banány a plántejny, čerstvé	61 558	196 987	1 358 835	3 756 397
Banány a plántejny, sušené	43	55	3 219	9 008
Datle, čerstvé i sušené	393	1 500	23 117	81 003
Fíky, čerstvé i sušené	277	1 190	20 821	91 485
Ananas čerstvý i sušený	589	11 423	16 486	269 609
Avokádo, čerstvé i sušené	1 042	3 600	73 866	264 300
Kvajava, mango, mangostany, čerstvé i sušené	906	4 822	53 955	168 721
Pomeranče, čerstvé i sušené	7 175	59 058	129 609	940 225
Klementinky, monreales, satsumas, mandarinky, wilkingy, tangerinky a ost. citrusové hybridy, čerstvé i sušené	5 775	60 631	113 882	1 023 517
Citrony a limety, čerstvé i sušené	6 518	37 276	223 331	1 280 537
Grapefruity, čerstvé i sušené	5 946	14 817	116 696	273 316
Ostatní citrusové ovoce	32	658	1 580	19 385
Duriany	-	11	-	580
Papaje čerstvé	39	255	3 119	17 279
Kiwi čerstvé	1 420	12 729	35 047	208 844
Tamarindy, liči, jackfruity, durianysapoty, karambola, apod., čerstvé	631	1 226	33 252	72 407
CELKEM, čerstvé i sušené	92 254	407 719	2 199 816	8 516 730
Ostatní ovoce m.p., tropické a subtropické	564	5 084	26 946	165 839

Pramen: Statistika zahraničního obchodu

Ovoce skořápkové - rok 2016

Název	Údaje v tunách		Údaje v tis. Kč		
	export	import	export	import	
OVOCE SKOŘÁPKOVÉ CELKEM	4 998	18 288	797 539	2 259 063	
Z toho	Ořechy kokosové	903	3 377	48 192	156 445
	Mandle, loupané i neloupané	855	3 710	174 582	647 788
	Oříšky lískové, loupané i neloupané	1 818	2 700	342 343	498 173
	Ořechy vlašské, loupané i neloupané	453	1 148	70 832	165 283
	Arašídý, loupané i neloupané	200	4 411	8 358	150 649
	Kaštany jedlé, čerstvé i sušené	315	684	18 261	26 274
	Pistácie, čerstvé i sušené	151	350	49 160	92 928

Pramen: Statistika zahraničního obchodu

Ovoce sušené - rok 2016

Název		Údaje v tunách		Údaje v tis. Kč	
		export	import	export	import
OVOCE SUŠENÉ CELKEM		4 089	12 106	273 649	920 048
Z toho	Jablka sušená	323	508	15 156	38 207
	Meruňky sušené	629	758	28 445	67 231
	Švestky sušené	328	1 750	34 179	108 064
	Směsi ořechů	112	207	22 886	46 697
	Směsi sušeného ovoce ostatního	38	161	7 780	25 973
	Slupky citrusových plodů, melounů, čerstvé, zmrazené, prozatímně konzervované, sušené	126	178	5 758	9 606
	Hrozny sušené	1 661	5 926	57 513	294 259

Pramen: Statistika zahraničního obchodu

Ovoce zmrazené a vařené i prozatímně konzervované, nevhodné k požívání - rok 2016

(skupina cel. sazebníku 0811)

Název		Údaje v tunách		Údaje v tis. Kč	
		export	import	export	import
OVOCE NESLAZENÉ, ZMRAZENÉ I VAŘENÉ					
Jahody		464	2 832	16 221	84 792
Maliny		243	1 705	18 715	105 525
Rybíz černý		10	214	899	3 749
Rybíz červený		393	131	8 045	4 081
Rybíz bílý, angrešt		17	111	726	5 988
Višně		1 698	1 097	24 270	29 936
Třešně		32	62	2 060	2 769
Ostružiny, moruše apod.		157	376	2 391	10 217
Borůvky		2 379	3 406	88 755	153 719
Ovoce ostatní, ořechy		1 218	3 782	44 365	123 547
CELKEM		6 609	13 934	206 066	524 452
OVOCE SLAZENÉ, ZMRAZENÉ I VAŘENÉ					
Jahody		58	94	2 343	2 698
Maliny, ostružiny, rybíz		52	357	2 804	18 615
Ovoce ostatní		38	140	581	8 166
CELKEM		148	592	5 728	29 479
OVOCE PROZATÍMNĚ KONZERVOVANÉ (skupina cel. sazebníku 0812)					
Třešně a višně		0,3	1	36	243
Meruňky		0,6	2	108	307
Ovoce ostatní		27	149	720	5 938
CELKEM		28	152	864	6 488

Pramen: Statistika zahraničního obchodu

Ovoce, ořechy, ovocné kůry a slupky konzervované cukrem (máčením, glazováním nebo kandováním) - rok 2016
(skupina cel. sazebníku 2006)

Název	Údaje v tunách		Údaje v tis. Kč	
	export	import	export	import
Třešně	36	81	4 514	7 397
Tropické ořechy a ovoce, obsah cukru nad 13 %	19	75	2 101	5 646
Ostatní	134	335	12 427	27 035
Tropické ořechy a ovoce, obsah cukru do 13 %	1	3	243	509
Ostatní	3	13	285	1 673
CELKEM	193	507	19 569	42 258

Pramen: Statistika zahraničního obchodu

Džemy, zavařeniny, ovocné a ořechové protlaky ap., též s cukrem - rok 2016

(skupina cel. sazebníku 2007)

Název	Údaje v tunách		Údaje v tis. Kč		
	export	import	export	import	
CELKEM	20 639	12 219	942 625	538 529	
Z toho	přípravky homogenizované-džemy apod. ovocné, ořechové, cukr nad 13% (dětské přesnídávky)	1 984	675	93 110	36 826
	přípravky homogenizované-džemy apod. ostatní, cukr do 13%, ne:tropické ovoce	9 477	585	499 952	26 935
	zavařeniny apod. z citrusového ovoce	49	219	3 438	12 078
	zavařeniny, marmelády apod., cukr nad 30 % - z jahod	830	945	34 971	47 753
	- z malin	258	304	13 091	19 363
	- z třešní	88	232	3 758	11 393
	- protlaky (pyré) a pasta ze švestek	11	1 013	518	29 319
	- ostatní džemy, cukr nad 30 %	4 789	3 201	173 589	163 143

Pramen: Statistika zahraničního obchodu

Ovoce, ořechy konzervované, též s cukrem nebo alkoholem - rok 2016

(skupina cel. sazebníku 2008)

Název		Údaje v tunách		Údaje v tis. Kč	
		export	import	export	import
CELKEM		14 136	54 593	763 645	2 657 257
Z toho	ořechy konzerv. i slazené	3 832	18 019	318 343	1 188 732
	citrusové plody	226	2 452	10 921	101 332
	ananas	1 870	5 083	64 619	179 066
	meruňky	332	2 247	12 017	72 694
	broskve	611	6 940	12 216	158 424
	třešně, višně	303	998	12 530	46 634
	hrušky	149	2 880	4 816	73 987
	jahody	1 748	5 695	64 265	188 488
	kompoty				
	- meruňkové	23	226	965	7 275
	- broskvové	161	1 174	4 002	25 927
	- třešňové	21	309	721	12 542
	- jahodové	381	2 741	12 480	77 225
	- švestkové	52	182	1 084	4 607
	- ostatní (angreštové..)	308	596	18 973	38 485

Pramen: Statistika zahraničního obchodu

Ovocné a zeleninové šťávy bez alkoholu, též s cukrem - rok 2016

(skupina cel. sazebníku 2009)

Název		Údaje v tunách		Údaje v tis. Kč	
		export	import	export	import
CELKEM		11 123	65 663	288 800	1 558 665
Z toho	pomerančová šťáva	2 921	28 284	74 617	622 306
	z toho: pomerančový džus	867	12 442	28 393	245 185
	grapefruitová šťáva	331	1 044	5 963	36 020
	šťáva z ost. citrusového ovoce	63	3 091	3 346	94 116
	z toho: citrónová šťáva	29	215	1 604	9 122
	ananasová šťáva	146	1 032	4 105	36 952
	hroznová šťáva	617	3 062	21 275	79 438
	třešňová šťáva	3 613	3 226	86 320	124 822
	jablečná šťáva	4 414	13 708	102 465	265 565
	z toho: bez cukru	1 488	8 354	22 857	114 582
	s cukrem	141	2 373	5 114	38 809
	koncentrát	2 785	2 981	74 507	112 174
	šťáva z černého rybízu	162	1 492	19 576	99 357
	brusinková šťáva	67	611	2 765	20 114
	z toho: bez cukru	62	529	2 415	12 569
	směsi šťáv:				
	- jablečná a hrušková	85	199	3 930	5 786
	- z citrusových plodů a ananasu	87	1 880	3 985	27 723
	- z tropického ovoce	-	840	6	13 009

Pramen: Statistika zahraničního obchodu

Příloha č. 2 - Nejvýznamnější země zahraničního obchodu ČR s ovocem

Země s největším objemem dovozu čerstvého ovoce do ČR

Druh ovoce	Dovoz v tunách 2014	Země	Dovoz v tunách 2015	Země	Dovoz v tunách 2016	Země
Jablka konzumní	22 520*	Polsko	24 210*	Polsko	32 523	Polsko
	23 793*	Itálie	16 089*	Itálie	18 953	Itálie
	12 533*	Slovensko	11 937*	Slovensko	8 140	Slovensko
Jablka moštová	1 424*	Německo	810*	Slovensko	21 067	Polsko
Hrušky stolní	6 674	Belgie	7 836	Nizozemsko	8 917	Nizozemsko
	5 840	Nizozemsko	3 808	Belgie	4 291	Belgie
Třešně	67	Slovensko	172	Maďarsko	78	Polsko
	59	Německo	136	Německo	50	Maďarsko
Višně	65	Slovensko	99	Polsko	44	Maďarsko
Meruňky	2 120	Francie	1 487	Španělsko	1 637	Španělsko
	1 006	Řecko	1 063	Polsko	1 571	Itálie
	890	Itálie	1 027	Francie	880	Francie
Broskve, nektarinky	15 661	Itálie	16 690	Itálie	15 776	Itálie
	8 427	Španělsko	7 727	Španělsko	8 751	Španělsko
	3 491	Německo	3 540	Německo	4 455	Německo
Švestky	2 526	Maďarsko	2 224	Makedonie	2 702	Srbsko
	2 395	Polsko	1 261	Maďarsko	1 851	Maďarsko
Jahody	7 216	Španělsko	7 322	Španělsko	8 664	Španělsko
	2 064	Německo	2 017	Německo	2 095	Německo
	565	Belgie	833	Belgie	485	Belgie
Maliny	97	Polsko	168	Německo	193	Německo
Rybíz černý	0,7	Argentina	20	Polsko	23	Polsko
Rybíz červený	5	Belgie	33	Polsko	18	Polsko
Hrozny stolní	16 780	Itálie	18 159	Itálie	19 259	Itálie
	3 365	Německo	3 836	Německo	6 052	Německo
	3 003	Nizozemsko	3 795	Jihoafr. rep.	3 604	Indie

Pramen: Statistika zahraničního obchodu

Poznámka: * u jablek se jedná o marketingový rok 2014/2015, 2015/2016 a 2016/2017

Země s největším objemem dovozu čerstvého tropického ovoce do ČR

Druh ovoce	Dovoz v tunách 2013	Země	Dovoz v tunách 2014	Země	Dovoz v tunách 2015	Země
Banány	38 665	Ekvádor	39 794	Ekvádor	41 993	Ekvádor
	20 271	Kolumbie	21 381	Francie	23 200	Kamerun
	16 271	Francie	19 013	Kolumbie	19 496	Francie
Ananas	5 296	Kostarika	5 382	Kostarika	5 165	Kostarika
	1 159	Čína	2 845	Čína	2 479	Čína
Pomeranče	35 518	Španělsko	29 766	Španělsko	38 240	Španělsko
	10 944	Řecko	12 465	Řecko	10 329	Řecko
	6 192	Německo	5 282	Německo	4 596	Německo
Mandarinky	39 248	Španělsko	33 098	Španělsko	43 172	Španělsko
	3 595	Německo	6 621	Chorvatsko	3 776	Německo
	2 387	Turecko	3 457	Německo	2 304	Turecko
Citrony	13 941	Španělsko	16 797	Španělsko	18 345	Španělsko
	11 090	Turecko	10 061	Turecko	10 417	Turecko
	2 731	Argentina	2 486	Německo	3 146	Německo
Grapefruity	5 560	Turecko	6 148	Turecko	5 634	Turecko
	3 877	Čína	4 785	Čína	4 053	Čína
Kiwi	3 789	Itálie	3 597	Itálie	5 353	Itálie
	1 651	Řecko	902	Řecko	1 181	Řecko
	779	Německo	494	Německo	702	Německo

Pramen: Statistika zahraničního obchodu

Hlavní směry vývozu čerstvého ovoce mírného pásma z ČR

Druh ovoce	Dovoz v tunách 2014	Země	Vývoz v tunách 2015	Země	Dovoz v tunách 2016	Země
Jablka konzumní	9 759*	Slovensko	9 159*	Slovensko	9 919	Slovensko
	5 759*	Itálie	330*	Polsko	239	Bulharsko
Jablka mošťová	24 326*	Rakousko	43 794*	Rakousko	29 364	Rakousko
	23 901*	Německo	47 891*	Německo	17 693	Německo
Hrušky stolní	1 545	Slovensko	1 348	Slovensko	1 727	Slovensko
	27	Polsko	507	Bulharsko	581	Bulharsko
Třešně	437	Německo	474	Nizozemsko	450	Nizozemsko
	195	Nizozemsko	200	Německo	132	Německo
Višně	921	Německo	1 391	Německo	1 352	Německo
	352	Belgie	572	Belgie	848	Belgie
Meruňky	339	Slovensko	303	Slovensko	284	Slovensko
	7	Německo	12	Bulharsko	9	Bulharsko
Broskve, nektarinky	2 836	Slovensko	1 946	Slovensko	2 546	Slovensko
	50	Polsko	430	Rumunsko	101	Rumunsko
Švestky	498	Slovensko	401	Slovensko	586	Slovensko
	48	Polsko	340	Polsko	138	Německo
Jahody	765	Německo	738	Německo	237	Slovensko
	189	Slovensko	205	Slovensko	162	Maďarsko
	22	Polsko	9	Maďarsko	126	Německo
Rybíz černý	121	Slovensko	209	Slovensko	49	Slovensko
	8	Německo	159	Rakousko	28	Německo
Rybíz červený	438	Německo	965	Německo	503	Německo
	235	Rakousko	278	Rakousko	419	Rakousko

Pramen: Statistika zahraničního obchodu

Poznámka: * u jablek se jedná o marketingový rok 2013/2014, 2014/2015 a 2015/2016

Příloha č. 3 - Porovnání finančního vyjádření produkce ovoce v ČR (mil. Kč)

OVOČNÝ DRUH	Produkční sady					2016/15 v %	Neintenzivní sady					2016/15 v %	Produkce celkem				
	2013	2014	2015	2016	2016/15 v %		2013	2014	2015	2016	2016/15 v %		2013	2014	2015	2016	2016/15 v %
Jablka	796,1	788,4	929,0	803,2	-14	135,6	134,4	188,4	171,1	-9	931,7	922,8	1 117,4	974,3	-13		
Hrušky	55,1	34,7	90,3	76,5	-15	16,5	16,5	23,9	18,9	-21	71,6	51,2	114,2	95,4	-16		
Třešně	52,2	65,5	72,4	100,7	+39	35,0	42,0	46,8	45,0	-4	87,2	107,5	119,2	145,7	+22		
Višně	80,8	51,8	61,4	59,2	-4	13,0	8,7	10,8	12,6	+17	93,8	60,5	72,2	71,8	-6		
Meruňky	63,1	41,4	58,0	17,5	-70	85,6	62,0	47,0	38,0	-19	148,7	103,4	105,0	55,5	-47		
Broskve	22,1	10,7	16,7	5,0	-70	40,0	32,0	54,0	22,5	-58	62,1	42,7	70,7	27,5	-61		
Slivoně	57,6	50,2	81,6	61,4	-25	83,0	98,0	125,0	101,0	-19	140,6	148,2	206,6	162,4	-21		
Angrešt	0	0	0	0	0	10,6	15,7	13,0	14,0	+8	10,6	15,7	13,0	14,0	+8		
Rybíz červený	9,8	7,8	13,3	17,3	+30	20,3	24,3	36,4	30,4	-16	30,1	32,1	49,7	47,7	-4		
Rybíz černý	7,1	6,5	5,6	3,0	-64	13,3	13,3	11,5	6,3	-45	20,4	19,8	17,1	9,3	-46		
Maliny	0,7	1,3	2,3	3,1	+35	10,0	14,0	18,0	15,0	-17	10,7	15,3	20,3	18,1	-11		
Jahody	68,4	81,6	117,7	136,6	+16	80,0	96,0	72,0	75,2	+4	148,4	177,6	189,7	211,8	+12		
Ořešák vlašský	0	0	0	0	0	54,0	66,0	84,0	53,2	-37	54,0	66,0	84,0	53,2	-37		
CELKEM	1 213,0	1 139,9	1 448,3	1 283,5	-11	596,9	622,9	730,8	603,2	-17	1 809,9	1 762,8	2 179,1	1 886,7	-13		

Pramen: OU ČR na základě vlastního šetření sklizně ovoce

Příloha č. 4 - Struktura celkových sklizní ovoce v produkčních a extenzivních sadech v ČR

Poznámka: Ocenění ovoce ke zpracování a k samozásobení bylo stanoveno na základě cen výkupu ovoce a odhadem s přihlédnutím k cenám zemědělských výrobců, spotřebitelským cenám a také k horší kvalitě ovoce z těchto výsad, alejí a zahrad.

Do samozásobení patří ovoce spotřebované jak v čerstvém stavu, tak zpracované pěstitelům i drobný prodej ovoce (u silnic apod.) jako přebytek ze zahrad.

Struktura celkové sklizně ovoce v produkčních sadech v ČR v roce 2016 (t)

Jablka	Produkce		126 434
	z toho	konzumní	65 000
		pro zpracování	61 434
Višně	Produkce		5 190
	z toho	pro zpracování	5 190
		neuplatněno	-
Meruňky	Produkce		662
	z toho:	konzumní	600
		pro zpracování	62
Slivoně	Produkce		6 378
	z toho	konzumní	4 000
		pro zpracování	2 378
Rybíz červený	Produkce		1 513
	z toho	pro zpracování	1 513
		neuplatněno	-
Maliny	Produkce		51
	z toho	konzumní	51
		pro zpracování	-
Hrušky	Produkce		6 643
	z toho	konzumní	5 000
		pro zpracování	1 643
Třešně	Produkce		2 706
	z toho	konzumní	2 400
		pro zpracování	306
neuplatněno		-	
Broskve	Produkce		268
	z toho	konzumní	268
		pro zpracování	-
Angrešt	Produkce		1
	z toho	konzumní	1
Rybíz černý	Produkce		254
	z toho	pro zpracování	254
Jahody	Produkce		3 507
	z toho	konzumní	3 200
		pro zpracování	307

Pramen: OU ČR dle vlastního šetření

Struktura celkové sklizně ovoce v extenzivních sadech v ČR v roce 2016 (t)

Jablka	Produkce		83 156
	z toho	pro zpracování	27 000
		samozásobení	35 000
		neuplatněno	21 156
Višně	Produkce		4 246
	z toho	pro zpracování	100
		samozásobení	1 200
		neuplatněno	2 946
Meruňky	Produkce		3 221
	z toho:	pro zpracování	200
		samozásobení	2 000
		neuplatněno	1 021
Slivoně	Produkce		30 864
	z toho	pro zpracování	4 000
		samozásobení	17 000
		neuplatněno	9 864
Rybíz červený	Produkce		8 492
	z toho	pro zpracování	100
		samozásobení	5 000
		neuplatněno	3 392
Maliny	Produkce		749
	z toho	samozásobení	500
			neuplatněno
Ořešák vlašský	Produkce		4 270
	z toho	samozásobení	3 800
			neuplatněno
Hrušky	Produkce		10 358
	z toho	pro zpracování	1 000
		samozásobení	3 500
		neuplatněno	5 858
Třešně	Produkce		7 220
	z toho	pro zpracování - lisovny	-
		samozásobení	2 500
		neuplatněno	4 720
Broskve	Produkce		3 352
	z toho	samozásobení	2 500
			neuplatněno
Angrešt	Produkce		2 998
	z toho	pro zpracování	-
		samozásobení	1 400
		neuplatněno	1 598
Rybíz černý	Produkce		1 430
	z toho	pro zpracování	50
		samozásobení	850
		neuplatněno	530
Jahody	Produkce		5 764
	z toho	samozásobení	4 700
			neuplatněno

Pramen: OUČR dle vlastního šetření

**Příloha č. 5 - Přehled uznaných organizací producentů v odvětví ovoce a zeleniny
stav ke dni 1. 10. 2017**

Organizace producentů	Sídlo	Registrované druhy
CZ FRUIT, obytné družstvo	Praha 6	Ovoce
EB Fruit, obytné družstvo ovocnářů	Holovousy	Ovoce
JIHOFUKT, družstvo	Velké Bílovice	Ovoce
Jihomoravská zelenina, družstvo	Velké Bílovice	Zelenina
Obytné družstvo EKO - ODBYT, družstvo	Slaný	Ovoce
Družstvo producentů rajčat	Brno	Produkty ke zpracování
Obytné družstvo LITAZEL	Bohušovice nad Ohří	Zelenina
Východočeská zelenina - družstvo producentů zeleniny	Synkov-Slemeno	Ovoce a zelenina
Obytné družstvo Polabí	Přerov nad Labem	Zelenina
Družstvo OZC Jizera	Předměřice nad Jizerou	Ovoce a zelenina
Obytné družstvo ovoce Český ráj	Praha 9	Ovoce
Obytné družstvo Berry	Břežany II	Jahody, maliny, ostružiny
M.O.Z. družstvo pěstitelů	Sedlnice	Ovoce a zelenina, zpracované ovoce a zelenina
Bohemia Apple, družstvo	Tuchoraz	Ovoce a zelenina, zpracované ovoce a zelenina
ZELTR obytné družstvo, člen koncernu ZELTR	Troubky	Ovoce a zelenina
NATURE FRUIT, DRUŽSTVO	Choustníkovo Hradiště	Jablka
G's Pěstitel, obytné družstvo	Stratov	Zelenina
Vital obytné družstvo	Rozběřice	Cibule, šalotka
OD Piletice	Hradec Králové	Kořenová zelenina, papriky, jahody
ZP Otice odbyt s.r.o.	Otice	Zelenina a zpracovaná zelenina
Obytné družstvo Suchá Loz	Suchá Loz	Ovoce a zelenina
Čerstvě utrženo, družstvo	Zlín - Pršténé	Ovoce a zelenina
Nadnárodní organizace producentů		
Družstvo BRAMKO CZ	Semice	Zelenina

Pramen: SZIF

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

ZDROJE INFORMACÍ, ZPRACOVATELÉ PODKLADŮ:

Český statistický úřad, Praha
Generální ředitelství cel, Praha
Ministerstvo zemědělství, Praha
Ovocnářská unie České republiky, Holovousy
Státní zemědělská a potravinářská inspekce, Brno
Státní zemědělský intervenční fond, Praha
Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský, Brno
Ústav zemědělské ekonomiky a informací, Praha
Rynek owoców i warzyw, Polsko
Situačná a výhledová správa, VÚEPP Bratislava
WAPA, The World Apple and Pear Association, Belgie

Odbor rostlinných komodit MZe

Autorka:

Bc. Irena Buchtová, MZe

Ředitel odboru rostlinných komodit:

Ing. Zdeněk Trnka, MZe

Autorka touto cestou děkuje za spolupráci všem uvedeným organizacím a jejich odborným pracovníkům.

Situační a výhledové zprávy jsou pro všechny zájemce z řad studentů, pedagogů odborných škol a podnikatelských subjektů a dalších k dispozici také na internetu na adrese: www.eagri.cz

Vlastník fotografie:

Ovocnářská unie ČR

Vydalo: Ministerstvo zemědělství, Těšnov 65/17, 110 00 Praha 1

Internet: www.eagri.cz, e-mail: info@mze.cz

ISBN 978-80-7434-405-3, ISSN 1211-7692, MK ČR E 11003

Tisk a distribuce: Ústav zemědělské ekonomiky a informací, www.uzei.cz

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

Vydalo Ministerstvo zemědělství
Těšnov 65/17, 110 00 Praha 1
internet: www.eagri.cz
e-mail: info@mze.cz

ISBN 978-80-7434-405-3

Praha 2017